RAPORT O STANIE GMINY TOSZEK ZA ROK 2021

SPIS TREŚCI

WSTĘP **4**

Rozdział I Ogólne informacje o działalności Burmistrza Toszka w roku 2021 7

1. Ogólne dane finansowe 7

2. Wydatki inwestycyjne 16

3. Bezpieczeństwo publiczne 27

4. Przeciwdziałanie epidemii koronawirusa 32

5. Oświata, wychowanie i edukacja 36

6. Współpraca Gminy Toszek ze stowarzyszeniami i związkami 40

7. Współpraca międzynarodowa - miasta partnerskie 41

8. Mienie gminne 42

Rozdział II Realizacja polityk, programów i strategii 47

1. Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 47

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek 51

3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego 52

4. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2017-2021 53

5. Program Ochrony Środowiska 58

6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Toszek w 2021 roku 62

7. Gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012 – 2032 63

8. Program współpracy Gminy Toszek w roku 2021 z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie 65

9. Program profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek 71

10. Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek 72

11. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Toszek 74

12. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta i gminy Toszek na lata 2014-2029 87

13. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek 88

14. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek 90

15. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 93

16.Program profilaktyczny dla seniorów 94
17.Pozostałe programy opiekuńczo-wychowawcze 97
18.Gminny program profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii na lata 2019-2021 99
19.Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2019 -2021 101
20.Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2019-2021 101
21.Programy (projekty) dofinansowane ze źródeł pozabudżetowych w 2021 r. 102
Rozdział III Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Toszku 107
Sposób realizacji w 2021 r. uchwał podjętych w latach poprzednich 123
Rozdział IV Toszecki Budżet Obywatelski i Fundusz Sołecki 131
1. Toszecki Budżet Obywatelski 131
2. Fundusz Sołecki 140
PODSUMOWANIE 150

WSTĘP

Zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, dalej: „u.s.g.") raport o stanie danej jednostki samorządu terytorialnego jest sporządzany przez organ wykonawczy tej jednostki, a następnie przedkładany organowi stanowiącemu w terminie do dnia 31 maja każdego roku.

Raport o stanie gminy jest instytucją wprowadzoną w roku 2018 nowelizacją samorządowej ustawy ustrojowej. Ma charakter informacyjny, sprawozdawczy oraz społeczno-partycypacyjny, obejmujący podsumowanie działalności organu wykonawczego (w tym przypadku: burmistrza) w roku poprzednim, w tym w szczególności sposób realizacji:

1) polityk, programów i strategii,
2) uchwał rady,
3) budżetu obywatelskiego.

Gmina Toszek ma charakter miejsko-wiejski[1], położona jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, w północnej części powiatu gliwickiego. Powierzchnia jednostki zajmuje 9982 ha (w tym 70% - użytki rolne, 16% -lasy)[2] i stanowi prawie 15% powierzchni powiatu gliwickiego[3].

Wykres 1

Powierzchnia powiatu gliwickiego w 2021 r. w ujęciu procentowym

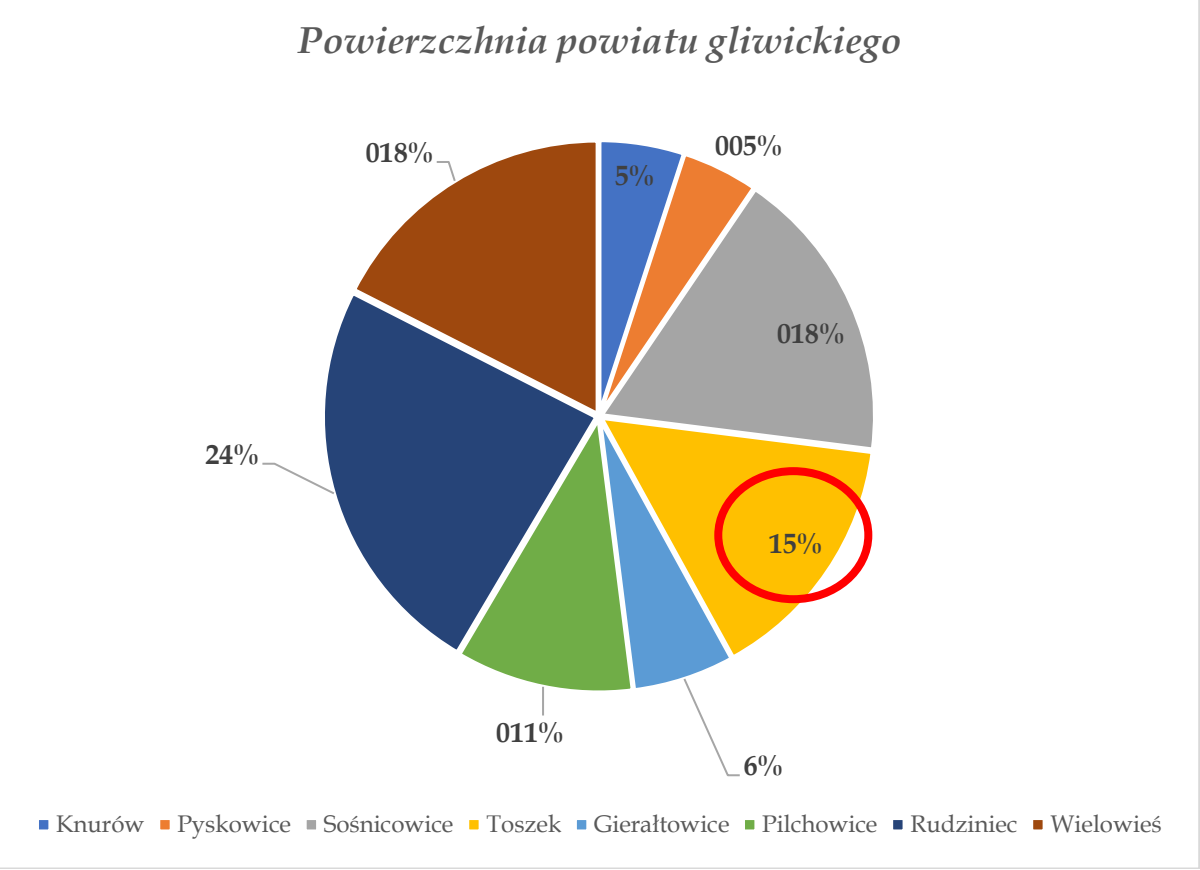

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - https://bdl.stat.gov.pl/BDL/

[1] W skład, której wchodzi miasto oraz wsie, przy czym siedzibą władz jest miasto
[2] Dane udostępnione na oficjalnej stronie Gminy Toszek www.toszek.pl
[3] Powierzchnia powiatu gliwickiego (bez miasta Gliwice) jest równa 664,37 km^2

Gmina Toszek jest jedną z ośmiu gmin powiatu gliwickiego, czwartą pod względem powierzchni (15%) oraz szóstą pod względem liczby ludności.

Saldo migracji to różnica między napływem (imigracją) a odpływem (emigracją) ludności z danego obszaru w określonym czasie. Liczy się go wzorem: *Imigranci minus Emigranci*. W statystyce publicznej stosuje się pojęcie „saldo migracji ludności na 1000 osób", które oznacza przyrost (lub ubytek) ludności danej jednostki administracyjnej na skutek migracji przypadający na 1000 mieszkańców. Według danych statystycznych (zgormadzonych przez Główny Urząd Statystyczny, stan na dzień 31 grudnia 2021 r.) w Gminie Toszek odnotowano spadek liczby ludności i jednostka samorządu zajmuje pod tym względem szóste miejsce w powiecie oraz 88. w województwie śląskim[4], co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1

Gminy powiatu gliwickiego w liczbach

Lp.	Gmina (nazwa)	Herb	Rodzaj gminy (charakter)	Ludność wg stanu na dzień 31.12.2019[5]	Ludność wg stanu na dzień 31.12.2020[6]	Saldo migracji (na 1000 ludności)[7] - określenie zajmowanego miejsca (lokaty) w województwie śląskim	Powierzchnia (w km²)
1.	Knurów		miejska	38 859	37 657	150	33,95 km²
2.	Pyskowice		miejska	18 563	18 368	99	30,89 km²
3.	Sośnicowice		miejsko-wiejska	8 682	8 931	19	116,50 km²
4.	Toszek		miejsko-wiejska	**9 433**	**9 316**	88	99,82 km²
5.	Gierałtowice		wiejska	11 624	12 272	10	38,06 km²
6.	Pilchowice		wiejska	11 451	12 150	6	69,83 km²
7.	Rudziniec		wiejska	10 613	10 694	44	159,14 km²
8.	Wielowieś		wiejska	5 903	5 819	70	116,18 km²

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie: https://www.polskawliczbach.pl/powiat_gliwicki oraz Statystyczne Vademecum Samorządowca 2020 – dane Banku Danych Lokalnych dostępne na stronie: www.bdl.stat.gov.pl

[4] Na 167 gmin w województwie śląskim

[5] Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. pobrane z banku danych lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego https://bdl.stat.gov.pl/BDL/d oraz www.polskawliczbach.pl

[6] Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. pobrane z banku danych lokalnych- www.polskawliczbach.pl

[7] Statystyczne Vademecum Samorządowca 2020 – dane Banku Lokalnych, więcej na stronie internetowej: bdl.stat.gov.pl

Przygotowany po raz czwarty raport zawiera zbiór najważniejszych informacji dotyczących mienia komunalnego i jego wykorzystania, realizacji budżetu ze wskazaniem najważniejszych źródeł dochodów/przychodów i wykonanych wydatków/rozchodów w 2021 r. oraz funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego w istotnych dla niej dziedzinach.

Rysunek 1

Okładki poprzednich edycji raportu o stanie Gminy Toszek

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Uzupełnieniem przedstawionych w raporcie informacji mogą być comiesięczne sprawozdania z działalności Burmistrza Toszka, stanowiące załączniki do protokołów z sesji Rady Miejskiej w Toszku, które znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek.

Rok 2021 był szczególny ze względu na obowiązujący stan epidemii w związku z rozprzestrzeniającym się wirusem Sars-CoV-2[9]. Trwająca drugi rok z rzędu pandemia przekreśliła możliwość realizacji wielu planów władz gminy oraz wymusiła dokonanie pewnych przesunięć w budżecie samorządu celem pokrycia wydatków związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się oraz skutkom COVID-19.

Sytuacja epidemiologiczna, jaka miała miejsce w roku 2021 była kolejnym sprawdzianem, który pozwolił na dokonanie weryfikacji sprawności (w szczególności organizacyjnych, zarządzających, budżetowych, technicznych) samorządów w czasach pandemii. Podejmowane w tamtym okresie działania i ponoszone wydatki będą miały swoje odzwierciedlenie w kolejnych latach funkcjonowania poszczególnych gmin, powiatów województw.

Warto jednak zwrócić uwagę, że pomimo trudnej sytuacji pandemicznej i kryzysu gospodarczego na świecie, w minionym roku udało się zrealizować wiele wydarzeń kulturalnych i promocyjnych przedsięwzięć. Rok 2021 był również okresem kontynuacji projektów oraz inwestycji, które opisano w dalszych rozdziałach opracowania.

[9] Stan epidemii na terenie Rzeczypospolitej obowiązywał przez cały rok 2021 – ogłoszony został na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 491 z późn. zm.)

Rozdział I
Ogólne informacje o działalności Burmistrza Toszka w roku 2021

1. Ogólne dane finansowe

Poniżej przedstawione zostają podstawowe dane, odzwierciedlające sytuację ekonomiczną Gminy Toszek w roku ubiegłym.

W 2021 r. zrealizowane dochody (wykonanie planu) ogółem wyniosły 59.812.990,46 zł, co stanowi 103,7% planu dochodów, natomiast wydatki wykonano w kwocie 53.375.836,86 zł, co stanowi 88,9% planowanych wydatków na rok 2021.

Główne źródła dochodów budżetu Gminy Toszek stanowią: subwencja ogólna (30,4%), dotacje z budżetu państwa (na zadania własne i zlecone – 22,1%), udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych (13%) oraz podatek od nieruchomości (8,7%). Uzupełniającym źródłem dochodów są udziały w podatku dochodowym od osób prawnych oraz pozyskiwane fundusze strukturalne, w tym środki zagraniczne (głównie unijne) na dofinansowanie projektów miękkich (prospołecznych, edukacyjnych) oraz wielu zadań inwestycyjnych.

Tabela 2

Wybrane dane budżetowe Gminy Toszek – zestawienie głównych źródeł dochodu budżetu Gminy Toszek w roku 2021

Lp.	*Kategorie głównych źródeł dochodów budżetu Gminy Toszek*	*Wysokość wpływów do budżetu w roku 2021*	
		(w zł)	*(w %)*
1.	Subwencja ogólna z budżetu państwa	18.185.066,00	30,4
2.	Dotacje z budżetu państwa (w tym na zadania własne i zlecone z zakresu administracji publicznej)	13.207.970,51	22,1
3.	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	7.769.770,00	13
4.	Podatek od nieruchomości	5.200.913,06	8,7
5.	Środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na objęcie udziałów w SIM Śląsk Północ	3.000.000,00	5
6.	Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	2.942.515,86	4,9
7.	Dochody ze źródeł zagranicznych, w tym Unii Europejskiej	1.883.620,39	3,2
8.	Sprzedaż majątku	1.515.539,96	2,5
9.	Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	65.051,53	0,1
10.	Inne[10]	6.042.543,15	10,1

źródło: opracowanie własne

[10] w tym także dochody ponadplanowe, przykładowo z tytułu odsetek nieterminowych wpłat, zwroty podatku VAT, podatek od spadków i darowizn, wynagrodzenie płatnika składek ZUS i podatku dochodowego, opłaty skarbowe i inne

Porównując wysokości poszczególnych kategorii źródeł dochodów do budżetu Gminy Toszek w roku 2021 z rokiem 2020 można zauważyć:

↓ znaczący spadek procentowego udziału wysokości otrzymanych dotacji z budżetu państwa (na zadania własne i zlecone z zakresu administracji publicznej) z 37% dochodów do 22,1% (spadek o blisko 15 punktów procentowych);

↓ spadek wysokości dochodów (wpływów) do budżetu Gminy Toszek z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych z 1% do 0,1%;

↑ wzrost wpływów aż o 596%[11] do budżetu Gminy Toszek z tytułu sprzedaży majątku (mienia gminnego) w roku 2021 wartość sprzedanego mienia przekroczyła 1,5 mln zł, przez co została wyodrębniona nowa – dodatkowa kategoria dochodów wynosząca 2,3% wszystkich dochodów (w latach wcześniejszych dochód ze sprzedaży majątku był uwzględniany w kategorii „inne");

↑ wzrost wpływów o 40% do budżetu Gminy Toszek z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w poprzednich latach dochód był uwzględniany w kategorii „inne");

→ wysokość wpływów do budżetu w roku 2021 z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku od nieruchomości, czy dochody ze źródeł zagranicznych pozostały na porównywalnym (podobnym) poziomie.

Warto zwrócić uwagę na poz. 5 powyższej tabeli - są to środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na objęcie przez Gminę Toszek udziałów w SIM (Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych) Śląsk Północ Sp. z o. o. Ze względu na przedłużające się procedury, sprawa została sfinalizowana w roku 2022.

Szczegółowe dane, tj. wyszczególnienie źródeł dochodów oraz wydatków Gminy Toszek określone zostały w *Zarządzeniu nr 0050.75.2022 Burmistrza Toszka z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie: przedłożenia sprawozdania rocznego budżetu Gminy Toszek za rok 2021, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Centrum Kultury „Zamek w Toszku" za rok 2021 oraz informacji o stanie mienia Gminy Toszek według stanu na dzień 31.12.2021 r.* (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek).

Nadwyżka budżetowa

W 2021 r. wydatkowano (ogółem) kwotę 53.375.836,86 zł (tj. o 6.698.962,67 zł mniej niż zakładano).

W 2021 r. zrealizowane przychody i dochody ogółem wyniosły 64.609.770,28 zł, co stanowi 101,5% planu dochodów[12], natomiast wydatki i rozchody wykonano w kwocie 56.979.292,86 zł, co stanowi 89,5% planowanych wartości na rok 2021[13]. Różnica między wykonanymi (wypracowanymi) dochodami a wykonanymi wydatkami wyniosła 6.437.153,60 zł – jest to tzw. nadwyżka budżetowa (*vide:* wykres 2).

Warto zaznaczyć, iż w roku 2021 udało się wypracować większą (wyższą) nadwyżkę budżetową niż w roku 2020, kiedy to wynosiła ona 4.796.779,82 zł.

[11] W roku 2020 dochód z stytułu sprzedaży majątku wyniósł 254.244,74 zł. Związane to było z trudna sytuacją epidemiologiczną oraz utrudnionymi warunkami przeprowadzenia oględzin oraz dokonywania transakcji – z uwagi na epidemię COVID-19 przez kilka miesięcy roku 2020 nie było praktycznej możliwości dokonywania przez rzeczoznawców wycen nieruchomości i ich inwentaryzacji. Sprzedaże (inwentaryzacje, wyceny, przetargi) zaplanowane na rok 2020 odbyły się w roku 2021, stąd ten gwałtowny wzrost

[12] Planowane dochody i przychody po zmianach wynosiły: 63.678.255,53 zł

[13] Planowane wydatki (rozchody i wydatki razem) – plan po zmianach wynosiły: 63.678.255,53 zł

Wykres 2

Dochody Gminy Toszek w 2021 r. a wydatki faktycznie wykonane w roku 2021[14]

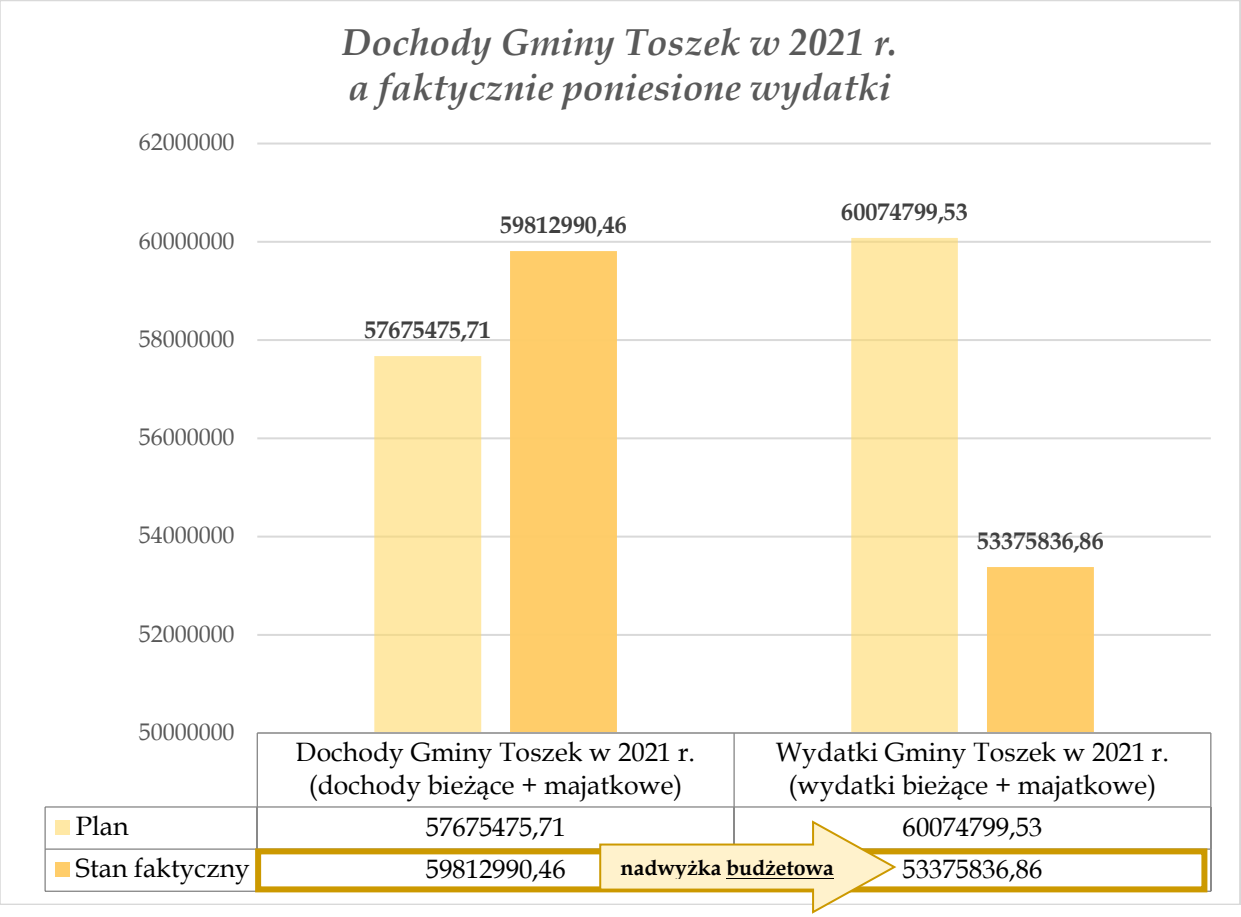

źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Burmistrza Toszka nr 0050.75.2022 z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie przedłożenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Centrum Kultury „Zamek w Toszku" za rok 2021 oraz informacji o stanie mienia Gminy Toszek według stanu na dzień 31.12.2021 r.[15]

Na ukształtowanie się nadwyżki budżetowej na w/w poziome miały wpływ w szczególności:

1) zwiększenie wysokości dochodów w stosunku do planowanych, poprzez:
   a) wzrost wysokości otrzymanych dotacji z budżetu państwa, przykładowo na podejmowanie działań związanych ze zwalczaniem epidemii COVID-19,
   b) uzyskanie dotacji z tzw. „tarczy antykryzysowej",
   c) otrzymanie zwrotu niewykorzystanych w roku 2020 dotacji celowych przekazanym podmiotom zewnętrznym na organizację zadań publicznych, w szczególności:
      – w 2021 r. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia w Katowicach (dalej: „GZM") pełniąca funkcję organizatora publicznego transportu zbiorowego zwróciła kwotę w wysokości 229.818,00 zł oraz dokonała zwrotu podatku VAT za rok 2020 w wysokości 203.014,19 zł.

[14] Na wykresie przedstawiono dane dotyczące dochodów (dochody bieżące oraz dochody majątkowe, bez przychodów), z kolei w zakresie wydatkowanych środków wykres przedstawia wyłącznie wydatki (wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe, bez rozchodów budżetu)

[15] Zarządzenie dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek

Zgodnie z interpretacją Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: „KAS") w roku 2020 GZM płaciła podatek VAT od składek zmiennych gmin na realizację przekazanych jej zadań jednostek samorządu terytorialnego. Przekazywane wówczas Metropolii miesięczne transze dotacji celowej za organizację publicznego transportu zbiorowego na terenie gminy niemetropolitalnej (jaką jest Gmina Toszek) dokonywane były na podstawie wystawianych faktur VAT. Władze GZM nie zgadzały się z interpretacją KAS i zaskarżyły sprawę do sądu. Po wygranej sprawie GZM zwróciło Gminie Toszek pobierany w 2020 roku podatek VAT;

– łączna kwota (niewykorzystana kwota dotacji wraz z odsetkami) podlegająca zwrotowi do budżetu Gminy Toszek w roku 2021 w związku z organizacją zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) wyniosła 4.021,75 zł;

2) odstąpienie od realizacji części zaplanowanych na 2021 r. zadań/działań/programów/ inwestycji z przyczyn niezależnych od organu wykonawczego, przykładowo:
   a) w 2021 r. nie realizowano *„Programu profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat"*, ponieważ ze względu na zaangażowanie podmiotów leczniczych w walkę z epidemią, pomimo wysłania pisemnych zaproszeń i dwukrotnego przedłużania terminu składania ofert w ogłoszonych konkursach, żadna placówka medyczna nie była zainteresowana wzięciem udziału w otwartym konkursie ofert na realizację przedmiotowego zadnia (moduł II – diagnostyka);
   b) zrezygnowano z realizacji projektu zgłoszonego w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, tj.: *Remont dachu świetlicy wiejskiej,* którego koszt określono na kwotę 25.000,00 zł. Z przyczyn niezależnych (zły stan techniczny budynku) realizacja stała się niemożliwa. Szczegóły opisano w rozdziale IV niniejszego raportu;
3) przesunięcie terminu realizacji poszczególnych etapów zadań (projektów/inwestycji) wieloletnich (długoterminowych) na inny termin (np. na rok 2022);
4) wzrost dochodów z tytułu sprzedaży działek będących własnością Gminy Toszek – sprzedano 33 działki – wysokość dochodów z tego tytułu osiągnięta w roku 2021: 1.498.758,32 zł netto, tj. 1.840.137.00 zł brutto [16];
5) ponadplanowe środki otrzymane w 2021 r. z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych Rozwoju Mieszkalnictwa na objęcie udziałów w SIM Śląsk Północ Sp. z o.o.

Nadwyżka operacyjna

Różnica między dochodami bieżącymi (51.694.092,35 zł) a wydatkami bieżącymi (48.791.010,10 zł) stanowi tzw. nadwyżkę operacyjną, która wyniosła 2.903.082,25 zł. Rok 2021 Gmina Toszek zamknęła z nadwyżką operacyjną na poziomie 5,95%[17].

Na wykresie poniżej zestawiono ze sobą wysokość nadwyżki operacyjnej Gminy Toszek w latach 2018-2021 (ujęcie procentowe) z zaznaczoną linią trendu (cienka kropkowana linia).

[16] 1.498.758.32 zł to wartość dochodu bez podatku VAT, wartość sprzedanych w 2021 r. działek z podatkiem: 1.840.137.00 zł

[17] Dla porównania w roku poprzednim, tj. 2020 odnotowano nadwyżkę operacyjną na poziomie 5,10%

Wykres 3

Wysokość nadwyżki operacyjnej Gminy Toszek w latach 2018-2021 z zaznaczoną linią trendu

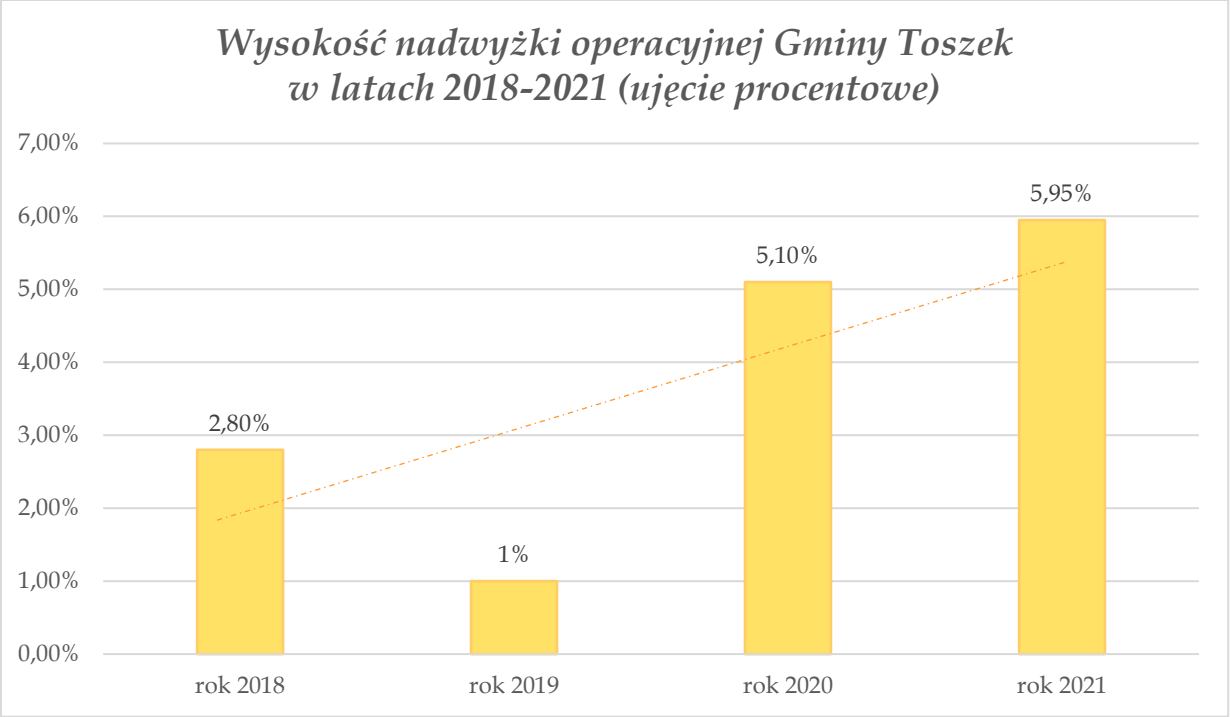

źródło: opracowanie własne

Uzyskane dochody determinują poziom wydatków budżetowych na zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej. Największy strumień środków przeznaczany był w 2021 r. na oświatę i wychowanie oraz edukację i opiekę wychowawczą (32% wydatków ogółem) i wielkość ta utrzymuje się w ostatnich latach na porównywalnym poziomie (w roku 2020 było to 31%, w roku 2019 - 35%).

Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy rodzinie i pomocy społecznej w roku 2021 wyniosły łącznie 26% wszystkich wydatków – odnotowano w tym zakresie spadek o 4 punkty procentowe w stosunku do roku 2020, kiedy to wydatki na ten cel sięgały 30%. W porównaniu z rokiem 2020 w roku 2021 zwiększyły się wydatki na transport i łączność (z 7% do 9% wszystkich wydatków), a także wydatki na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową (dwukrotnie - z 1% na 2%), z kolei wydatki na administrację publiczną (12%) oraz kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego oraz kulturę fizyczną (3%) utrzymują się na tym samym poziomie co w roku poprzednim.

Wydatki związane z gospodarką komunalną, ochroną środowiska i gospodarką mieszkaniową utrzymują się na porównywalnym poziomie (spadek o jeden punkt procentowy), co najlepiej prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4

Strumienie wydatków Gminy Toszek w roku 2020 i 2021 – porównanie

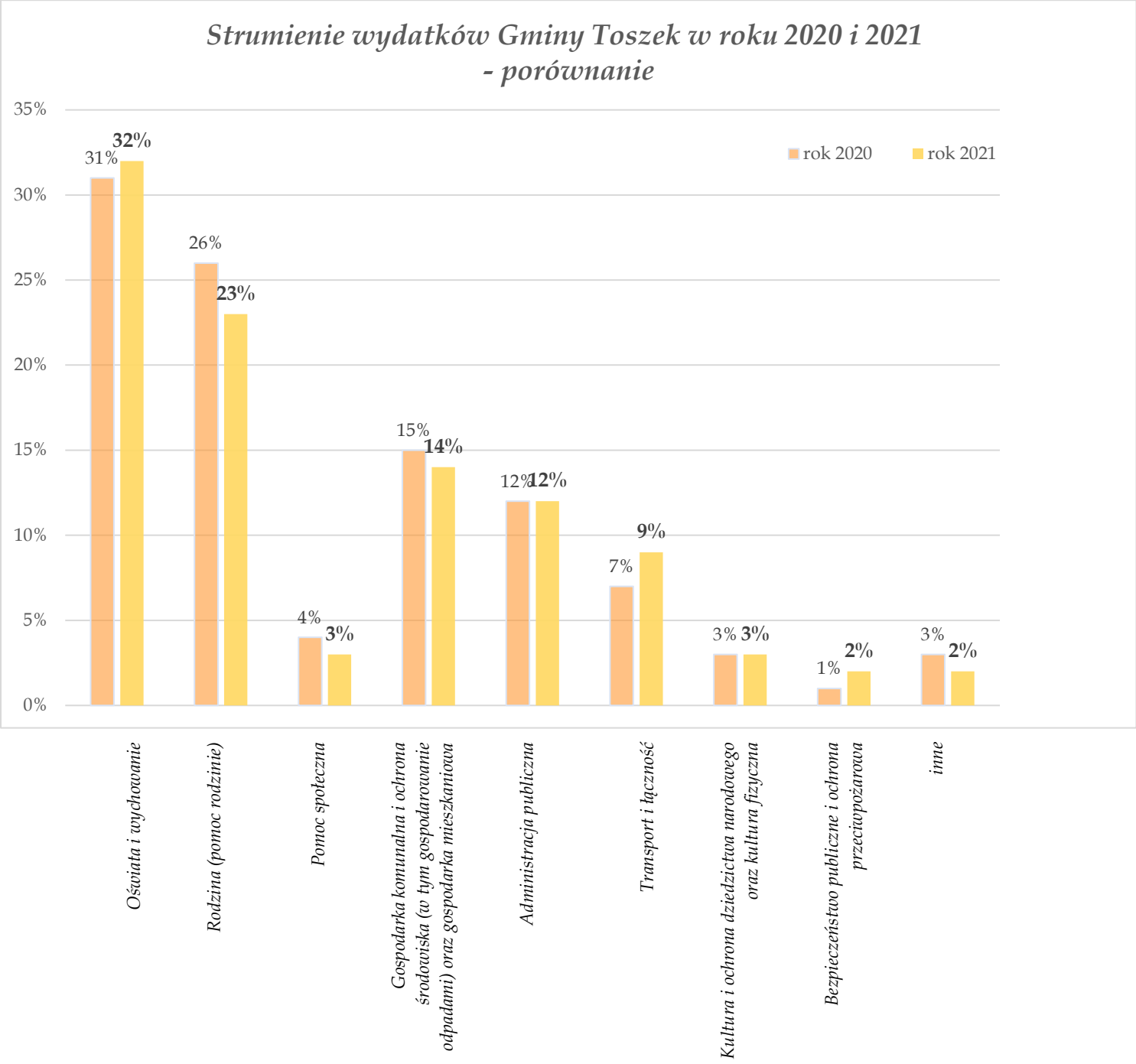

Tempo rozwoju Gminy Toszek (mierzone wysokością nakładów inwestycyjnych) jest rozłożone w czasie. Pomimo pandemii wirusa Sars-CoV-2 wartość wydatków inwestycyjnych Gminy Toszek w roku 2021 pozostała na wyższym poziomie niż w roku poprzednim (2020) - wyniosła ona 4.584.826.76 zł, co stanowi 8% wydatków budżetu[18].

[18] W roku 2020 wysokość nakładów inwestycyjnych wyniosła 3.757.765.99, tj. o 827.060,77 zł mniej niż w roku 2021

Wynika to z faktu realizacji wielu zadań inwestycyjnych. Można wnioskować, iż wielkość ta będzie utrzymywała tendencję wzrostową w najbliższych latach (na wykresie 5 zaznaczono pomarańczową kropkowaną linią prognozowaną tendencję wzrostową dynamiki rozwoju – linia trendu). Utrzymująca się (od roku 2017) tendencja wzrostowa związana jest z faktem, iż Gmina Toszek jest w trakcie realizacji znaczących przedsiewzięć inwestycyjnych (rozłożonych w czasie, których termin zakończenia wskazano na rok 2021 lub 2022). Dodatkowo sukcesywnie podejmowane są mniejsze (bieżące) działania inwestycyjne. Poniżej wskazano najważniejsze projekty inwestycyjne, których szacunkowa wartość całkowita wpływa na utrzymanie się rosnącej tendencji tempa rozwoju Gminy Toszek:

1) *„Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku"* – wieloletnia inwestycja, której przedmiotem jest zaprojektowanie i wykonanie obiektów budowlanych, w tym w szczególności przebudowa drogi gminnej - ul. Dworcowej w Toszku, budowa parkingu, budowa przystanku autobusowego oraz elementów małej architektury (okres realizacji do 30.06.2022 r.) – w 2021 r. odebrano część projektową zadania, ponadto wykonano prace rozbiórkowe obejmujące część robót dachowych, izolację ścian przyziemia, stropu, ocieplenie ścian zewnętrznych. W roku 2021 na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości: 1.592.010,46 zł, z czego 1.072.496,38 zł to środki budżetowe Gminy Toszek, 54.685,70 zł pokryto z budżetu państwa, z kolei pozostała kwota, tj. 464.828,38 zł została sfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Rolnictwa (dalej: „EFRR") w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (dalej: „RPO WSL") 2014-2020. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
2) *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"* - celem projektu jest przebudowa pięciu skwerów na terenie Toszka: ul. Tarnogórska, ul. Krasińskiego, ul. Gustawa Morcinka, obszar przy cmentarzu katolickim, obszar podzamcza (okres realizacji do końca 2022 r.) – w 2021 r. zawarto umowę, której przedmiotem jest realizacja w/w przedsięwzięcia inwestycyjnego. Koszt inwestycji: 2.945.768,81 zł brutto. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
3) *„Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Toszek"* – celem projektu była wymiana 1.216 opraw świetlnych na terenie Gminy Toszek (okres realizacji do końca 2021 r.) – zgodnie z planem przedmiotowa inwestycja została zrealizowana, tj. w całości dokonano wymiany opraw sodowych na LED-owe. Koszt całkowity wyniósł: 1.245.129,00 zł, z czego 1.235.129,00 zł zostało sfinansowane ze środków EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
4) *„Budowa przedszkola w Kotulinie"* – w 2021 r. poniesiono koszty w wysokości 386.911,88 zł związane z wykonaniem prac wykonawczych obejmujących: porządkowanie terenu, prace rozbiórkowe, roboty ziemne, ławy fundamentowe. W sierpniu 2021 r. podpisano umowę na realizację przedmiotowej inwestycji, która opiewa na kwotę 3.511.012,80 zł. Ponadplanowe środki finansowe otrzymane w 2020 r. z Rządowego Funduszu Inwestycji lokalnych w wysokości 2.722.788,00 zł w całości zostaną przeznaczone na budowę przedszkola w Kotulinie w latach Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału.

Stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz zadań inwestycyjnych został szczegółowo opisany w *Zarządzeniu nr 0050.75.2022 Burmistrza Toszka z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie: przedłożenia sprawozdania rocznego budżetu Gminy Toszek za rok 2021, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Centrum Kultury „Zamek w Toszku" za rok 2021 oraz informacji o stanie mienia Gminy Toszek według stanu na dzień 31.12.2021 r.* (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek).

Wykres 5

Tempo rozwoju Gminy Toszek – wysokość nakładów inwestycyjnych w latach 2018 – 2021 (porównanie z zaznaczoną linią trendu)

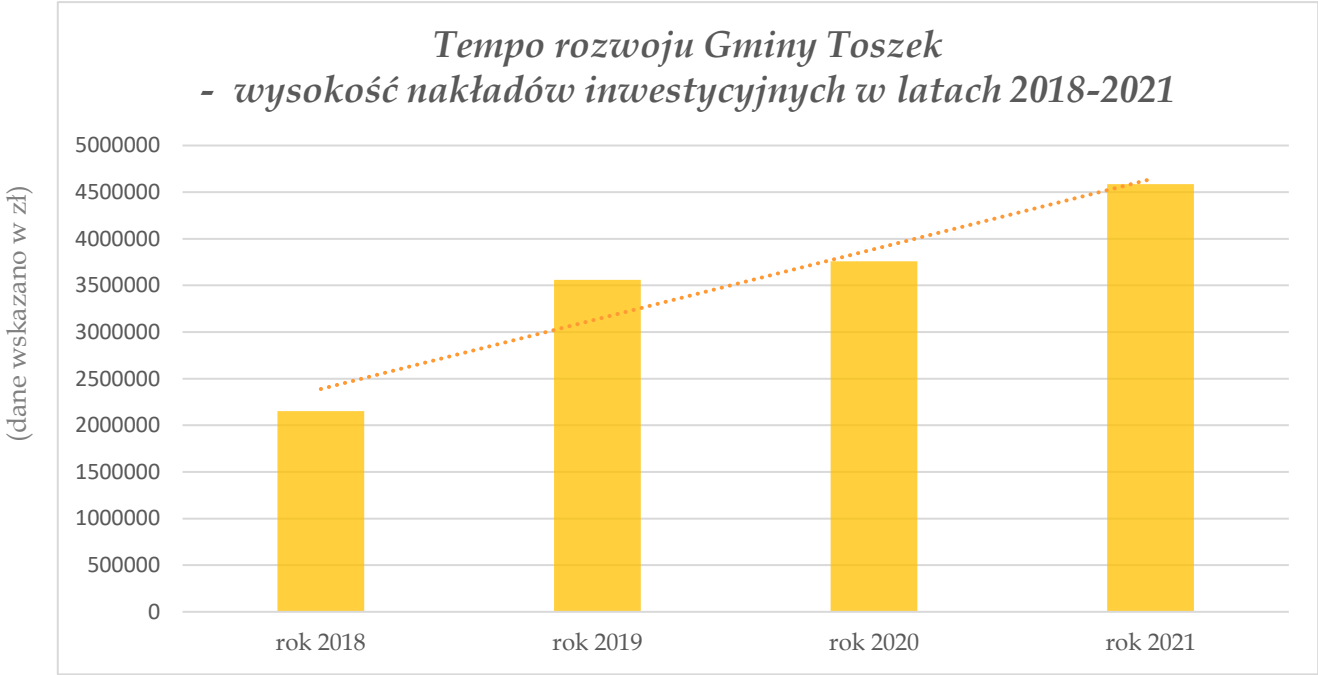

źródło: opracowanie własne

Dynamika wzrostu nakładów inwestycyjnych w stosunku do lat poprzednich kształtuje się następująco:

- w roku 2018 – 84,48%,
- w roku 2019 – 165,47 %,
- w roku 2020 – 105,56%,
- w roku 2021 – 122,01%.

Inwestycje zrealizowane przez toszecki samorząd w 2021 r. zostały opisane w pkt 2 niniejszego rozdziału.

Dane budżetowe Gminy Toszek na tle powiatu gliwickiego

Na podstawie danych statystycznych udostępnionych przez Bank Danych Lokalnych (*vide:* www.bdl.stat.gov.pl) zestawiono ze sobą najistotniejsze dane budżetowe gmin powiatu gliwickiego (nie licząc miasta na prawach powiatu - Gliwic) – tabela 3.

Tabela 3

Zestawienie wybranych danych budżetowych Gminy Toszek z innymi gminami powiatu gliwickiego

Wyszczególnienie - nazwa gminy *(ułożenie alfabetyczne)*		Dochody własne budżetu gminy		Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie projektów unijnych		Wydatki budżetu gminy	
		na 1 mieszkańca					
		lokata gminy w powiecie[19]	*lokata gminy w województwie*[20]	*lokata gminy w powiecie*	*lokata gminy w województwie*	*lokata gminy w powiecie*	*lokata gminy w województwie*
1	Gierałtowice	***1***	12	***8***	140	***3***	25
2	Knurów	***3***	23	***5***	88	***4***	70
3	Pilchowice	***6***	56	***4***	79	***6***	101
4	Pyskowice	***2***	19	***1***	10	***2***	11
5	Rudziniec	***5***	54	***3***	60	***5***	82
6	Sośnicowice	***4***	27	***2***	40	***1***	9
7	Toszek	***7***	104	***6***	91	***7***	115
8	Wielowieś	***8***	130	***7***	133	***8***	119

źródło: opracowanie własne na podstawie Statystycznego Vademecum Samorządowca 2020 – dane Banku Danych Lokalnych, więcej danych na stronie internetowej: www.bdl.stat.gov.pl

Z przedstawionych danych statystycznych wynika, że:

- Gmina Toszek zajmuje 6. miejsce w powiecie i 91. w województwie pod względem wysokości środków budżetowych otrzymywanych ze źródeł zewnętrznych przypadających na jednego mieszkańca;
- wysokość dochodów własnych Gminy uzyskanych od 1 mieszkańca jest porównywalna z wysokością wydatkowanych na niego środków budżetowych – pod tym względem Gmina Toszek zajmuje 7. (a więc przedostatnie) miejsce w powiecie;
- pod względem wysokości dochodów własnych Gmina Toszek zajmuje 7. (a więc przedostanie) miejsce w powiecie, co świadczy o niskim poziomie wysokości dochodów własnych gminy (prawie najniższe w powiecie);
- wysokość środków wydatkowanych z budżetu Gminy Toszek jest na stosunkowo niskim poziomie - pod tym względem zajmuje 7. (przedostanie) miejsce w powiecie.

[19] Zgodnie z systemem Banku Danych Lokalnych najmniejsza wartość została oznaczona jako lokata 1, natomiast największa – jako ostatnia lokata spośród zestawionych ze sobą jednostek

[20] źródło: bd.gov.pl

2. Wydatki inwestycyjne

Oświetlenie:

– w ramach *„Poprawy efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Toszek"* wymieniono 1.216 opraw sodowych na LED-owe o mocy od 32W do 137W, w tym:
  - ✓ 620 opraw o mocy 32W,
  - ✓ 13 opraw o mocy 33W,
  - ✓ 415 opraw o mocy 59W,
  - ✓ 69 opraw o mocy 98W,
  - ✓ 61 opraw o mocy 137W,
  - ✓ 38 opraw o mocy 33W.

  W 2021 r. na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości: 1.245.129,00 zł, z czego 1.235.129,00 zł zostało dofinansowanych ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 (Oś Priorytetowa: IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna; Działanie/Poddziałanie: 4.5.1. Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – ZIT).

  Dokumentację techniczną wykonano w 2019 r. Koszt całkowity inwestycji oszacowano wówczas na 2.146.901,76 zł, a maksymalna kwota dofinansowania stanowiąca nie więcej niż 85% kosztów kwalifikowanych powinna wynieść: 1.773.114,25 zł (takie dane wskazano w rozdziale II, pkt 21, tabela nr 17). Udało się jednak zrealizować zadanie generując oszczędności.

Rysunek 2

Oświetlenie LED na toszeckim rynku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– pozostałe (bieżące) koszty funkcjonowania istniejącej sieci oświetlenia ulicznego w Gminie Toszek w 2021 r.:
  - ✓ 275.405,91 zł przeznaczono na opłaty za energię elektryczną;

- ✓ 187.699,29 zł - eksploatacja i konserwacja oświetlenia;
- ✓ 25.703,66 zł - wynajem słupów oświetlenia ulicznego.

Drogownictwo:

- w roku 2021 Gmina Toszek udzieliła pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na realizację zadań drogowych na drogach powiatowych, tj.:
  - ✓ budowę chodnika przy drodze powiatowej nr 2950 S przy ul. Wilkowickiej w Toszku w kwocie 30.000,00 zł;
  - ✓ budowę chodnika przy drodze powiatowej nr 2913 S przy ul. Pniowskiej w Paczynie w kwocie 64.596,00 zł;
- roku 2021 Gmina Toszek wyraziła wolę udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na budowę chodnika dla pieszych przy drodze powiatowej nr 2912S w Sarnowie w kwocie 75.000,00 zł, realizacja tego przedsięwzięcia została jednak przesunięta na rok 2022, a kwota zwiększona do 76.759,00 zł;
- w 2021 r. przeprowadzono:
  - ✓ remonty cząstkowe nawierzchni dróg gminnych, o łącznej powierzchni ubytków 1.253,27 m^2 za kwotę 144.903,00 zł, tj. porównywalnie do lat poprzednich[21];
  - ✓ remont nawierzchni dróg gminnych gruntowych ul. Szklarnia i ul. Świbska w Kotulinie za kwotę 28.831,20 zł;
  - ✓ remont dróg gminnych łączących przysiółki Kotulina – ul. Skalna, ul. Skały i ul. Nakło za kwotę 979.988,79 zł;

Rysunek 3

Modernizacja ul. Skalnej, ul. Skały i ul. Nakło w Kotulinie

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

[21] W roku 2019 przeprowadzono remonty cząstkowe nawierzchni dróg gminnych o powierzchni ubytków 1.079 m^2, a w roku 2020 o powierzchni ubytków 1.760 m^2

- ✓ remont drogi gminnej ul. Stary Młyn w Toszku za kwotę 158.866,54 zł;

Rysunek 4

Remont ul. Stary Młyn w Toszku – po remoncie

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- ✓ remont fragmentu drogi gminnej gruntowej ul. Leśniczówka w Ciochowicach za kwotę 29.950,50 zł;

Ponadto w roku 2021:
- został opracowany projekt przebudowy ul. Dworcowej w Toszku za kwotę 3.690,00 zł;
- na koszenie poboczy dróg gminnych w 2021 r. wydatkowano kwotę w wysokości 17.442,00 zł;
- uzupełnienie ubytków w nawierzchni dróg gminnych ul. Twardowskiego i ul. Guttmanna w Toszku za kwotę 6.500,55 zł;
- na zimowe utrzymanie dróg gminnych wydatkowano kwotę: 13.777,65 zł, a na zimowe utrzymanie chodników - 27.566,98 zł;
- utrzymanie przystanków komunikacji zbiorowej na kwotę 13.113,00 zł.

Budowy i modernizacje obiektów:

- w 2021 r. w ramach projektu pn. *„Parkuj i Jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku"* odebrano część projektową zadania, tj. dokumentację projektową (koncepcję architektoniczno-przestrzenną, projekty budowlane, decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego, projekt organizacji ruchu, przedmiary i kosztorysy, uzyskano także wszelkie niezbędne do prowadzenia robót budowalnych decyzje, pozwolenia i postanowienia).
  Ponadto wykonano (w ramach etapu II – wykonanie obiektów i robót budowalnych):
  - ✓ prace rozbiórkowe,
  - ✓ część robót dachowych,
  - ✓ izolację ścian przyziemia,
  - ✓ strop,
  - ✓ ocieplenie ścian zewnętrznych,
  - ✓ roboty związane z elewacją,
  - ✓ część prac zewnętrznych.

Wysokość środków finansowych wydatkowanych na ten cel w roku 2021 wyniosła łącznie 1.592.010,46 zł, z czego:

- 1.072.496,38 zł to środki budżetowe Gminy Toszek,
- 54.685,70 zł – budżet państwa,
- 464.828,38 zł - budżet EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020.

Rysunek 5

Budowa centrum przesiadkowego w Toszku – zdjęcia toszeckiego dworca w trakcie modernizacji

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– w roku 2021 w ramach realizacji przedsięwzięcia „*Budowa przedszkola w Kotulinie*":
  - ✓ uzyskano pozwolenie na budowę;
  - ✓ wydatkowano kwotę 8.900,00 zł tytułem drugiej części wynagrodzenia Wykonawcy projektu (pierwsza część w wysokości 500,00 zł została opłacona w 2020 r.);

- ✓ w sierpniu 2021 r. podpisano umowę na realizację przedmiotowego zadania na kwotę 3.511.012,80 zł, zgodnie z którą w roku ubiegłym wykonano następujące prace wykonawcze:
  - porządkowanie terenu,
  - prace rozbiórkowe,
  - ławy fundamentowe,
  - ścianki fundamentowe,
  - roboty ziemne.

Rysunek 6

Budowa przedszkola w Kotulinie – inwestycja w trakcie realizacji

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Wartość prac zrealizowanych w roku 2021 to kwota 386.911,88 zł.

Umowa zakładała wykonanie prac na kwotę 800.000,00 zł. Wykonawca przesunął realizację tych robót na rok następny z uwagi na brak dostępności materiałów budowlanych w związku z epidemią wirusa Sars-CoV-2.

Gmina Toszek otrzymała dotację celową z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 2.722.788,00 zł – środki te zostaną przeznaczone na budowę przedszkola w Kotulinie;

– w 2021 r. wykonane zostały roboty budowalne polegające na remoncie detalu elewacji budynku Urzędu Miejskiego w Toszku (XIX-wiecznego zabytkowego budynku ratusza miejskiego, stanowiącego siedzibę władz samorządowych gminy). Zakres robót obejmował w szczególności:
  1) remont grymsu (skucie tynków cokołowych na 100% powierzchni, demontaż odspojonych murów cokołu, ręczne czyszczenie powierzchni murów cokołowych, usunięcie ognisk korozji biologicznej preparatem bakterio-grzybo-glonobójczym, usuniecie (wycięcie) metalowych haków na elewacji z tarasem, wykonanie obrzutki cementowej na odsłoniętych partiach murów, scalenie kolorystyczne uzupełnień farbą laserunkową),
  2) renowację cokołu,
  3) renowację tarasu z balustradą,
  4) renowację attyki.

  Przedmiotowe roboty dotyczyły części wschodniej, północnej, południowej.

  Całkowity koszt inwestycji wyniósł 111.516,54 zł, z czego 20.000,00 zł zostało sfinansowane ze środków Powiatu Gliwickiego, na które toszecki magistrat otrzymał dotację celową.

Dodatkowo w związku z realizacją w/w inwestycji poniesiono wydatek w wysokości 2.214,00 zł tytułem nadzoru inwestorskiego;

Rysunek 7

Zdjęcia cokołu budynku Urzędu Miejskiego w Toszku przed remontem (po lewej)) i po (po prawej)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– w 2021 r. zrealizowano zadanie pn. *„Tworzenie warunków sprzyjających do rozwoju sportu dla mieszkańców Proboszczowic poprzez budowę siłowni zewnętrznej"*, w ramach którego zakupiono specjalistyczne urządzenia siłowni zewnętrznej (tj. motyl, biegacz, wioślarz, podnosiciel nóg, orbitrek oraz 2 ławki). Całkowity koszt inwestycji: 22.224,00 zł;

Rysunek 8

Siłownia zewnętrzna w Proboszczowicach – inwestycja zrealizowana w 2021 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– w 2021 r. zrealizowano zadanie pn. „*Zagospodarowanie miejsca publicznego w sołectwie Pisarzowice poprzez zakup oświetlenia solarnego*", w ramach którego zakupiono 5 szt. lamp solarnych (zamontowane zostały w Pisarzowicach przy ul. Ogrodowej). Całkowity koszt inwestycji: 43.234,50 zł;

Rysunek 9

Lampy solarne w Pisarzowicach – inwestycja realizowana w 2021 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– w 2021 r. zrealizowano zadanie pn. „*Doposażenie świetlicy wiejskiej w Pniowie*", w ramach którego zakupiono 40 szt. krzeseł oraz sprzęt elektroniczny (sprzęt nagłaśniający, mikrofon, mikser). Całkowity koszt: 8.779,19 zł, w tym 3.679,19 zł zostało opłaconych z Funduszu Sołeckiego;

Rysunek 10

Doposażenie świetlicy wiejskiej w Pniowie w 2021 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- remont świetlicy wiejskiej w Płużniczce (obejmujący usunięcie starych powłok malarskich ze ścian i sufitów w pomieszczeniu świetlicy wiejskiej, gruntowanie powierzchni ścian i sufitów, ich szpachlowanie wraz z wtopieniem siatki zbrojącej w miejscach pęknięć oraz dwukrotne malowanie ścian i sufitów). Całkowity koszt inwestycji: 12.750,00 zł;

- w 2021 r. wykonano przebudowę sieci wodociągowej polegającej na wymianie istniejących rur cementowo-betonowych (azbestocement) o długości 316mb na wodociąg PE fi 110 w Paczynce. Koszt inwestycji wyniósł 248.784,04 zł;

- w 2021 r. dokonano remontów lokali i budynków będących własnością Gminy Toszek na łączną kwotę: 120.760,03 zł, w tym:
  - ✓ remonty dachów - 12.547,94 zł;
  - ✓ techniczne utrzymanie budynków (w tym: udrażnianie kanalizacji, wymiany klap dymowych, naprawa instalacji elektrycznych, naprawy kominów, usuwanie awarii, wymiana 5 pieców na piece spełniające normę ECO DESIGN itp.) - 47.329,33 zł;
  - ✓ remont dwóch lokali mieszkalnych przy ul. Kościelnej 1 w Toszku (wymiana 2 pieców grzewczych na spełniające normę ECO DESIGN, białkowanie ścian w obu lokalach, naprawa tynków, białkowanie ścian w WC na korytarzu, wymiana linoleum w WC na korytarzu, montaż nowej toalety typu kompakt w WC na korytarzu, wybudowanie łazienki w jednym z lokali, remont instalacji elektrycznych, szklenie okien), wymiana belki stropowej na korytarzu, wymiana okna na korytarzu, wykonanie schodów betonowych z boku budynku - 22.582,76 zł;
  - ✓ rozebranie ogrodzenia przy skrzyżowaniu ul. Gliwickiej i ul. Karola Miarki – 3.200,00 zł;
  - ✓ uprzątnięcie i zabezpieczenie budynku w Ligocie Toszeckiej po zmarłym najemcy - 10.900,00 zł;
  - ✓ uprzątnięcie i białkowanie lokali po najemcach w Toszku przy ul. Miarki 1 i Gliwickiej 15 - 15.700,00 zł;
  - ✓ naprawa zarwanej podłogi i wykonanie nowych wylewek w lokalu komunalnym przy ul. Strzeleckiej 23 w Toszku - 8.500,00 zł;

- w roku 2021 wykonano także:
  1) inwentaryzację budowlaną budynku bramnego oraz budynku stajni zamku – zadanie zostało dofinansowane ze środków Starostwa Powiatowego w Gliwicach w wysokości 4.305,00 zł. Całkowity koszt wyniósł 8.610,00 zł;
  2) wyposażenie budynków Zamku w Toszku w urządzenia przeciwpożarowe, w tym przeciwpożarowe wyłączniki prądu. Zadanie zostało zrealizowane ze środków własnych Centrum Kultury „Zamek w Toszku". Całkowity koszt inwestycji wyniósł 11.458,00 zł;
  3) dokumentację przebudowy studni wodomierzowej wraz z remontem instalacji hydrantowej dla budynku bramnego i budynku stajni. Zadanie zostało zrealizowane ze środków własnych Centrum Kultury „Zamek w Toszku". Całkowity koszt wyniósł: 29.520,00 zł;

- w ramach bieżących remontów miały miejsce również prace w gminnych obiektach oświatowych, w szczególności:

  1) **w Szkole Podstawowej w Kotulinie** zakupiono:
     - ✓ wyposażenie pracowni do nauk przyrodniczych (preparaty mikroskopowe), modele, narzędzia i przybory do doświadczeń, mikroskopy, cyfrowe mobilne laboratorium z fizyki, chemii i biologii, zestaw szkolny „*why chemia*";

Rysunek 11

Wyposażenie pracowni do nauk przyrodniczych zakupione w 2021 r. do Szkoły Podstawowej w Kotulinie – wydatek sfinansowany w ramach realizacji programu unijnego „Odkrywamy świat nauki"

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Kotulinie

- ✓ zestaw komputerowy z oprogramowaniem *„moza book clasroom"*, tablica multimedialna, projektor,

Rysunek 12

Tablica multimedialna oraz projektor zakupione w 2021 r. do Szkoły Podstawowej w Kotulinie – wydatek sfinansowany w ramach realizacji programu unijnego „Odkrywamy świat nauki"

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Kotulinie

- ✓ pomoce do zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno–społeczne, wyposażenie pracowni matematycznej w programy multimedialne, przyrząd do demonstracji brył obrotowych, tablety uczniowskie;

2) **w Szkole Podstawowej w Paczynie** zakupiono:
   - ✓ dygestorium - wyciąg laboratoryjny – przeszklona komora o kształcie dużej szafy, zaopatrzona w wydajny wentylator stale wydmuchujący z niej powietrze poza teren laboratorium;

Rysunek 13

Dygestorium zakupiony w 2021 r. do Szkoły Podstawowej w Paczynie – wydatek sfinansowany w ramach realizacji programu unijnego „Odkrywamy świat nauki"

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Paczynie

- ✓ aparat fotograficzny,
- ✓ atlasy i przewodniki, globusy, szkielety, pomoce naukowe do fizyki i biologii, mikroskopy,
- ✓

Rysunek 14

Globusy zakupione w 2021 r. dla Szkoły Podstawowej w Paczynie – wydatek sfinansowany w ramach realizacji programu unijnego „Odkrywamy świat nauki"

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Paczynie

- ✓ tablica multimedialna;
- ✓ projektor;
- ✓ zestaw komputerowy TIK z oprogramowaniem;

Rysunek 15

Zestaw komputerowy (po prawej) oraz tablica multimedialna (po lewej) zakupione w 2021 r. dla Szkoły Podstawowej w Paczynie – wydatek sfinansowany w ramach realizacji programu unijnego „Odkrywamy świat nauki"

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Paczynie

- ✓ wyposażenie pracowni matematycznej w programy multimedialne;
- ✓ tablety uczniowskie;
- ✓ cyfrowe mobilne laboratorium fizyka, chemia i biologia, zestaw szkolny *„why chemia"*;

3) **w Szkole Podstawowej w Pniowie** zakupiono:
- ✓ multimedialne programy edukacyjne, zestaw komputerowy TIK z oprogramowaniem;
- ✓ 10 szt. tabletów uczniowskich;
- ✓ tablicę multimedialną, projektor;
- ✓ wyposażenie pracowni matematycznej: plansze i karty zadań, pomoce do geometrii i działań na ułamkach;

Rysunek 16

Multimedialne zasoby i gotowe scenariusze lekcji na tablice multimedialną – zakupu dokonano w 2021 r. - wydatek sfinansowany w ramach realizacji programu unijnego „Odkrywamy świat nauki"

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Pniowie

Rysunek 17

Wyposażenie matematyczne zakupione dla Szkoły Podstawowej w Pniowie dzięki dofinansowaniu otrzymanym w ramach programu unijnego „Odkrywamy świat nauki"

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Pniowie

Wskazane powyżej zakupy zostały zrealizowane w ramach programu *„Odkrywamy świat nauki"*, na które w/w placówki (3 szkoły wiejskie z terenu Gminy Toszek) otrzymały w 2020 r. dofinansowanie z Unii Europejskiej, natomiast realizacja została przewidziana na lata 2020-2022. Zgodnie z planem w 2021 r. na zakup w/w wyposażenia wydatkowano kwotę w wysokości: 243.988,97 zł. Całkowity koszt projektu to: 405.030,55 zł (całość finansowana ze środków unijnych).

3. Bezpieczeństwo publiczne

W ramach współpracy Burmistrza Toszka z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych (dalej: „OSP") z terenu Gminy Toszek w roku 2021, celem poprawy wyposażenia i stopnia przygotowania członków OSP do prowadzenia działań ratowniczych w przypadku wystąpienia zagrożeń:

1) dokonano zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Toszku na podstawie porozumienia w sprawie świadczenia pomocniczych działań zakupowych związanych z udzieleniem zamówienia publicznego (procedura zamówienia została przygotowana i wykonana przez pracownika Urzędu). Dodatkowo udzielono z budżetu Gminy Toszek jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej w Toszku dotacji celowej na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego w wysokości 465.750,00 zł. Przedmiotowa inwestycja była także dofinansowana z innych źródeł:
   - 100.000,00 zł ze środków Województwa Śląskiego,
   - 100.000,00 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,

– 340.000,00 zł ze środków Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego,
– 51.000,00 zł przez Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe" ,
– 47.421,00 zł zostało pokryte ze środków własnych.

Całkowita wysokość inwestycji wyniosła: 1.104.171,00 zł;

Rysunek 18

Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Toszek 2021

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

2) zakupiono kaseton świetlny – oznaczenie remizy strażackiej w Ciochowicach – koszt 1.697,40 zł;

3) zlecono wykonanie odnowienia elewacji budynku remizy strażackiej dla OSP Ciochowice. Wysokość inwestycji wyniosła: 3.000,00 zł;

Rysunek 19

Elewacja budynku remizy strażackiej OSP Ciochowice przed odnowieniem i po
(na zdjęciu widoczny jest nowy kaseton świetlny, który także został zakupiony w roku 2021)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) zlecono modernizację kotłowni wraz z wymianą pieca C.O. w budynku remizy strażackiej OSP Kotulin. Koszt inwestycji zgodnie z umową: 29.813,32 zł, z czego 13.644,00 zł zostało sfinansowanych (dofinansowanych) przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (wymiana źródeł ciepła wraz z modernizacją kotłowni i instalacji C.O. w budynku OSP w Kotulinie);

Rysunek 20

Kotłownia w OSP Kotulin po modernizacji

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

5) zlecono wykonanie przeglądów technicznych oraz napraw sprzętu i wyposażenia wszystkich jednostek OSP znajdujących się na terenie Gminy Toszek;

6) zakupiono 5 szt. rękawic strażackich oraz 5 szt. kominiarek strażackich dla Formacji Obrony Cywilnej z terenu Gminy Toszek;

7) na bieżąco dokonywane były drobne zakupy podstawowego sprzętu i wyposażenia, tj. w 2021 r. zakupiono m.in.: opony, osprzęt do poduszki niskociśnieniowej, wyposażenie torby R1, ubrania koszarowe czteroczęściowe, węże tłoczone, buty specjalne, kominiarki niepalne, zatrzaśnik duży, głowice do latarek, rękawice strażackie, rękawice techniczne, sygnalizator bezruchu, wytwornico-prądownicę, elektrody do defibrylatorów, radiotelefony, młoty z trzonkiem wzmocnionym, mostek przejazdowy, linki do linii ssawnej, worek do łapania rojów, zestaw do przedziału bojowego mikrofono-głośnikowy, latarki kątowe;

8) przeprowadzono „głośne" testy systemu ostrzegania i alarmowania ludności oraz wykonano konserwację systemu ostrzegania i alarmowania (koszt wyniósł: 4.501,80 zł, z czego 850,00 zł zostało przekazane/sfinansowane przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach);

9) w ramach współpracy toszeckiego samorządu z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Toszek w 2021 r. zorganizowano gminne ćwiczenia pożarnicze na terenie Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie;

Rysunek 21

Gminne ćwiczenia pożarnicze 2021

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

10) w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego w 2021 r. zrealizowano projekt *„Bezpieczny strażak – Bezpieczny mieszkaniec Gminy Toszek"*, którego celem był zakup 6 kompletów strażackich ubrań specjalnych (3-częściowych) dla OSP Toszek. Koszt zgodnie z umową wyniósł: 24.899,97 zł (szczegóły w rozdziale IV).

Wydatki na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową

Na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową w 2021 r. wydatkowano łącznie z budżetu Gminy Toszek kwotę w wysokości 828.567,83 zł, co stanowi 99% planu. Wydatki na ten cel w roku 2021 w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 141%. Dla porównania w 2020 r. z budżetu Gminy Toszek kwotę w wysokości 342.678,83 zł (co stanowiło 87% planu).

Wykres 6

Wysokość środków budżetowych wydatkowanych w latach 2018-2021 na bezpieczeństwo i ochronę przeciwpożarową z zaznaczoną linią trendu

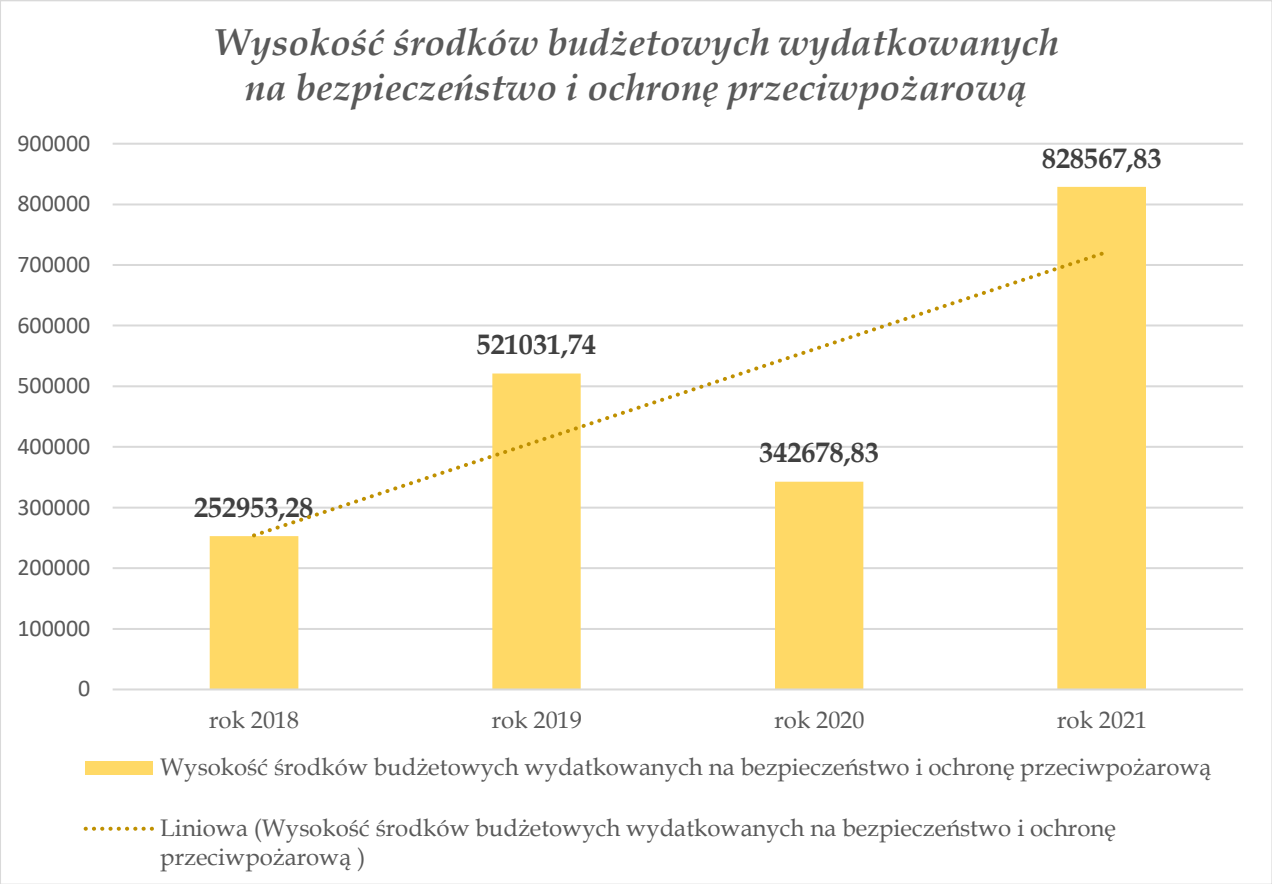

źródło: opracowanie własne

Współpraca z Policją

Podstawową potrzebą człowieka jako jednostki jest poczucie bezpieczeństwa. Celem organów gminy jej ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w szczególności na szczeblu lokalnym. Współpraca z Policją - podstawową uzbrojoną służbą mundurową - z pewnością przyczynia się do realizacji tego celu.

W roku 2021 na mocy zawartego porozumienia Gmina Toszek dofinansowała dodatkowe służby patrolowe Policji realizowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach na terenie Gminy Toszek poza godzinami służbowymi – na ten cel Gmina Toszek przekazała środki finansowe w wysokości 17.000,00 zł.

Tabela 4

Dane statystyczne dotyczące liczby działań Policji przeprowadzonych w 2021 r. na obszarze podległym Komisariatowi Policji w Pyskowicach ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Toszek[22]

Dane liczbowe za rok 2021:	Obszar podlegający pod Komisariat Policji w Pyskowicach (Wielowieś, Pilchowice, Rudziniec, Knurów, Toszek, Gierałtowice, Pyskowice, Sośnicowice)	Gmina Toszek
liczba patroli policji wystawionych	1503	ok. 100
liczba służb zewnętrznych	5287	ok. 500
liczba interwencji policji	7142	1128 (w tym 693 w mieście Toszek)
liczba zatrzymanych sprawców przestępstw „na gorącym uczynku"	40	brak dokładnych danych dla Gminy Toszek, ok. 1%
liczba ujawnionych wykroczeń	3301	113 (tj. 3 % wszystkich wykroczeń)

źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach

Dodatkowo w ramach współpracy z jednostkami Policji przeznaczono środki finansowe z budżetu Gminy Toszek:

- na nagrody za szczególne osiągnięcia dla policjantów Komendy Miejskiej w Pyskowicach – łączna kwota dofinansowania Policji w 2021 r. wyniosła 3.000,00 zł;
- Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach na realizację zadania pn. *„Zakup sprzętu informatycznego i materiałów eksploatacyjnych dla Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach, z przeznaczeniem dla Komisariatu Policji w Pyskowicach"* przekazano środki finansowe w wysokości 5.000,00 zł;
- udzielono dotacji celowej dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach w wysokości 25.000,00 zł na zakup sprężarki do ładowania butli powietrznych w sprzęcie ochrony układu oddechowego z przeznaczeniem dla Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Pyskowicach.

4. Przeciwdziałanie epidemii koronawirusa

Szczególnym dobrem wymagającym ochrony ze strony administracji publicznej jest bezpieczeństwo życia i zdrowia ludzkiego. Pandemia COVID-19 spowodowała gwałtowny wzrost potrzeb humanitarnych, którym należało sprostać.

[22] Opracowano na podstawie materiałów otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach we współpracy z Komisariatem Policji w Pyskowicach

Rok 2021 był drugim rokiem pandemii, w trakcie którego co jakiś czas wprowadzano lub znoszono określone przepisami prawa obostrzenia. Samorząd stanął przed trudnym zadaniem stania na straży przestrzegania wprowadzonych obostrzeń, dodatkowo należało dopasować sposób funkcjonowania gminnych jednostek organizacyjnych do zmieniających się wciąż przepisów prawa, zapewniając przy tym wykonywanie przez nie zadań nieprzerwalnie i na dotychczasowym poziomie.

W związku z utrzymującą się epidemią w 2021 r. w Gminie Toszek podjęto n/w działania mające na celu zwalczenie lub ograniczenie rozwoju choroby wywoływanej szybko rozprzestrzeniającym się wirusem Sars-CoV-2:

1) przekazano gminnym jednostkom organizacyjnym środki ochrony indywidualnej, tj. płyny do dezynfekcji, maseczki jednorazowe oraz termometry bezdotykowe - odebrane ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i przekazano placówkom oświatowym z terenu Gminy Toszek środki ochrony indywidualnej (udostępnione bezpłatnie);
2) zakupiono – na potrzeby Urzędu Miejskiego w Toszku – niezbędne środki ochrony indywidualnej, tj. płyny do dezynfekcji rąk, maseczki jednorazowe oraz wielokrotnego użytku;
3) Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z Ochotniczą Strażą Pożarną w Toszku – ich współpraca przyczyniła się do zorganizowania dowozu dla 74 osób starszych lub/i niemogących samodzielnie dotrzeć do punktów szczepień przeciw COVID-19.

Rysunek 22

Dowóz osób starszych do punktów szczepień przeciwko COVID-19 realizowany we współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku z Ochotniczą Strażą Pożarną w Toszku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Celem zapewnienia bezpiecznych warunków obsługi klientów w Urzędzie Miejskim w Toszku ograniczono czasowo sposób funkcjonowania magistratu, przy pomocy którego organy w sposób ciągły wykonywały swoje zadania, w tym w szczególności zapewniono bezpieczne warunki obsługi klientów (zakupiono niezbędne osłony pleksi na lady, termometr bezdotykowy stojący, słupki odgradzające itp.).

Dodatkowo w 2021 r. z budżetu Gminy Toszek udzielono pomocy finansowej:

1) Powiatowi Gliwickiemu na dofinansowanie działalności Szpitala w Pyskowicach Sp. z o. o. z przeznaczeniem na zakup kardiomonitora i dwóch łóżek szpitalnych w kwocie 24.000,00 zł.;
2) Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny w Toszku na dofinansowane jego działalności z przeznaczeniem na zakup czterech łóżek szpitalnych w kwocie 20.952,00 zł.

Gmina Toszek zaangażowała się także w niefinansowe formy zwalczania epidemii, jak np. organizację zbiórki rzeczowej dla pacjentów przebywających na oddziale covidowym w Szpitalu Powiatowym w Pyskowicach – zbierano ręczniki (frotte i papierowe), szampony i żele pod prysznic, gumowe klapki (łatwe w dezynfekcji), wody butelkowane do picia oraz urządzenia medyczne, tj. pulsoksymetry do badania nasycenia krwi tlenem, czy termometry bezdotykowe.

Przez cały okres pandemii prowadzono szeroką akcję promocyjno-informacyjną zachęcającą do szczepień przeciw COVID-19, w tym:

1) udostępniano ulotki, plakaty oraz informacje opracowane przez Ministerstwo Zdrowia oraz Powiatową Inspekcje Sanitarną Powiatu Gliwickiego na stronie internetowej samorządu, w lokalnej prasie, w urzędzie, na tablicach ogłoszeń w Gminie Toszek, dystrybułowano je na terenie gminy;
2) sporządzono wykaz wybranych punktów pobrań w kierunku Sars-Cov-2 znajdujących się na terenie województwa śląskiego i opolskiego, który był na bieżąco aktualizowany – wykaz został udostępniony na stronie internetowej samorządu oraz na profilu jednostki na portalu społecznościowym;
3) sporządzono wykaz punktów szczepień w kierunku Sars-Cov-2 znajdujących się na terenie województwa śląskiego, który był na bieżąco aktualizowany.

Dodatkowo w sposób cykliczny organizowano dodatkowe punkty szczepień podczas imprez środowiskowych, np. szczepienie na Zamku w Toszku podczas Zlotu Samochodów Zabytkowych czy dożynek.

Rysunek 23

Plakat promocyjno-informacyjny informujący o możliwości zaszczepienia się przeciw COVID-19 podczas wydarzenia kulturalnego organizowanego na zamku w Toszku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Konsekwentnie propagowano noszenie maseczek, w szczególności w miejscach publicznych. Władze pomagały wolontariuszom w akcji szycia i dystrybucji maseczek oraz promocji wydarzeń w mediach społecznościowych.

Rysunek 24

Zdjęcie Burmistrza Toszka podczas szczepienia wykonano w ramach akcji promocyjno-informacyjnej zachęcającej lokalną społeczność do szczepień przeciwko COVID-19

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 25

Przykładowy plakat promocyjno-informacyjny zachęcający do przestrzegania zasad podstawowej higieny i bezpieczeństwa udostępniony w mediach społecznościowych Gminy Toszek

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

W roku 2021 z inicjatywy Burmistrza Toszka Rada Miejska podjęła Uchwałę nr XXVI/370/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie zwolnienia oraz zwrotu części opłaty pobranej od przedsiębiorców działających na terenie Gminy Toszek za korzystanie z posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w roku 2021.

W związku z wystąpieniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii spowodowanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, zostały wprowadzone ograniczenia dotyczące funkcjonowania lokali gastronomicznych, co powodowało trudną sytuację ekonomiczną przedsiębiorców działających w tej branży. Dyspozycja art. 31zzca ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1842 z późn. zm.), dała organowi stanowiącemu gminy kompetencję do podjęcia uchwały w przedmiocie zwolnienia przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży (tj. prowadzących lokale gastronomiczne) z opłaty lub przedłużenia terminu na jej wniesienie. Z inicjatywy Burmistrza Toszka w celu zachowania ciągłości działalności gospodarczej branży gastronomicznej na terenie Gminy Toszek przedmiotowa uchwała została podjęta. Suma zwolnień z tego tytułu[23] w roku 2021 (dla 10 lokali gastronomicznych) wyniosła: 12.843,54 zł.

[23] Co uszczupliło wysokość dochodów do budżetu Gminy Toszek w roku 2021

5. Oświata, wychowanie i edukacja

Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 7 u.s.g. zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej należy do zadań własnych gminy. Realizując w/w zadanie w Gminie Toszek w 2021 r. funkcjonowało:

- ✓ 5 szkół podstawowych, tj.:
  - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku,
  - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku,
  - Szkoła Podstawowa w Kotulinie,
  - Szkoła Podstawowa w Paczynie,
  - Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie;
- ✓ 1 Publiczne Przedszkole w Toszku.

Dodatkowo przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku funkcjonowały oddziały integracyjne. Suma liczby oddziałów przedszkolnych w gminie wyniosła 16, a liczba dzieci do nich uczęszczających w roku 2021 wyniosła 324.

Według danych statystycznych liczba dzieci w przedszkolach przypadających na 100 miejsc w Gminie Toszek wynosi 11, tj. najmniej w powiecie gliwickim (to oznacza, że wszystkie dzieci mają zagwarantowane miejsce w oddziale przedszkolnym).

Tabela 5

Liczba dzieci w przedszkolach przypadających na 100 miejsc w powiecie gliwickim

Nazwa gminy		Liczba dzieci w przedszkolach przypadających na 100 miejsc
1	Gierałtowice	54
2	Knurów	82
3	Pilchowice	139
4	Pyskowice	92
5	Rudziniec	118
6	Sośnicowice	39
7	**Toszek**	**11**
8	Wielowieś	56

źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca – www.bdl.stst.gov.pl

Tabela 6

Wydatki na poszczególne placówki oświatowe z budżetu Gminy Toszek w roku 2021

LP.	OZNACZENIE PLACÓWKI OŚWIATOWEJ (nazwa)	WYDATKI W 2021 r. (zadania szkolne i pozaszkolne)
1.	Publiczne Przedszkole	1.473.086,29 zł
2.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie (SP Pniów)	1.839.889,28 zł
3.	Szkoła Podstawowa w Paczynie (SP Paczyna)	1.835.497,01 zł
4.	Szkoła Podstawowa w Kotulinie SP Kotulin	2.168.937,74 zł
5.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku (SP nr 1 Toszek)	3.426.695,93 zł
6.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku (SP nr 2 Toszek)	5.125.031,89 zł
RAZEM:		15.869.138,14[24]

źródło: opracowanie własne

Warto zwrócić uwagę na fakt, że w roku 2020 suma wydatków na poszczególne placówki oświatowe wyniosła 13.338.297,15 zł, w roku 2021 odnotowano więc wzrost o 18%.

Stypendia i zasiłki szkolne dla dzieci

W roku 2021 (tak jak i w latach poprzednich) wspomagano uczniów stypendiami szkolnymi i zasiłkami szkolnymi. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych (zlokalizowanych na terenie Gminy), ale także szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują na terenie Gminy Toszek. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone było w kwocie 528,00 zł na jednego członka rodziny. Liczba złożonych w 2021 r. wniosków wyniosła 10, z czego 9 zostało rozpatrzonych pozytywnie. W sumie ze stypendium skorzystało 20. dzieci. Wysokość udzielonych świadczeń w roku sprawozdawczym wyniosła 18.504,17 zł.

Z kolei nie wpłynął żaden wniosek o wypłatę zasiłku szkolnego, w związku z czym nie poniesiono w tym zakresie żadnych wydatków.

Bezpłatne podręczniki i materiały ćwiczeniowe

W roku 2021 została uruchomiona dotacja celowa dla szkół podstawowych publicznych i niepublicznych w ramach obowiązku zapewnienia bezpłatnego dostępu do podręczników szkolnych. Z tej formy pomocy skorzystało 684 uczniów ze wszystkich szkół z terenu Gminy Toszek. Środki finansowe przeznaczone na ten cel w roku 2021: 96.664,37 zł.

[24] Różnica między wykazanymi w tabeli 2 poz. 1 (subwencja oświatowa) a wydatkami na poszczególne placówki oświatowe w 2021 r. a wysokością wydatków ogółem z budżetu Gminy Toszek w kategorii „Oświata i wychowanie", wynika z faktu, że w tabeli 6 nie uwzględniono kosztów zadania związanego z zapewnieniem uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz kosztów dofinansowania dokształcania nauczycieli.

Dofinansowanie kształcenia młodocianych uczniów

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie Gminy Toszek rozpatrywano wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych, a także ukończyli przyuczenie do zawodu. Na realizację powyższego zadania pozyskano dotację od Wojewody Śląskiego, która w 100% pokryła poniesione wydatki. Liczbę złożonych i rozpatrzonych pozytywnie wniosków oraz poniesione wydatki z tego tytułu pokazuje poniższa tabela.

Tabela 7

Dofinansowanie kształcenia młodocianych uczniów w roku 2021

Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie	*Liczba młodocianych którzy ukończyli naukę zawodu*	*Liczba młodocianych, którzy ukończyli przyuczenie do zawodu*	*Liczba decyzji odmawiających przyznania dofinansowania*	*Kwota, jaką w roku 2021 wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowania*	*Wysokość dotacji pozyskanej w roku 2021 od Wojewody Śląskiego*
11	14	-	1	96.986,35 zł	96.986,35 zł

źródło: opracowanie własne

Projekty realizowane przez placówki oświatowe dofinansowane ze środków zewnętrznych zostały przedstawione w pkt 21 rozdziału II niniejszego raportu (tabela 17).

Dowóz uczniów do szkół

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia oraz dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizującym obowiązek szkolny i obowiązek nauki nie dłużej niż do ukończenia 25. roku życia. Obowiązkiem gminy jest również zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześcioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.

Realizując w/w obowiązki dowozu do szkół uczniów niepełnosprawnych w roku 2021 na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 111.755,73 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8

Wydatki na transport dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych w roku 2021

	Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Kwota
1.	dowóz do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach	21	53.987,86 zł
2.	dowóz do GOARU w Gliwicach (6 osób), w tym do: - Zespołu Szkół Specjalnych nr 7 w Gliwicach (3 osoby), - Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 w Gliwicach (1 osoba)	10	53.712,38 zł
3.	zwrot kosztów dowozu rodzicom, którzy sami dowożą dziecko niepełnosprawne do szkoły lub placówki (4 dowozy)	3	4.055,49 zł
	Razem	**34**	**111.755,73 zł**

źródło: opracowanie własne

Dzieci i młodzież do 16. roku życia zamieszkała na terenie Gminy Toszek, dla której organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, mogła także w roku 2021 korzystać z bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji publicznej organizowanej przez Zarząd Transportu Metropolitalnego w Katowicach (dalej „ZTM"). Realizacja bezpłatnych kursów na terenie ZTM była możliwa dzięki podpisanemu porozumieniu w sprawie wykupu przez Gminę uprawnienia. W roku 2021 uprawnionych do w/w bezpłatnych przejazdów było 901 dzieci, koszt wykupu bezpłatnych przejazdów wyniósł: 54.905,87 zł.

Dodatkowo Gmina Toszek dowoziła dzieci do Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie, koszt dowozu za rok 2021 wyniósł: 45.148,73 zł.

Erasmus+ Recykling dla życia

Od 2019 r. do 2022 r. włącznie w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku był realizowany projekt Erasmus+ dofinansowany przez Unię Europejską. W ramach projektu przewidziane były krótkoterminowe wyjazdy do szkół partnerskich – Portugalii, Hiszpanii, Turcji i Sycylii. Temat projektu to: Recykling dla życia, którego celem było stworzenie ekologicznego ogródka szkolnego przez uczniów oraz wymiana doświadczeń związanych z prowadzeniem zdrowego i ekologicznego trybu życia.

W 2021 r. ze względu na pandemię koronawirusa nie miały miejsca wyjazdy zagraniczne. Wydatki poniesione w roku 2021 wyniosły: 2.404,54 zł i związane były wyłącznie z prowadzeniem działalności na miejscu (wyjazd dzieci do Krakowa, prowadzenie działalności badawczej).

Rysunek 26

Rysunki dzieci – uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku wykonane w 2021 r. w ramach akcji promocyjnej programu Erasmus+ Recykling dla życia

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

Erasmus+ „Ponadnarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej"

„Europejski wymiar szkoły poprzez podniesienie kompetencji kadry nauczycielskiej Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku" - pod tym tytułem w latach 2018-2021 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój - *„Ponadnarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej"* współfinansowanego przez Unię Europejską w w/w placówce oświatowej był realizowany przedmiotowy program (na zasadach programu ERASMUS+/jako jego uzupełnienie).

W ramach programu 12 nauczycieli różnej specjalizacji podniosło swoje kwalifikacje poprzez doskonalenie języków obcych. Zrealizowano 20 szkoleń, z czego 13 kursów stacjonarnych w: Austrii, Hiszpanii, Niemczech, Słowenii i Szwajcarii.

Z powodu pandemii COVID-19 7 mobilności zamieniono na tygodniowe szkolenia wirtualne. Suma otrzymanego dofinansowania wyniosła: 200.573,36 zł, w tym wysokość wydatków poniesionych w 2021 r. na realizację programu wyniosła: 16.714,00 zł.

Rysunek 27

„Ponadnarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej" – zdjęcia z realizowanego w 2021 r. programu

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

6. Współpraca Gminy Toszek ze stowarzyszeniami, związkami i spółkami

Gmina Toszek od wielu lat współpracuje z różnymi związkami i stowarzyszeniami. Współpraca ta przybiera różne formy – finansowe (przykładowo udzielanie wzajemnej pomocy finansowej, opłacanie składek członkowskich itp.) i niefinansowe (wymiana informacji, promocja, konsultowanie projektów aktów prawnych i wiele innych). Poniżej wskazano kilka związków/stowarzyszeń, do których należy lub z którymi ściśle współpracuje Gmina Toszek:

- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego;
- Śląski Związek Gmin i Powiatów;

– Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
– Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Leśna Kraina Górnego Śląska";
– Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia.

Zakres współpracy Gminy Toszek ze spółkami prawa handlowego, których Gmina Toszek jest wspólnikiem został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 9

Zakres współpracy Gminy Toszek w 2021 ze spółkami, których wspólnikiem jest Gmina Toszek

Współpraca z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Toszku obejmowała:	Współpraca z Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o. obejmowała:
– zarządzenie i administrowanie zasobem mieszkaniowym Gminy Toszek (w latach wcześniejszych zadanie to było realizowane przez Remondis Aqua Toszek Sp.z o.o.); – świadczenie usług w zakresie administrowania i zarzadzania targowiskiem w Toszku; – świadczenie usług w zakresie utrzymania cmentarza komunalnego w Toszku; – utrzymanie czystości i porządku na terenie miasta i gminy Toszek; – świadczenie usług w zakresie pielęgnacji zieleni na terenie gminy; – koszenie poboczy dróg gminnych na szerokość 1 m od drogi; – wykonywanie drobnych napraw i prac w budynku Urzędu Miejskiego w Toszku; – remont świetlicy wiejskiej w Płużniczce; – zimowe utrzymanie chodników w Gminie Toszek	– prowadzenie bieżącej kontroli stanu technicznego i agregatu prądotwórczego i instalacji elektrycznej w budynku Urzędu Miejskiego w Toszku; – świadczenie usług serwisowania fontanny na rynku w Toszku; – wykonywanie usługi polegającej na zimowym utrzymaniu dróg gminnych w sezonie 2021/2022 na terenie Gminy Toszek; – odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Toszek oraz utworzenie i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (usługa realizowana w ramach konsorcjum z REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o.)

źródło: opracowanie własne

7. Współpraca międzynarodowa - miasta partnerskie

Gmina Toszek od lat prowadzi aktywną współpracę międzynarodową – głównie z dwoma miastami: Hohenau[25] (położonego w Niemczech) oraz miastem Olewsk[26] (Ukraina).

Rysunek 28

Herby miast partnerskich Gminy Toszek (po lewej: Hohenau, po prawej: Olewsk)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

[25] Umowę partnerską z Hohenau podpisano 18 kwietnia 2004 r.
[26] Umowę partnerską z Olewskiem podpisano 4 października 2014 r.

Na mocy podpisanych umów partnerskich od początku podejmowano wspólne inicjatywy kulturalno-sportowe, które mobilizowały do działania lokalną społeczność w tym dzieci i młodzież poprzez poznanie tradycji, wymianę poglądów oraz wzmocnienie postaw obywatelskich.

W roku 2021 ze względu na panującą pandemię koronawirusa współpraca została ograniczona wyłącznie do etykiety biznesowej (elektronicznych spotkań, wymianie informacji oraz korespondencji na poziomie władz samorządowych, wzajemnym składaniu życzeń z okazji różnych jubileuszów, obchodów i uroczystości oraz wzajemnej promocji).

8. Mienie gminne

Jednym z podstawowych zadań stojących przed jednostkami samorządu terytorialnego jest zarządzanie mieniem komunalnym.

Według prowadzonego przez Gminę i na bieżąco korygowanego zestawienia zasobu komunalnego na koniec roku 2021 samorząd dysponował gruntami o powierzchni 393,6952 ha (w tym 7,1913 ha – grunt, którego gmina jest użytkownikiem wieczystym). Zasób gminy pozostaje na porównywalnym poziomie (mienie gminne jest zbywane/sprzedawane, wciąż jednak są nabywane nowe działki), co w sposób szczegółowy zostało wskazane w poniższej tabeli.

Przedmiotowe zestawienie nie obejmuje gruntów pod drogi.

Tabela 10

Zestawienie powierzchni gruntów własnych Gminy Toszek według stanu na ostatni dzień roku 2019, 2020 i 2021 – ujęcie porównawcze

Określenie roku ->	rok 2019	rok 2020	rok 2021
GRUNTY ŁĄCZNIE	**GRUNTY WŁASNE**		
OGÓŁEM (wszystkie grunty gminne – ujęte w niniejszej tabeli oraz inne np. znajdujące się pod budynkami, garażami itp.)	**385,7048 ha**	**386,3881 ha**	**393,6952 ha**
	DZIERŻAWA		
– grunty w dzierżawie (ogółem), w tym:	**272,0466 ha**	**279,155 ha**	**282,8061 ha**
• na cele rolne	269,7995 ha	276,466 ha	279,9469 ha
• z na cele ogródków warzywnych	2,2435 ha	2,6854 ha	2,8556 ha
• pod pojemniki na odpady komunalne	0,0036 ha	0,0036 ha	0,0036 ha
	UŻYTKOWANIE WIECZYSTE		
OGÓŁEM	**7,1913 ha**	**7,1913 ha**	**7,1913 ha**
– grunty gminne przekazane w użytkowanie wieczyste	6,8416 ha	6,8416 ha	6,8416 ha
– grunty Skarbu Państwa, których gmina jest użytkownikiem wieczystym	0,3497 ha	0,3497 ha	0,3497 ha
	GRUNTY W UŻYCZENIU		
OGÓŁEM	**6,7554 ha**	**7,0568 ha**	**7,0568 ha**
– na cele statutowe dla klubów sportowych	6,0911 ha	6,0911 ha	6,0911 ha
– na cele statutowe dla osp	0,6628 ha	0,6628 ha	0,6628 ha
– dla Parafii Wszystkich Świętych w Sierotach	0,00 ha	0,3014 ha	0,3014 ha
– pod kontenery na odzież używaną	0,0015 ha	0,0015 ha	0,0015 ha

źródło: opracowanie własne

Powierzchnia mienia oddana w trwały zarząd według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosła 3,329 ha i w stosunku do lat poprzednich nie uległa zmianie. Wszystkie tereny objęte prawem zarządu są placówkami oświatowymi i opiekuńczymi, więc korzystają ze zwolnienia z opłat za trwały zarząd.

W trybie ustawy „komunalizacyjnej"[27] na wniosek Burmistrza Toszka Gmina Toszek otrzymała w roku 2021 od Wojewody Śląskiego 9 decyzji administracyjnych w przedmiocie komunalizacji mienia. Łączna powierzchnia gruntów objętych w/w decyzjami wyniosła 14,3142 ha. Łączna wartość nabytego mienia w roku 2021 wyniosła 102.600,00 zł, tj. trzy razy więcej niż w roku 2020.

Tabela 11

Zestawienie nabytego mienia – ujęcie porównawcze za lata 2019-2021

---------	2019	2020	2021
Ilość wydanych decyzji Wojewody Śląskiego	4 – Kotulin 3 – Ciochowice 1 – Wilkowiczki 2 – Pniów 2 – Paczyna 3 – Paczynka 11 – Płużniczka 1 – Proboszczowice 5 – Toszek	5 – Kotulin 1 – Pniów 3 – Paczyna 2 – Płużniczka 8 – Toszek 1 – Ligota Tosz. 4 – Kotliszowice	4 – Kotulin 1 – Boguszyce 1 – Toszek 2 – Ligota Tosz. 1 – Kotliszowice
Razem:	**32 decyzje**	**24 decyzje**	**9 decyzji**
Ilość nabytych działek	9 – Kotulin 11 – Ciochowice 1 – Wilkowiczki 35 – Pniów 2 – Paczyna 8 – Paczynka 23 – Płużniczka 2 – Proboszczowice 5 – Toszek	6 – Kotulin 2 – Pniów 5 – Paczyna 2 – Płużniczka 18 – Toszek 1 – Ligota Tosz. 6 – Kotliszowice	38 – Kotulin 1 – Boguszyce 2 – Toszek 33 – Ligota Tosz. 27 – Kotliszowice
Razem:	**96 działek**	**40 działek**	**101 działek**
Powierzchnia przejętych nieruchomości (w ha)	1,5739 – Kotulin 1,3099 – Ciochowice 0,4290 – Wilkowiczki 5,8465 – Pniów 0,0303 – Paczyna 1,1817 – Paczynka 1,8323 – Płużniczka 0,2017 – Proboszczowice 0,1483 – Toszek	0,7804 – Kotulin 0,0410 – Pniów 1,2773 – Paczyna 0,5000 – Płużniczka 1,9668 – Toszek 0,0399 – Ligota Tosz. 1,2564 – Kotliszowice	7,1157 – Kotulin 0,0300 – Boguszyce 0,0381 – Toszek 5,0252 – Ligota Tosz. 2,1052 – Kotliszowice
Razem:	**12,5536 ha**	**5,8618 ha**	**14,3142 ha**

źródło: opracowanie własne

[27] Komunalizacja – proces polegający na przejmowaniu mienia prywatnego lub państwowego przez podmioty komunalne. Komunalizacja mienia państwowego najczęściej odbywała się przy utworzeniu samorządu gminnego, w celu wyposażenia gmin w niezbędny do funkcjonowania majątek. Podstawę komunalizacji dała ustawa z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 1990 r. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.)

Wykres 7

Wartość nabytych działek w latach 2019-2021

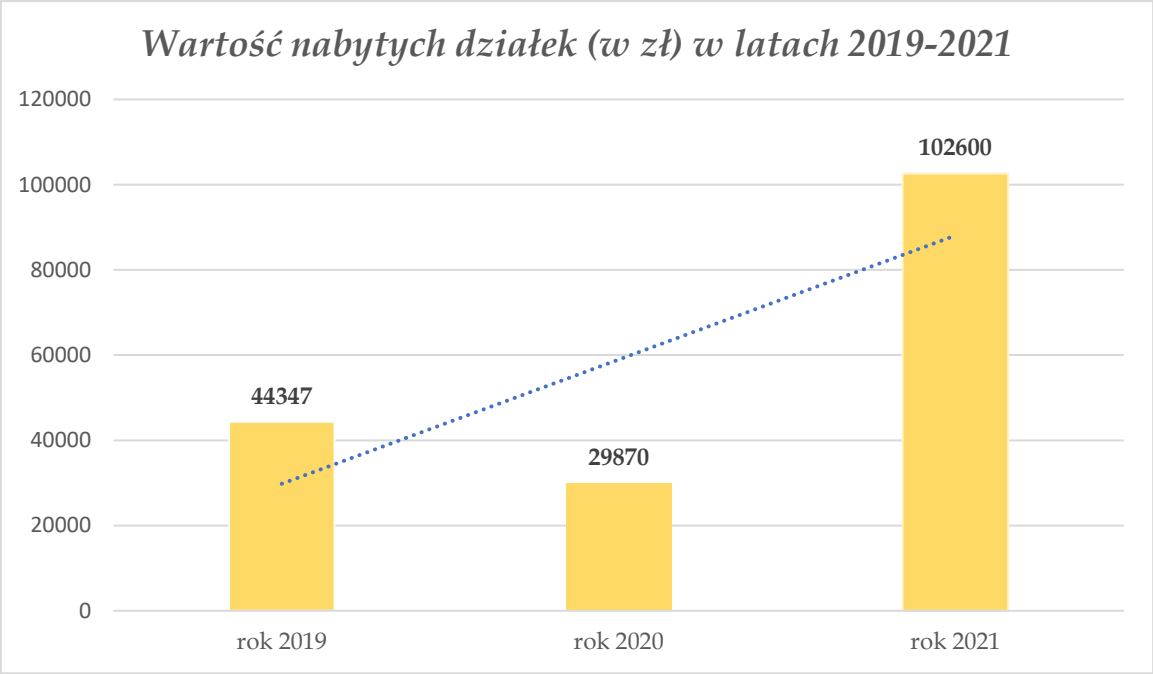

źródło: opracowanie własne

– **działki nieodpłatnie przejęte od PKP S.A. w użytkowanie wieczyste:**
w 2019 r. Gmina Toszek przejęła nieodpłatnie od PKP S.A. 9 działek (6 działek w Pisarzowicach i 3 w Toszku) w użytkowanie wieczyste, następnie w 2020 roku została wydana przez Wojewodę Śląskiego decyzja potwierdzająca prawo własności Gminy. Łączna powierzchnia nabytych nieruchomości wyniosła 0,5009 ha o wartości 129.000,00 zł. Stan ten nie uległ zmianie w roku 2021 (tj. nie wydzielono z nich odrębnych działek, żadna z w/w działek nie została sprzedana, nie przejęto innych działek);

– **nabycie działek od osób fizycznych:**

Tabela 12

Nabycie działek od osób fizycznych w latach 2019 -2021 – porównanie

ROK:	2019	2020	2021
Ilość nabytych działek	3 – Boguszyce	2 – Boguszyce 1 – Paczyna	1 – Toszek 1 – Ciochowice (udział 2/6 cz.)
Powierzchnia przejętych nieruchomości (w ha)	0,0513 – Boguszyce	0,0210 – Boguszyce 0,0050 – Paczyna	0,0099 – Toszek 0,0926 – Ciochowice
Razem:	**0,0513 ha**	**0,0260 ha**	**0,1025**
Wartość nabytych działek (w zł)	1.026,00 – Boguszyce	420,00 – Boguszyce 2.063,00 – Paczyna	198,00 – Toszek 618,00 – Ciochowice
Razem:	**1.026,00 zł**	**2.483,00 zł**	**816,00 zł**

źródło: opracowanie własne

– **nabycie działek od innych jednostek:**
w 2021 r. Gmina Toszek nabyła (otrzymała nieodpłatnie) 8 działek od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) o łącznej powierzchni 0,3530 ha i łącznej wartości 116.700,00 zł;

– **inne przejęcia nieruchomości:**
✓ w 2021 r. Gmina Toszek kupiła od Śląskiego Wojewódzkiego Zrzeszania Ludowe Zespoły Sportowe działkę w Ciochowicach o łącznej powierzchni 1,0372 ha i o łącznej wartości 50.000,00 zł.

Sprzedaż nieruchomości:

Na przestrzeni ostatnich lat sprzedaż nieruchomości odbywała się głównie w trybach przetargów ustnych nieograniczonych. Dochód z tego tytułu w 2019 r. wyniósł 315.684,00 zł, zaś w 2020 r. 213.742,00 zł, natomiast w 2021 r. aż 1.825.637,00 zł (wartość brutto, tj. z podatkiem VAT). W 2021 r. pomimo trwającej pandemii udało się sprzedać 33 działki.

Mniejsze znaczenie mają przetargi ograniczone, z których ostatni dochód odnotowano w 2019 r. i wyniósł 19.606,00 zł. Gmina Toszek sprzedała również działki bezprzetargowo w szczególności na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, z których dochód w 2019 r. wyniósł 1.070,00 zł, w 2020 r. - 11.242,00 zł, a w 2021 nie sprzedano nieruchomości w tym trybie, mimo to w 2021 roku odnotowano największy dochód.

Nadto Gmina Toszek zbywa bezprzetargowo lokale mieszkalne na rzecz najemców, gdzie największy dochód odnotowano w 2019 r. Sprzedano wówczas 7 lokali mieszkalnych z bonifikatą wynoszącą 90% oraz 7 z bonifikatą wynoszącą 80%. Gmina uzyskała wówczas 181.004,00 zł. Inaczej przedstawiała się sytuacja w roku 2020, gdzie sprzedany został jeden lokal z bonifikatą równą 80%. Wartość tej sprzedaży opiewała na kwotę 29.260,00 zł. W roku 2021 sprzedano 2 lokale mieszkalne z bonifikatą równą 90% w wysokości 14.500,00 zł.

Wzrost dochodu ze sprzedaży nieruchomości obrazuje poniższa tabela oraz wykres, które przedstawiają znaczący wzrost dochodu ze sprzedaży w 2021 r. w stosunku do poprzednich lat.

Tabela 13

Wysokość dochodu Gminy Toszek ze sprzedaży nieruchomości na przestrzeni lat od 2019–2021

ROK:	Tryb przetargu nieograniczonego dochód brutto [zł]	Tryb przetargu ograniczonego dochód brutto [zł]	Tryb bezprzetargowy na poprawę zagospodarowania nieruchomości przyległej dochód brutto [zł]	Tryb bezprzetargowy – sprzedaż lokali mieszkalnych dochód brutto [zł]	Łączny dochód ze sprzedaży [zł]
2019	315.684,00	19.606,00	1.070,00	181.004,00	**517.364,00**
2020	213.742,70	0,00	11.242,20	29.260,00	**40.897,20**
2021	1.825.637,00	0,00	0,00	14.500,00	**1.840.137,00**

źródło: opracowanie własne

Wykres 8

Wartość sprzedanych działek w latach 2019-2021

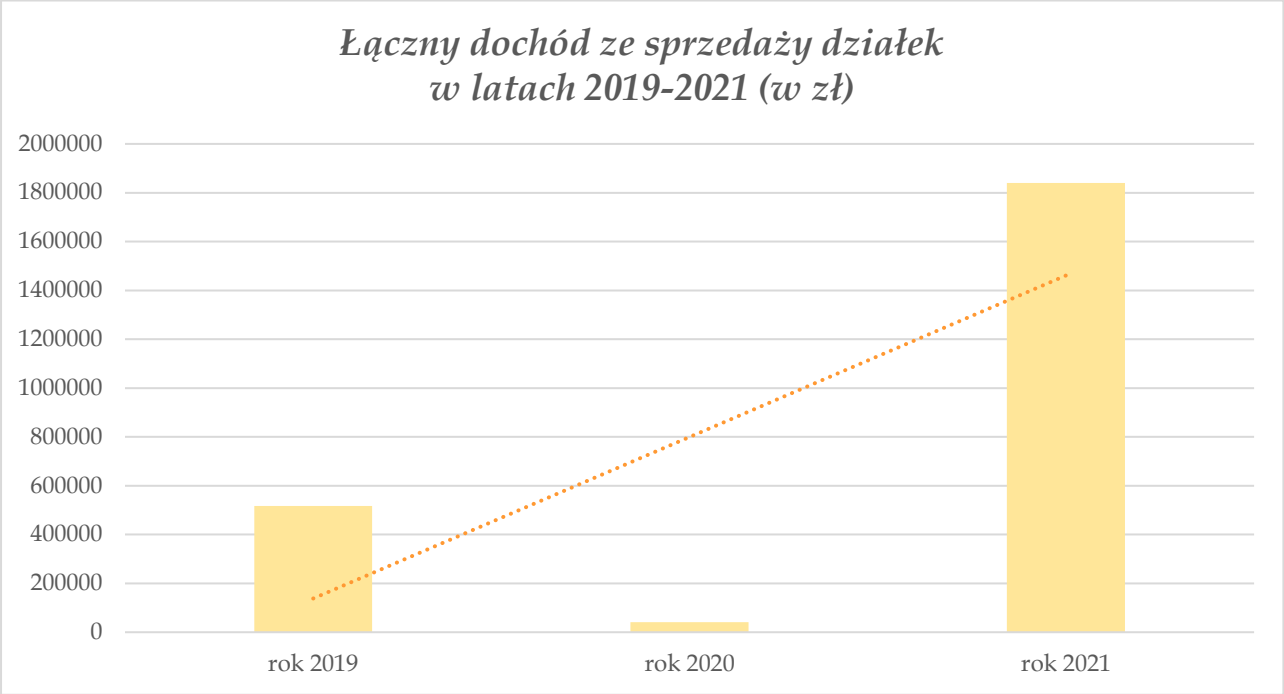

źródło: opracowanie własne

W 2019 r. dokonano zamiany działek w celu nabycia przez Gminę Toszek działki drogowej, użytkowanej przez lokalnych mieszkańców i stanowiącej jedyny dojazd do okolicznych pól. Zamiana nastąpiła za dopłatą dokonaną na rzecz samorządu przez osobę fizyczną, stanowiącą różnicę wartości nieruchomości w kwocie 25.306,00 zł brutto – dopłata miała miejsce w roku 2021.

Uzupełnieniem informacji dotyczących sprzedaży mienia Gminy Toszek są dane zawarte w rozdziale III niniejszego raportu – Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Toszku – ppkt dotyczący sposobu realizacji w 2021 r. uchwał podjętych w latach poprzednich.

Rozdział II
Realizacja polityk, programów i strategii

W zakresie funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego podejmowanych jest wiele polityk, programów, czy strategii. Z uwagi na fakt, iż gmina jest podstawową jednostką samorządu terytorialnego, przy realizacji zadań publicznych na tym szczeblu pojawia się najwięcej tego typu dokumentów. Poniżej przedstawiono wykaz najistotniejszych z nich realizowanych przez Burmistrza Toszka w 2021 r.

1. Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027

Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Dokument ten należy postrzegać jako długofalowy proces wytyczania i osiągania celów całej wspólnoty samorządowej. Określa ona generalny kierunek, aspiracje i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki oraz przedstawia metody i narzędzia wdrożeniowe. Postanowienia Strategii stanowią zatem determinantę decyzji merytorycznych, organizacyjnych i finansowych podejmowanych przez władze samorządowe. Dokument jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbą dostosowania się do standardów europejskich. Tak istotny dokument nie mógłby zostać opracowany bez udziału mieszkańców oraz podmiotów trzecich – dodatkowych, zewnętrznych, obiektywnych podmiotów oraz sąsiednich gmin. W związku z czym rok 2021 poświecono na konsultacje projektu nowego dokumentu strategicznego z tymi podmiotami.

Rysunek 29

Okładka Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Oparty jest on na metodologii desk research (tj. anlizie danych zastanych) uzupełnionej o przeprowadzone wśród mieszkańców badanie CAWI, którego uzupełnieniem był wywiad

telefoniczny[28]. Samo badanie ankietowe ze względu na panującą sytuację epidemiczną (pandemia) zostało przesunięte na rok 2021.

Zarówno badania, jak i sama strategia zostały przeprowadzone/opracowane przez firmę zewnętrzną. Wydatkowano na ten cel w 2021 roku 24.600,00 zł. Po zakończeniu badań i opracowaniu dokumentu miały miejsce spotkania robocze – w dniach od 27 do 29 września 2021 r. zostały przeprowadzone „warsztaty strategiczne" - skierowane były do mieszkańców Gminy Toszek, członków organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Nastąpienie w okresie od 17 listopada 2021 r. do dnia 7 grudnia 2021 r. odbyły się konsultacje społeczne w/w dokumentu z mieszkańcami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorcami. Dodatkowo projekt Strategii był konsultowany z sąsiednimi gminami (Wielowieś, Pyskowice i Rudziniec). Projekt dokumentu został pozytywnie oceniony przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Gliwicach oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Zgodnie z wymogami prawa projekt Strategii został również przedłożony Zarządowi Województwa Śląskiego.

Podczas procesu konsultacji nie zostały wniesione uwagi do przedłożonego projektu. Wszelkie wątpliwości oraz zmiany do opracowania Strategii były wypracowane podczas warsztatów strategicznych.

Ostatecznie Strategia została przyjęta Uchwałą nr XXXVI/466/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027.

Pomimo, iż Strategia została przyjęta pod koniec roku 2021 zostały zrealizowane lub wszczęte zadania wpisujące się we wskazane w niej główne cele operacyjne oraz kierunki działań – poniżej przykłady sposobu jej realizacji, które zostały podzielone według obszarów i celów.

Cel operacyjny 1. Zwiększenie atrakcyjności gminy m.in. poprzez poprawę jakości usług publicznych i bezpieczeństwa życia w Gminie Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

1) podejmowanie bieżących działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy poprzez doskonalenie systemu działania służb porządkowych (policji, straży pożarnej), co zostało opisane w rozdziale I – pkt 3 raportu. Dodatkowo władze samorządowe współpracowały z podmiotami zajmującymi się szeroko pojętą ochroną i promocją zdrowia (placówki podstawowej opieki zdrowotnej, szpitale);
2) realizację wieloletnich projektów/przedsięwzięć inwestycyjnych, w szczególności:
   - ✓ *„Budowa przedszkola w Kotulinie";*
   - ✓ *„Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku";*
   - ✓ *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek" ;*
   - ✓ *„Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Toszek".*

   Sposób realizacji w/w przedsięwzięć w 2021 r. został już opisany w rozdziale I pkt 2 raportu.

Cel operacyjny 2. Zrównoważony rozwój turystyki poprzez wykorzystanie naturalnych zasobów oraz dziedzictwa naturalnego w Gminie Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

1) poprawę jakości i dostępności terenów zielonych – poprzez realizację przedsięwzięcia *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"* w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Oś Priorytetowa II - Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego, typ projektu 2.5.2 Rozwój terenów

[28] Wyniki badań ankietowych zostały przedstawione w załączniku nr 1 do Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027, która dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej

zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych: cel operacji - zagospodarowanie terenów zielonych na terenie Toszka obejmujących skwery przy ulicy Tarnogórskiej, Krasińskiego, Gustawa Morcinka oraz obszar przy cmentarzu i obszar podzamcza (utworzenie szlaków pieszych i rowerowych, ogród sensoryczny, mini skatepark, place zabaw i do ćwiczeń, oświetlenie i monitoring), co zostało opisane w rozdziale I niniejszego raportu;

Rysunek 30

Koncepcja architektoniczno-przestrzenna (rysunek) odnowienia zieleni w ramach zadania: „Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

2) bieżące działania związane z utrzymaniem zieleni gminnej (koszenie trawników, przycinanie żywopłotów, utrzymanie poboczy dróg gminnych, sadzenie drzew, krzewów i kwiatów, porządkowanie terenów publicznych, przycinanie drzew itp.);
3) bieżące utrzymanie i promocję wyznaczonych w gminie tras turystycznych i dydaktycznych (pieszych i rowerowych) wykorzystujących istniejące walory - na terenie Gminy są dwie ścieżki przyrodniczo-kulturowe:
   - ✓ ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza Fazaniec, położona na północno-wschodnim obszarze Gminy, która obejmuje najlepiej zachowane siedliska o znaczeniu europejskim (w lesie tym zachowały się stare drzewostany dębowe, grabowe i bukowe, w których drzewa osiągają wiek ponad 210 lat);
   - ✓ szlak Via Regia – droga św. Jakuba – odcinek paneuropejskiej trasy dawnego szlaku pielgrzymkowego, który prowadzi z Europy Wschodniej do Santiago de Compostela w Hiszpanii przebiegającej przez Toszek, a oznaczony muszlą.

   Poza trasami turystycznymi mającymi swoje odnogi w całej Europie, teren Gminy Toszek przecinają lokalne drogi turystyczne wiodące przez ciekawe pod względem historycznym zakątki Gminy, do których można zaliczyć:

- ✓ szlaki piesze (3): Szlak Powstańców Śląskich (niebieski); Szlak Okrężny wokół Gliwic (żółty); Szlak Stulecia Turystyki (zielony);
- ✓ trasy rowerowe (4): *w poszukiwaniu Złotej Kaczki*, *Kot*, *Razem czy osobno*, *Szlak Zabytków Ziemi Toszeckiej;*

Rysunek 31

Ulotka promocyjno-informacyjna udostępniona na stronie internetowej Gminy Toszek dotycząca drogi św. Jakuba – Via Regia

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) organizację różnych wydarzeń na toszeckim zamku oraz płycie zabytkowego rynku (np. Dzień Dziecka, Brewerie Toszeckie, Toszecki Jarmark Adwentowy i wiele innych, które wzbogacają ofertę kulturalną gminy, a także pośrednio wpływają na rozwój turystyki). Przykładowe wydarzenia zrealizowane w 2021 r. zostały szczegółowo opisane w pkt 11 niniejszego rozdziału.

Cel operacyjny 3. Rozwój usług oraz infrastruktury mającej na celu aktywizację oraz integrację wielopokoleniowej społeczności lokalnej Gminy Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

1) bieżące działania związane z utrzymaniem istniejących obiektów infrastruktury publicznej: drogi, chodniki, budynki, parki, skwery, cmentarze, boiska, place zabaw, strefy aktywności (siłownie zewnętrze) itp.;
2) tworzenie nowych miejsc spędzania wolnego czasu przykładowo poprzez realizację projektu *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Toszku"*, realizację zadań w ramach Funduszu Sołeckiego (przykładowo: stworzenie boiska do siatkówki w Ciochowicach, budowa altany w Paczynie, doposażenie istniejących placów zabaw w sprzęt zabawowy, zakup stołu to tenisa zewnętrznego na plac zabaw itp.) oraz w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego (przykładowo: budowa wiaty/altany w Kotulinie, budowa wiaty na boisku LKS „Orzeł" Paczyna, czy szatni kontenerowej przy boisku w Kotulinie). Zadania zrealizowane w 2021 r. w ramach Funduszu Sołeckiego oraz Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego zostały opisane w rozdziale IV niniejszego raportu;

3) realizację rozpoczętych w latach poprzednich przedsięwzięć/projektów wieloletnich, przykładowo *„Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku"* w formule zaprojektuj i wybuduj;

4) bieżące działania związane z aktywizacją grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym (przykładowo seniorów, osoby niepełnosprawne, ubogie lub z problemami) poprzez realizacje programów opiekuńczych/ opiekuńczo-wychowawczych oraz programu senioralnego wskazanych i opisanych szczegółowo w dalszej części raportu w pkt 14-20 niniejszego raportu;
5) utworzenie SIM Śląsk Północ Sp. z.o.o. z siedzibą w Lublińcu, której jednym ze wspólników jest Gmina Toszek. Podstawowym celem gospodarczym w/w spółki jest budowanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2224 z późn. zm.).

Cel operacyjny 4 Uefektywnienie gospodarczych procesów rozwojowych Gminy Toszek, realizowany poprzez:
1) rozwój infrastruktury publicznej, w szczególności poprzez budowę *„Centrum przesiadkowego w Toszku"* oraz inne bieżące działania, tj.:
   - ✓ remonty cząstkowe dróg gminnych;
   - ✓ remont nawierzchni dróg gminnych gruntowych - ul. Szklarnia i ul. Świbska w Kotulinie;
   - ✓ remont dróg gminnych łączących przysiółki Kotulina – ul. Skalna, ul. Skały i ul. Nakło;
   - ✓ remont drogi gminnej ul. Stary Młyn w Toszku;
   - ✓ remont fragmentu drogi gminnej gruntowej ul. Leśniczówka w Ciochowicach;
   - ✓ uzupełnienie ubytków w nawierzchni dróg gminnych ul. Twardowskiego i ul. Guttmanna w Toszku;
   - ✓ zimowe utrzymanie dróg gminnych;
   - ✓ zimowe utrzymanie chodników;
   - ✓ utrzymanie przystanków komunikacji zbiorowej,

   co zostało już wskazane w rozdziale I. – pkt 2.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek

Burmistrz Toszka w 2021 r. w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dokonał analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenił postępy w opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dokonał analizy wniosków w sprawie sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rada Miejska w Toszku Uchwałą nr XXX/207/2017 z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stwierdziła, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek uchwalone Uchwałą Nr XXVIII/195/2016 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 listopada 2016 r. jest aktualne, jednocześnie wskazała potrzebę aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 32

Kierunki rozwoju przestrzennego i komunikacyjnego Gminy Toszek – mapa poglądowa stanowiąca wyciąg ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek

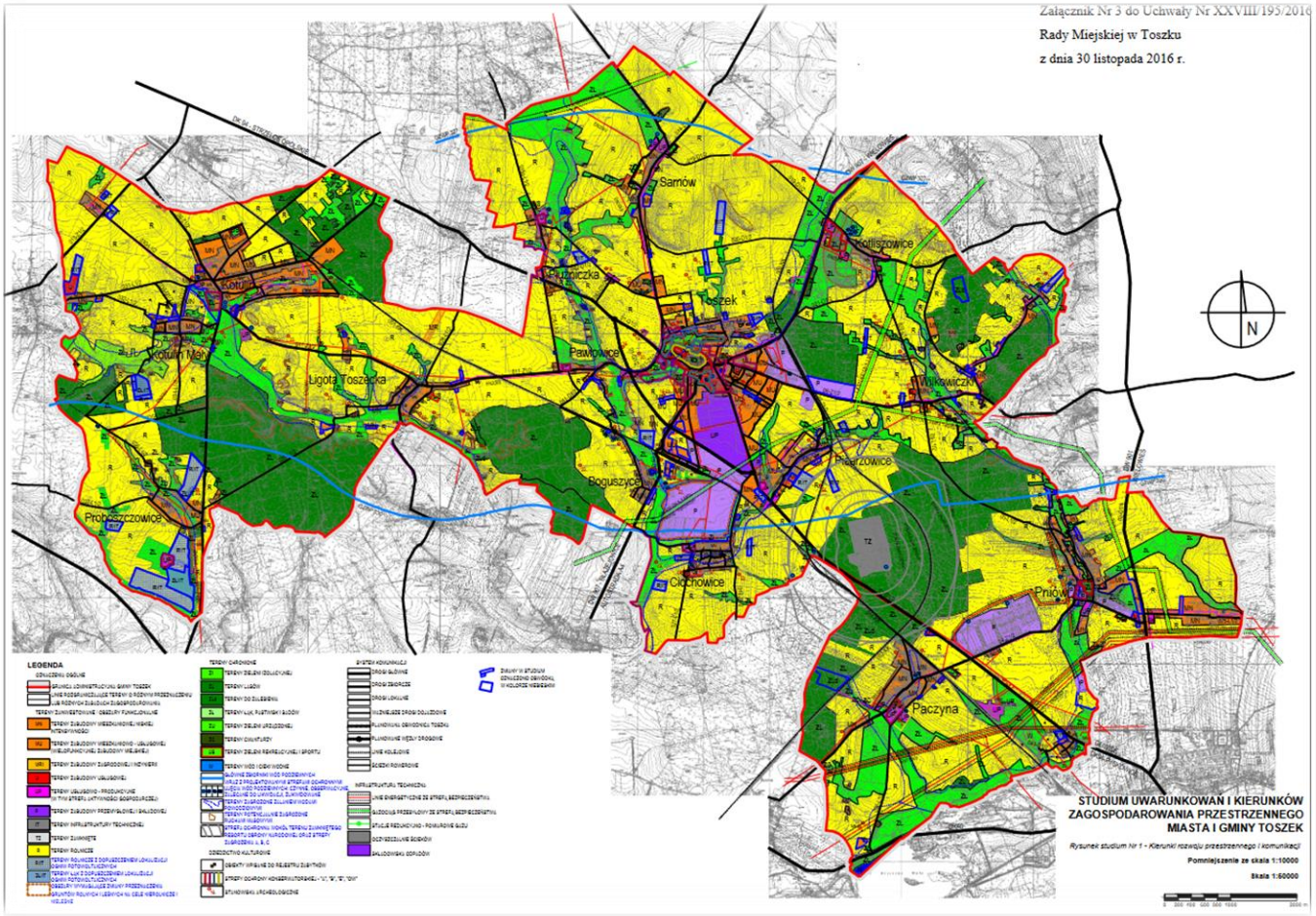

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Gmina Toszek ma powierzchnię około 98,53 km², z czego około 98,51 km² objętych jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (w porównaniu z danymi zawartymi w poprzednich raportach nic się w tym zakresie nie zmieniło).

Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego kształtuje się następująco[29]:

- 67% - tereny rolnicze;
- 17,5% - tereny zielone i wody;
- 6,1% - zabudowa mieszkaniowa;
- 4,9% - komunikacja;
- 2,3% - zabudowa usługowa;
- 2% - zabudowa techniczno-produkcyjna;

[29] ukształtowanie terenu Gminy Toszek zgodnie z przeznaczeniem według planu zagospodarowania przestrzennego nie zmieniło się w stosunku do roku 2020 - wartości procentowe bez zmian

– 0,20% - infrastruktura techniczna.

Obecnie (od 2019 r.) trwają prace nad zmianą fragmentów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałami:

– XLII/454/2014 Rady Miejskiej w Toszku – teren powierzchni do zmiany wynosi ok. 70 ha,
– XXX/208/2017 Rady Miejskiej w Toszku – teren powierzchni do zmiany wynosi ok. 112 ha,
– XVII/270/2020 Rady Miejskiej w Toszku – teren powierzchni do zmiany wynosi ok. 14 ha.

Powierzchnia terenów do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskazanych w w/w uchwałach wynosi łącznie około 196 ha.

Projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczą dopuszczenia funkcji produkcyjno-usługowej i składowo-magazynowej, mieszkaniowo-usługowej, terenu cmentarza w Paczynie, zieleni oraz infrastruktury technicznej.

W 2021 r. nie uchwalono nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Uchwały dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dostępne są pod adresem www.toszek.e-mapa.net. Właścicielem serwisu „Geoportal Gminy Toszek" jest Urząd Miejski w Toszku. Udostępnione w serwisie dane mogą być wykorzystywane jedynie w zakresie przybliżonej identyfikacji i lokalizacji przestrzennej oraz mogą posiadać zróżnicowany stopień aktualności i szczegółowości. Zawarte w nim informacje oraz wygenerowane z niego wydruki nie stanowią dokumentów w postępowaniach administracyjnych i innych. W serwisie został też udostępniony rejestr aktów planowania przestrzennego.

Rysunek 33

System Informacji Przestrzennej „Geoportal360.pl"- podgląd strony internetowej

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2017-2021

Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2017-2021 został przyjęty Uchwałą nr XXXIII/262/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Toszek na lata 2017-2021, zmieniona Uchwałą nr XXXV/283/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 czerwca 2017 r.

Mieszkaniowy zasób Gminy położony jest na terenie miasta Toszek oraz przynależnych sołectw, tj. Kotulin, Ligota Toszecka, Paczyna, Pisarzowice, Pniów, Wilkowiczki, Sarnów, Kotliszowice, który od roku 2021 jest zarządzany i administrowany przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Toszku Sp. z o.o. Wynagrodzenie spółki z tytułu wykonywania w/w zadań w roku 2021 wynosiło 121.032,69 zł.

Mieszkaniowy zasób Gminy Toszek, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., to 212 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 9.883,83 m^2.

Mieszkaniowy zasób Gminy kształtuje się następująco:

1) na terenie miasta Toszek znajdują się 151 mieszkania gminne, w tym:
   - 138 mieszkań w najmie komunalnym;
   - 13 mieszkań w najmie socjalnym;
2) na terenie wiejskim znajduje się 61 mieszkań gminnych, w tym:
   - 55 mieszkań w najmie komunalnym;
   - 6 mieszkań w najmie socjalnym.

Gmina Toszek, w celu zaspokajania potrzeb mieszkańców, podnajmuje 19 lokali[30] z przeznaczeniem na lokale socjalne[31] na terenie gminy.

Tabela 14

Lokale mieszkalne stanowiące wyłączną własność Gminy Toszek lub w samoistnym jej posiadaniu

l.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m^2)
1	Toszek, ul. Dworcowa 17A	4	187
2	Toszek, ul. Gliwicka 10	3	164,11
3	Toszek, ul. Kościelna 1	4	128,46
4	Toszek, ul. Ratuszowa 2	2	136,56
5	Toszek, ul. Strzelecka 8	2	73,15
6	Toszek, ul. Strzelecka 11	3	174,5
7	Toszek, ul. Strzelecka 23	11	612,56
8	Toszek, ul. Strzelecka 27	3	185,04
9	Toszek, ul. Strzelecka 28	10	324,04
10	Toszek, ul. Strzelecka 29	1	45,6
11	Toszek, ul. Strzelecka 31	1	89,1
12	Toszek, ul. Strzelecka 33	2	101,33
13	Toszek, ul. Wolności 8	1	22,2
14	Toszek, ul. Wolności 11	5	181,36
15	Toszek, ul. Wolności 13	6	229,18
16	Ligota Toszecka, ul. Toszecka 7A	1	191,87

[30] W roku 2020 podnajmowano 27 lokali z przeznaczeniem na lokale socjalne
[31] W tym zakresie nie nastąpiła zmiana w stosunku do roku 2020

l.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m²)
17	Ligota Toszecka, ul. Gromadzka 1	7	267,19
18	Paczyna, ul. Wiejska 14	1	78,44
19	Paczyna, ul. Wiejska 26	6	227,99
20	Paczyna, ul. Wiejska 42	3	122,1
21	Paczyna, ul. Wiejska 75	6	358,69
22	Paczyna, Pl. Drzewny 5B	1	109,38
23	Pniów, ul. Wiejska 11	3	87,11
24	Pniów, ul. Wiejska 21	3	127,03
25	Płużniczka, ul. Wiejska 1	9	418,14
26	Wilkowiczki, ul. Wiejska 1	3	131,9
27	Sarnów, ul. Wiejska 17	2	130,37
28	Kotliszowice, ul. Wiejska 19	1	50,2
RAZEM		**104**	**4.954,60 m²**

źródło: opracowanie własne

Tabela 15

Lokale mieszkalne usytuowane w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych

l.p.	Adres	Ilość mieszkań	Powierzchnia lokali mieszkalnych (w m²)
1	Toszek, ul. Chrobrego 1, ul. Rynek 22	2	103,26
2	Toszek, ul. Chrobrego 21	3	131,24
3	Toszek, ul. Dworcowa 22	1	27,56
4	Toszek, ul. Dworcowa 23	1	19,60
5	Toszek, ul. Dworcowa 29	6	261,42
6	Toszek, ul. Gliwicka 15	2	87,75
7	Toszek, ul. Gliwicka 20	1	52,21
8	Toszek, ul. Gliwicka 20A	1	52,10
9	Toszek, ul. Gliwicka 24	2	131,44
10	Toszek, ul. Konopnickiej 26	6	303,45
11	Toszek, ul. Kościuszki 1	4	183,78

l.p.	Adres	Ilość mieszkań	Powierzchnia lokali mieszkalnych (w m²)
12	Toszek, ul. Miarki 1	5	184,18
13	Toszek, ul. Miarki 3	3	89,45
14	Toszek, ul. Miarki 5	1	32,25
15	Toszek, ul. Powstańców 8	1	49,51
16	Toszek, ul. Powstańców 12	2	144,50
17	Toszek, ul. Tarnogórska 2	1	69,75
18	Toszek, ul. Rynek 4	2	141,91
19	Toszek, ul. Rynek 5	3	79,98
20	Toszek, ul. Rynek 7	2	99,25
21	Toszek, ul. Rynek 9	1	19,39
22	Toszek, ul. Rynek 10	2	73,77
23	Toszek, ul. Rynek 11	2	84,29
24	Toszek, ul. Rynek 14	4	127,55
25	Toszek, ul. Rynek 16	5	245,20
26	Toszek, ul. Strzelecka 1	3	168,72
27	Toszek, ul. Strzelecka 2	1	34,75
28	Toszek, ul. Strzelecka 9	5	250,32
29	Toszek, ul. Strzelecka 10	2	85,50
30	Toszek, ul. Strzelecka 19	1	43,84
31	Toszek, ul. Wielowiejska 1	5	319,50
32	Toszek, ul. Wielowiejska 3	4	180,42
33	Toszek, ul. Wielowiejska 7	2	91,70
34	Toszek, ul. Wielowiejska 17	5	192,71
35	Toszek, ul. Wolności 10	1	61,83
36	Toszek, ul. Wilkowicka 20/22	1	77,60
37	Paczyna, ul. Leśna 7	4	112,23
38	Paczyna, ul. Wiejska 2A	2	89,35
39	Paczyna, ul. Wiejska 3	4	169,63
40	Pisarzowice, ul. Wiejska 45	1	65,57
41	Kotliszowice, ul. Wielowiejska 3G	4	190,77
RAZEM		**108**	**4.929,23 m²**

źródło: opracowanie własne

W 2021 r. Burmistrz Toszka wydał 19 skierowań na zawarcie umowy najmu lokali oraz 3 skierowania na remonty lokali na koszt własny przyszłych najemców.

Zasady przydziału mieszkania z mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek reguluje Uchwała nr III/16/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XVIII/189/2012 z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek.

W 2021 r. dokonano remontów lokali i budynków będących własnością Gminy Toszek na łączną kwotę 120.760,03 zł[32], w tym:
- remonty dachów: 12.547,94 zł;
- techniczne utrzymanie budynków (w tym m.in. udrażnianie kanalizacji, wymiany klap dymowych, naprawa instalacji elektrycznych, naprawy kominów, usuwanie awarii, wymiana 5 pieców na piece spełniające normę ECO DESIGN itp.): 47.329,33 zł;
- remont dwóch lokali mieszkalnych przy ulicy Kościelnej 1 w Toszku (wymiana 2 pieców grzewczych na spełniające normę ECO DESIGN, białkowanie ścian w obu lokalach, naprawa tynków, białkowanie ścian w WC na korytarzu, wymiana linoleum w WC na korytarzu, montaż nowej toalety typu kompakt w WC na korytarzu, wybudowanie łazienki w jednym z lokali, remont instalacji elektrycznych, szklenie okien), wymiana belki stropowej na korytarzu, wymiana okna na korytarzu, wykonanie schodów betonowych z boku budynku: 22.582,76 zł;
- rozebranie ogrodzenia przy skrzyżowaniu ulic Gliwickiej i Miarki – koszt: 3.200,00 zł;
- uprzątnięcie i zabezpieczenie budynku w Ligocie Toszeckiej po zmarłym najemcy – koszt: 10.900,00 zł;
- uprzątnięcie i białkowanie lokali po najemcach w Toszku przy ul. Miarki 1 i Gliwickiej – koszt: 15.700,00 zł,
- naprawa zarwanej podłogi i wykonanie nowych wylewek w lokalu komunalnym przy ul. Strzeleckiej 23 w Toszku – koszt: 8.500,00 zł.

W 2021 r. wypłacono 347 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 90.401,03 zł (w roku 2020 wypłacono 306 na łączną kwotę: 75.268,61 zł), co szczegółowo przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 16

Dodatki mieszkaniowe w 2021 r.

Wyszczególnienie		**Liczba wypłaconych w 2021 r. dodatków mieszkaniowych**	**Kwota wypłaconych w 2021 r. dodatków mieszkaniowych**
w zasobie:	gminnym	148	24.025,65 zł
	spółdzielczym	54	11.968,83 zł
	wspólnot mieszkaniowych	64	12.759,98 zł
	prywatnym	57	37.481,55 zł
	towarzystw budownictwa społecznego	0	0,00 zł
	innych podmiotów	24	4.165,02 zł
Razem (ogółem)		**347**	**90.401,03 zł**

źródło: opracowanie własne

[32] Dla porównania w roku 2020 dokonano remontów lokali i budynków będących własnością Gminy Toszek na łączną kwotę 67.337,18 zł, tj. mniej niż w roku 2021

Zgodnie z Zarządzeniem nr 0050.115.2021 Burmistrza Toszka z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie wymiany systemu ogrzewania lokali mieszkalnych stanowiących własność lub współwłasność Gminy Toszek ze świadczenia zamiennego, polegającego na zaliczeniu na poczet przyszłych należności czynszowych kosztu kwalifikowanego wymiany instalacji grzewczej (na koszt własny najemcy lub przyszłego najemcy) skorzystało 4 najemców.

Wynajmowanie lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek związane jest z pobieraniem opłat od najemców (mieszkańców) przez gminę – nie wszyscy dokonują jednak opłat w ustalonych terminach. Wysokość naliczonych zaległości (zadłużenia mieszkańców) względem Gminy Toszek na przestrzeni ostatnich 4 lat kształtowała się następująco:

- w roku 2018 – 1.364.403,31 zł[34],
- w roku 2019 – 1.324.687,00 zł[35],
- w roku 2020 – 1.338.008,95 zł [36],
- w roku 2021 – 1.353.638,87 zł [37],[38].

Ze wskazanych powyżej danych można wnioskować, iż wysokość zadłużeń mieszkańców utrzymuje się na porównywalnym poziomie.

Wysokość wpłat na konto jednostki samorządu terytorialnego w 2021 r. z tytułu ugody, (tzw. egzekucja należności) kształtuje się podobnie jak w latach poprzednich. W 2021 r. z tytułu ugody uzyskano 2.889,36 zł (pozostałość do zapłaty według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. - 15.873,81 zł).

Odpisy zadłużeń po zmarłych najemcach, które zmniejszają wysokość zadłużenia mieszkańców utrzymują się na porównywalnym poziomie, co w roku poprzednim.

5. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Toszek na lata 2020-2023 z perspektywą do 2026 roku

Ochrona środowiska naturalnego wraz z odpowiednią dbałością o życie mieszkańców jest obowiązkiem gminy, a cel ten powinien wynikać z harmonijnie prowadzonej polityki ekologicznej, zgodnej z przyjętymi dokumentami strategicznym na danym obszarze. Efektywność działań zależy od przyjętych kierunków i rozwiązań, a także współpracy pomiędzy podmiotami i jednostkami samorządu terytorialnego - szczególnie w obszarach, w których przewidywane są zagrożenia środowiskowe lub na terenach ochrony przyrodniczej. Niezbędne więc było przyjęcie dokumentu zarządzania strategicznego, który określi zadania dla wszystkich podmiotów korzystających z zasobów i mających swój udział w ochronie środowiska. Mając na uwadze powyższe Uchwałą nr XVIII/392/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 kwietnia 2021 r. został przyjęty *„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Toszek na lata 2020-2023 z perspektywą do 2026 roku”*.

Program ten ma pozwolić na efektywne zarządzanie środowiskiem, co oznacza systematyczną poprawę jego stanu oraz ochronę przed dalszą degradacją. Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową dla obszaru gminy, ustala jej cele i zadania środowiskowe, a także wyznacza obszary priorytetowych programów wykonawczych.

[34] Według stanu na dzień 1 stycznia 2018 r.
[35] Według stanu na dzień 1 stycznia 2019 r.
[36] Według stanu na dzień 1 stycznia 2020 r.
[37] Według stanu na dzień 1 stycznia 2021 r.
[38] Dla porównania w 2022 r., tj. według stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. wynosi ona 1.244.753,22 zł

Ma on za zadanie ułatwiać i przyspieszyć rozwiązywanie zagadnień techniczno-ekonomicznych związanych z przyszłymi projektami z zakresu ochrony środowiska.

Program wspomagać powinien ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska.

W 2020 r. złożono wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na lata 2020-2023 z perspektywą do 2026 r., w wyniku którego Gmina Toszek otrzymała dofinansowanie w wysokości 8.399,20 zł (całość zadania to koszt w wysokości 10.499,00 zł), jednak termin realizacji został przesunięty na rok 2021.

Na podstawie przedmiotowego programu przejętego na terenie Gminy Toszek w roku 2021 przeprowadzono szereg działań z zakresu edukacji ekologicznej oraz gospodarki odpadami.

Edukacja ekologiczna

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, do którego należy dążyć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie mieszkańców Gminy Toszek o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju/zrównoważonego rozwoju. Jest to praca wymagająca wielu lat i starań mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

W 2021 r. w związku z ograniczeniami spowodowanymi pandemią koronawirusa (w tym w szczególności: zakaz zgromadzeń, zamknięte szkoły) działania w zakresie edukacji ekologicznej były znacząco utrudnione – w szczególności w grupie najmłodszych mieszkańców lokalnej wspólnoty - dzieci i młodzieży.

Wzorem lat poprzednich w roku 2021 w ramach edukacji ekologicznej, podjęto działanie polegające na zamówieniu materiałów edukacyjnych, tj. 300 szt. ekologicznej torby jutowej - personalizowanej torby, która w sposób praktyczny promuje działania ekologiczne w Gminie Toszek. Torby zostały bezpłatnie dystrybułowane w ramach działań promocyjnych oraz edukacji ekologicznej podczas różnego rodzaju spotkań i gminnych przedsięwzięć. Część z nich została przekazana członkom Klubów Seniora (z Toszka i z Kotulina).

Rysunek 34

Zdjęcie toreb jutowych wykonanych w 2021 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Gospodarka odpadami

Głównym celem nowelizacji przepisów dotyczących odpadów komunalnych jest zmniejszenie ilości tych odpadów oddawanych na składowiska. Samorządy zostały zobowiązane do osiągnięcia wysokich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Nadrzędnym celem wieloletniego programu gospodarki odpadami komunalnymi jest poprawa wyglądu, estetyki i czystości Gminy Toszek, a tym samym poprawa warunków życia jej mieszkańców. Przyjęcie określonej strategii wymuszone jest istniejącą sytuacją w gospodarce odpadami, która w najbardziej skrótowej formie wyraża się koniecznością maksymalnego ograniczania ilości składowanych odpadów. Wynika to także z obowiązującej ustawy o odpadach, jak również ze strategii Unii Europejskiej przewidującej stopniowe wprowadzanie zakazu składowania odpadów w formie nieprzetworzonej. Tak więc rozwój technologii przerobu i unieszkodliwiania odpadów jest koniecznością, która niestety pociąga za sobą wzrost kosztów.

Selektywna zbiórka odpadów w zabudowie jednorodzinnej, prowadzona była w systemie workowym, tzw. „segregacja u źródła", natomiast w zabudowie wielorodzinnej w systemie zbiórki do pojemników.Na terenie Gminy Toszek działał także Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w Toszku przy ul. Górnośląskiej 2, następnie punkt ten został przeniesiony na ul. Boguszycką 1 w Toszku - mieszkańcy mogą tam przekazywać bezpłatnie selektywnie zebrane odpady komunalne.

W 2021 r. w PSZOK-u odebrano łącznie 499,021 Mg odpadów komunalnych, tj. o 85,281 Mg więcej niż w roku 2020, w tym:[39]

- 247,760 Mg odpadów wielkogabarytowych, tj. o 3 Mg więcej niż w roku 2020;
- 197,900 Mg odpadów betonowych oraz gruzu betonowego, tj. o 44,56 Mg więcej niż w roku 2020;
- 0,490 Mg opakowań z papieru i tektury, tj. o 0,24 Mg mniej niż w roku 2020;
- 3,900 Mg zużytych opon, tj. 3,74 Mg więcej niż w roku 2020;
- 0,080 Mg baterii i akumulatorów, tj. dokładnie tyle samo co w roku 2020;
- 17,30 Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, tj. o 3,68 Mg więcej niż w roku 2020.

Szczegółowa analiza odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców Gminy Toszek i odbieranych przez PSZOK znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej (zakładka „Gospodarka odpadami").

W związku ze wzrostem masy odbieranych opadów komunalnych każdego roku zwiększa się wysokość ponoszonych kosztów w zwiażu z ich odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem, co zostało przedstawione na poniższym wykresie.

[39] Na podstawie „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Toszek za rok 2021" udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek

Wykres 9

Wysokość kosztów poniesionych przez Gminę Toszek w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych w latach 2019-2021 (w zł) – wykres porównawczy

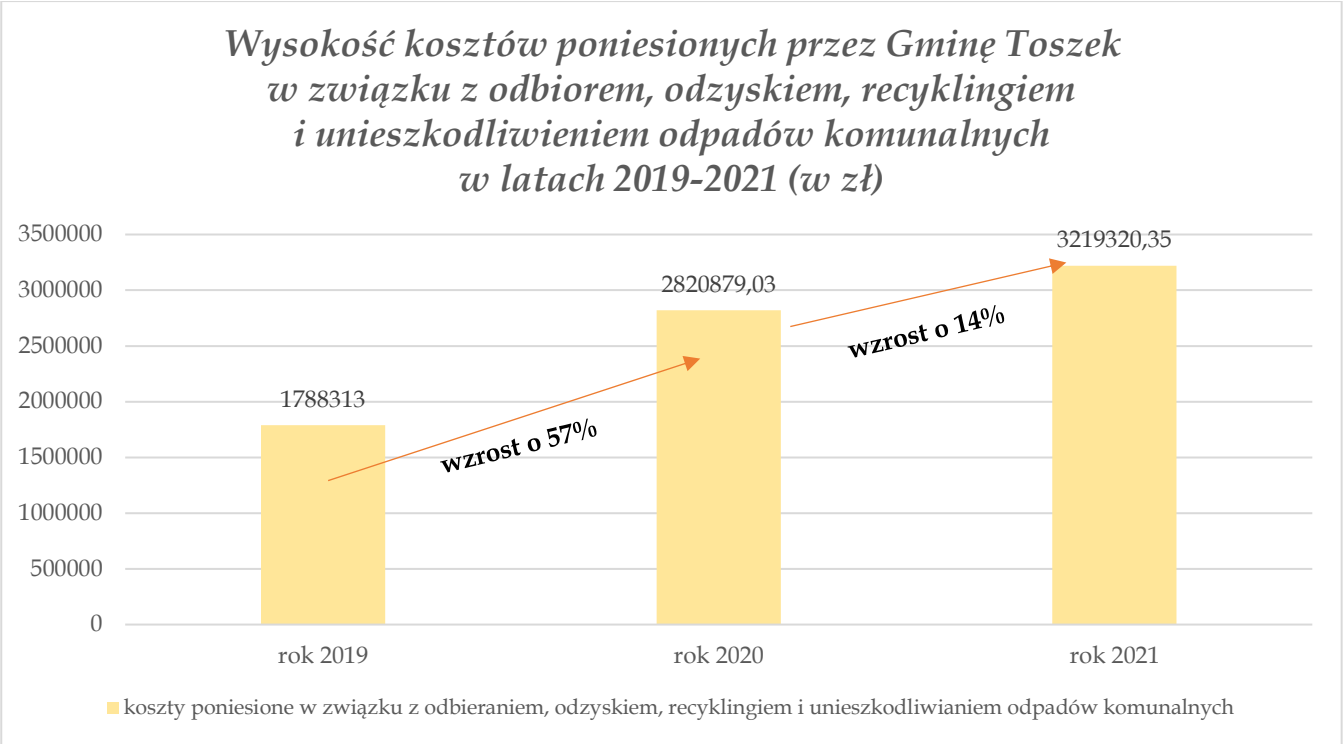

źródło: opracowanie własne

„Czysty Region"

Z inicjatywy Burmistrza Toszka w 2021 roku podjęto szereg działań zmierzających do przystąpienia gminy do Związku Międzygminnego „Czysty Region" z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu (podejmowane były działania zmierzające do sfinalizowania inicjatywy, w tym odbywały się liczne spotkania z przedstawicielami związku, negocjacje, wymiana korespondencji).

Związek został powołany w szczególności w celu realizowania zadań związanych z pozyskiwaniem środków pomocowych krajowych, zagranicznych i z organizacji międzynarodowych na finansowanie realizacji działań związanych z gospodarką odpadami.

Członkostwo w w/w związku przynosi możliwości w postaci:

- ✓ obniżenia nakładów jednostkowych kosztów eksploatacyjnych dzięki wykorzystaniu efektu dużej skali przedsięwzięcia, a tym samym utrzymania relatywnie małych cen usług,
- ✓ łatwiejszego dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji - fundusze ochrony środowiska, fundacje ekologiczne, fundusze UE preferują rozwiązania międzygminne ze względu na możliwość uzyskania większych efektów ekologicznych,
- ✓ obniżenia nakładów finansowych (poziomu środków własnych) na inwestycje ponoszonych przez poszczególne gminy tworzące strukturę związku.

„Wkręceni w pomaganie[40]"

W 2021 r. na toszeckim rynku został zamontowany ozdobny pojemnik na nakrętki (korki plastikowe z butelek) w kształcie serca z ozdobnym napisem wykonanym na nitach wraz z charakterystycznym logo gazety samorządowej „Po troszku o Toszku". Koszt: 4.500,00 zł.

Serce ma trzy główne zadania: promocja, wolontariat i segregacja odpadów.

Rysunek 35

Pojemnik na nakrętki w kształcie serca na toszeckim rynku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Toszek w 2021 roku

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 572) rada gminy wypełniając ustawowy obowiązek określa w drodze uchwały, corocznie do 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program ma na celu ograniczenie na terenie gminy zjawiska bezdomności zwierząt, stanowiącego zagrożenie dla ludzi oraz powodującego ich cierpienie, a planowane działania zmierzające do ograniczenia populacji zwierząt, znajdowania im nowych opiekunów poprzez adopcję oraz edukacja mogą przyczynić się do częściowego rozwiązania powyższego problemu w okresie kilku lat. Realizacja tego programu limitowana była w 2021 r. wysokością środków przeznaczonych w budżecie Gminy Toszek na jego realizację.

Celem programu była opieka nad zwierzętami bezdomnymi i zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Toszek – w 2021 r. był on sukcesywnie realizowane poprzez:

1) odławianie bezdomnych zwierząt;
2) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
3) obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt;
4) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;

[40] Pomysłodawczynią była Pani Magdalena Krzepisz – radna Rady Miejskiej w Toszku, która w roku 2020 w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego zgłosiła projekt „Wkręceni w pomaganie" - zadanie miało polegać na zamontowaniu na terenie Gminy Toszek siedmiu czerwonych metalowych pojemników w kształcie serca. Niestety przedsięwzięcia nie udało się wówczas zrealizować (ze względu na zbyt niską ocenę punktową oraz ograniczone środki finansowe)

5) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie w okresie zimowym, tj. od 1 listopada do 31 marca;
6) sterylizację i kastrację dojrzałych płciowo kotów, celem ograniczenia populacji wolno żyjących kotów;
7) usypianie ślepych miotów;
8) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich;
9) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
10) zapewnienie bezpłatnego oznakowania psów mikrochipem.

Realizacja w/w zadań stała się możliwa dzięki zawartym w 2021 r. umowom, tj.:

1) umowie na interwencyjne odławianie bezdomnych psów i kotów z terenu Gminy Toszek oraz ich dowóz do schroniska; odbiór w schronisku, bezdomnych psów i kotów z terenu Gminy Toszek oraz zapewnienie im odpowiednich warunków bytowych, sanitarnych i opieki weterynaryjnej aż do przejęcia zwierzęcia przez nowego właściciela lub jego naturalnej śmierci – realizując postanowienia umowne w 2021 r. wydatkowano kwotę w wysokości: 16.174,50 zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.). Dla porównania w roku 2020 wydatkowano na ten cel kwotę 7.687,50 zł, czyli o 47% mniej niż w roku 2021;
2) umowie na całodobową opiekę weterynaryjną nad zwierzętami bezdomnymi, w przypadku zdarzeń drogowych z ich udziałem, sterylizacja i kastracja wolno żyjących kotów oraz eutanazja ślepych miotów - śmierci – realizując postanowienia umowne w 2021 r. wydatkowano kwotę w wysokości: 3.411,42 zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.), tj. porównywalnie do roku 2020;
3) umowie na całodobową gotowość do przyjęcia bezdomnych zwierząt gospodarskich z terenu Gminy Toszek do gospodarstwa rolnego mieszczącego się przy ul. Wiejskiej 10 w Kochanowicach - realizując postanowienia umowne w 2021 r. wydatkowano kwotę w wysokości: 1.476,00 zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.), tj. tyle samo co w roku poprzednim – 2020.

7. Gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012 – 2032

Zgodnie z postanowieniami Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien zakończyć się do dnia 31 grudnia 2032 r. Okres usuwania tych wyrobów wynika z dużej ich ilości, a w związku z tym wysokich nakładów finansowych na sfinansowanie zadania.

Konieczne jest również przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji ilości i stanu technicznego występujących wyrobów z azbestem.

Nadrzędnym celem Gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012-2032, który został przyjęty Uchwałą nr XIX/200/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 kwietnia 2012 r., jest bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy Toszek do końca roku 2032.

W ramach w/w programu Gmina dofinansowuje działania polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych.

W przedmiotowym programie wyznaczone zostały cele średnioterminowe na lata 2016-2022. W roku 2021 założono usunięcie z terenu Gminy Toszek 2.782 m² (tj. aż o 120% więcej niż w roku 2020, kiedy to zakładano usunięcie 1.250 m²) oraz pozyskanie środków na realizację tego zadania.

Wykres 10

Liczba usuniętych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Toszek w roku 2020 i 2021 - założenia

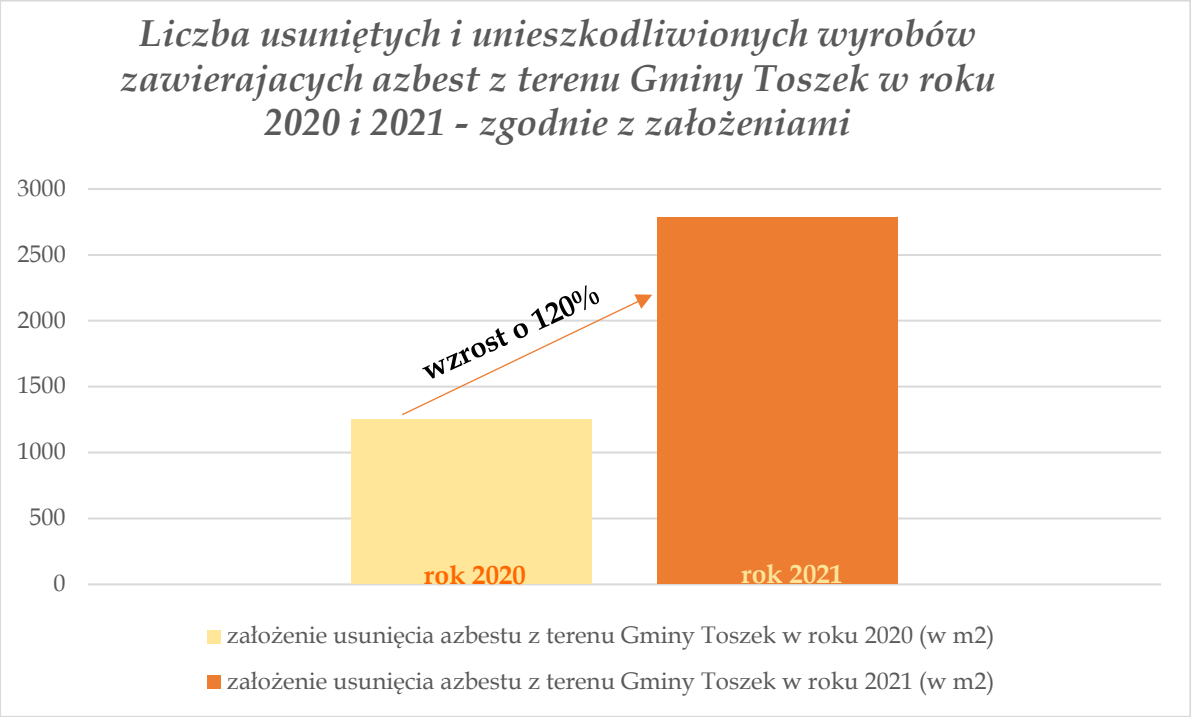

źródło: opracowanie własne

W 2021 r. został złożony wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o przyznanie dofinansowania w formie dotacji na realizację zadania pn.: *„Demontaż, odbiór, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Toszek w 2021 roku”.*

Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, Gmina otrzymała dotację w wysokości 21.828.22 zł (tj. o 160% więcej niż w roku 2020). W ramach otrzymanego dofinansowania usunięto i przekazano do unieszkodliwienia 36,166 Mg (36 ton 166 kg) wyrobów zawierających azbest, pochodzących z 6 budynków gospodarczych oraz 16 nieruchomości, na których gromadzone były wyroby zawierające azbest (np. na paletach, w workach). W związku z powyższym udało się osiągnąć wyznaczony cel.

Rysunek 36

Azbest składowany przez mieszkańców na terenie Gminy Toszek

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

8. Program współpracy Gminy Toszek w roku 2021 z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi to dokument określający zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec tzw. trzeciego sektora - pozarządowego. Zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm., dalej: „u.d.p.p.w") przyjmowanie rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi jest obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego.

Wypełniając w/w dyspozycję ustawową w roku 2021 współpraca Gminy Toszek z organizacjami pozarządowymi została określona w programie przyjętym Uchwałą nr XXIII/337/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2021 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie".

Dokument określał obszary, zasady oraz formy współpracy z organizacjami pozarządowymi wraz z wykazem zadań priorytetowych planowanych do realizacji w ramach tej współpracy. Ubiegłoroczny Program pozwalał na prowadzenie działań zmierzających do osiągnięcia głównego celu, jakim była efektywna realizacja zadań publicznych oraz sprecyzowanie (skonkretyzowanie) zasad i form współpracy Gminy Toszek z organizacjami działającymi na terenie gminy, które są jednym z kluczowych partnerów w realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców poprzez budowanie harmonijnej i partnerskiej współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami działającymi na terenie gminy. Postanowienia programu stworzyły prawne warunki do inicjowania i rozwoju współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w sferze realizacji zadań publicznych.

Trwająca pandemia koronawirusa wpłynęła na funkcjonowanie organizacji pozarządowych w różnym stopniu, determinacja członków trzeciego sektora w realizację działań na rzecz lokalnej wspólnoty okazała się jednak silniejsza od pandemii, ponieważ pomimo licznych obostrzeń w roku 2021 udało się zrealizować założenia programu współpracy zgodnie z planem, w oparciu o podstawowe zasady współpracy, tj. zasady: pomocniczości, suwerenności partnerstwa, efektywności, jawności, uczciwej konkurencji oraz równych szans i niedyskryminacji.

Finansowanie Programu współpracy w roku 2021:

- w Programie współpracy na realizację zadań publicznych Gminy Toszek w roku 2021 zaplanowano kwotę w wysokości 379.000,00 zł[41], tj. o 10.000,00 zł więcej niż w roku 2020 oraz o 30.000,00 zł więcej w porównaniu z rokiem 2019;
- łączna suma kwot dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym, zarówno w trybie konkursowym, jak i z pominięciem procedury otwartego konkursu ofert (tzw. „małe granty"), na realizację zadań publicznych w roku 2021 wyniosła 350.314,60 zł (tj. suma udzielonych dotacji wyniosła 92,43% zaplanowanych na ten cel środków);

[41] § 8 ust. 1 Programu stanowiącego załącznik do Uchwały nr XXIII/337/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2021 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie"

– wydatki z budżetu Gminy Toszek w roku 2021 zaplanowano na kwotę 53.558.426,67 zł[42], z czego 379.000,00 zł zabezpieczono na finansową współpracę z organizacjami pozarządowymi, co daje 0,70 %;
– w 2021 r. zawarto łącznie 13 umów, w tym:
  1) 9 umów zawarto w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert;
  2) 4 umów zawarto w wyniku trybu pozakonkursowego (tzw. „małe granty") wszystkie zakładane w ofertach cele zostały osiągnięte, a współpraca Gminy Toszek z sektorem trzecim przybrała formę finansową oraz niefinansową;
– wysokość niewykorzystanej kwoty dotacji (wraz z odsetkami) podlegająca zwrotowi do budżetu Gminy Toszek (na dzień sporządzenia sprawozdania z realizacji Programu współpracy) w roku 2021 wyniosła 4.021,75 zł, co stanowi zaledwie 1,15% kwoty dotacji faktycznie udzielonych w roku 2021.

Podsumowując działania podejmowane w ramach programu w roku 2021 na podstawie wskaźników i danych z lat ubiegłych zaobserwować można, iż realizowane są one konsekwentnie.

Polityka gminna w tym zakresie jest nastawiona na umacnianie i ulepszanie wypracowanych na przestrzeni ostatnich kilku lat mechanizmów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 u.w.t.p.a. Szczegółowe informacje dotyczące sposobu realizacji przedmiotowego programu zostały opisane w sprawozdaniu z jego realizacji, które stanowi załącznik do Uchwały nr XLI/512/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania Burmistrza Toszka z realizacji „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2021 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie".

W roku 2021 kontynuowano i rozwijano dotychczasową współpracę Gminy Toszek z trzecim sektorem – pomimo epidemii wirusa Sars-CoV-2 zrealizowano szereg wspólnych inicjatyw podejmowanych przez administrację samorządową i organizacje pozarządowe, obejmując sferę zadań publicznych, stanowiących zagadnienia priorytetowe współpracy, które obejmowały w szczególności:

1) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców Gminy Toszek, w tym w szczególności poprzez zapewnienie mieszkańcom (w różnym wieku) aktywnych form spędzania wolnego czasu, organizację treningów (zajęć) sportowych, zawodów, rozgrywek o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym, szkoleniu sportowym dzieci, młodzieży, a także dorosłych, prowadzenie zajęć treningowych, bieżące utrzymywanie bazy sportowej, organizowanie przedsięwzięć związanych z rozwojem zainteresowań mieszkańców Gminy w zakresie kultury fizycznej i sportu w różnych dyscyplinach sportowych (piłka nożna, tenis stołowy, badminton, karate).

   Wybrane zrealizowane w 2021 r. zadania:
   – Klub Sportowy „Zamkowiec" w Toszku - *„Doposażenie obiektu sportowego KS Zamkowiec – Zakup ławek rezerwowych (budki) wraz z przeprowadzeniem dla dzieci i młodzieży spotkania „Jak bezpiecznie korzystać z obiektu sportowego""*;

[42] § 2 Uchwały nr XXIV/347/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Toszek na rok 2021

Rysunek 37

Jedna z dwóch ławek rezerwowych (budek) zakupionych przez Klub Sportowy „Zamkowiec" w Toszku w ramach realizacji zadania „Doposażenie obiektu sportowego KS Zamkowiec – Zakup ławek rezerwowych (budki) wraz z przeprowadzeniem dla dzieci i młodzieży spotkania „Jak bezpiecznie korzystać z obiektu sportowego"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Toszeckiej zorganizowano „II Rodzinny Turniej Badmintona";

Rysunek 38

Fotorelacja z II Rodzinnego Turnieju Badmintona, który odbył się sobotę 2 października 2021 r. w Hali Sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku odbył się po raz drugi

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– współpraca z innymi klubami sportowymi, w tym udzielone wsparcie finansowe pozwoliło na dokonanie zakupów (sprzętu sportowego, strojów oraz wyposażenia), a także na pokrycie części kosztów związanych z bieżącym utrzymaniem obiektów, będących we władaniu klubów sportowych – dotyczy głównie zadań realizowanych w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert;

Rysunek 39

Fotorelacja z wydarzenia – Akademie Klasy Ekstra, które odbyło się w roku 2021 z udziałem drużyny juniorów Ludowego Klubu Sportowego „Przyszłość" Ciochowice

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- zagospodarowano czas wolny dzieci i młodzieży z terenu Gminy Toszek;
- samorząd współuczestniczył w kosztach utrzymania (administracyjnych) organizacji pozarządowych;
- współpraca ze wszystkimi klubami sportowymi przyczyniła się do zwiększenia poziomu samoorganizacji i integracji społeczności lokalnej, promocji aktywnego trybu życia; kształtowania nawyku aktywnego spędzania czasu z rodziną, promocji Gminy Toszek,

Rysunek 40

Zdjęcia z zajęć karate organizowanych na terenie Gminy Toszek

źródło: archiwum Urzędu MIejskiego w Toszku

2) promocję i ochronę zdrowia oraz działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez: świadczenie usług pielęgniarskich dla osób obłożnie chorych, samotnych, starszych, niepełnosprawnych, w miejscu ich zamieszkania, nie objętych długoterminową opieką pielęgniarską, wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego i środków pielęgnacyjnych, czy organizację szkoleń z zakresu promocji zdrowia, opieki nad pacjentem obłożnie chorym i niepełnosprawnym;

3) kulturę i sztukę, ochronę dóbr dziedzictwa narodowego, w szczególności poprzez: wzbogacanie oferty kulturalnej Gminy Toszek (organizowanie wystaw, konkursów, koncertów), edukację kulturalną, promocję i ochronę dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem Gminy na tle regionu, upowszechnianie tradycji narodowych, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, w tym w szczególności zorganizowano n/w imprezy/wydarzenia kulturalne:
   - „Rajd szlakiem zabytków Ziemi Toszeckiej" - Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego;

Rysunek 41

Zdjęcia wykonano podczas Rajdu szlakiem zabytków Ziemi Toszeckiej

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

   - „30 lat minęło" – obchody 30-lecia mniejszości niemieckiej na ziemiach toszeckich - Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego;

Rysunek 42

Zdjęcia z wydarzenia „30 lat minęło"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

   - „Tropem rycerza Mikołaja" - Oddział Górnośląski Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich – w ramach realizacji tego zadania wykonano ogólnodostępną planszę/tablicę promocyjno-informacyjną dotyczącą wyników badań archeologicznych przeprowadzonych na terenie grodziska późnośredniowiecznego w Ciochowicach;

Rysunek 43

Zdjęcie z oficjalnego odsłonięcia tablicy promocyjno-informacyjnej w miejscowości Ciochowice

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) ekologię i ochronę zwierząt poprzez prowadzenie i promocję działań edukacyjnych oraz podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania bezdomności zwierząt, ochronę praw zwierząt, czy organizację zbiórek dla schronisk;
5) edukację, w szczególności poprzez upowszechnianie wiedzy o regionie, edukację kulturalną, ekologiczną, prozdrowotną;
6) działalność charytatywną poprzez organizację i promocję różnego rodzaju zbiórek (rzeczowych i finansowych).

Rysunek 44

Fotorelacja z wydarzenia „Dzień piżamy" organizowanej w Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie w ramach ogólnopolskiej akcji charytatywnej na rzecz dzieci chorych onkologicznie

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

9. Program profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek

Program profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek został przyjęty z inicjatywy Burmistrza Toszka w drodze Uchwały nr III/11/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat" w okresie realizacji obejmującym lata 2019-2022.

Pandemia koronawirusa uniemożliwiła samorządowi podjęcie działań związanych z realizacją przedmiotowego programu w latach poprzednich, tj. 2020-2021, który zgodnie z założeniami skierowany jest do mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat, składa się z dwóch modułów:

1) edukacyjnego - w ramach którego w 2021 r. miała zostać przeprowadzona szeroka akcja informacyjno-edukacyjna wzbogacona cyklem osobistych spotkań z ekspertami;
2) diagnostycznego umożliwiającego przeprowadzenie badań profilaktycznych (ogólne badania lekarskie, badania per rectum, badania przesiewowe PSA, badania uzupełniające USG).

W czerwcu 2021 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na wybór Realizatora „Programu profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat" w roku 2021 (moduł II – diagnostyka). Termin na składanie ofert w konkursie był przedłużany dwukrotnie, a wszystkie placówki medyczne w promieniu 20 km od granic Gminy Toszek zostały poinformowane o możliwości wzięcia udziału w konkursie (w drodze pisemnego zaproszenia). W lipcu 2021 r. ponownie ogłoszono w/w otwarty konkurs ofert w tym zakresie, jednak pomimo dwukrotnych pisemnych zaproszeń do podmiotów leczniczych oraz telefonicznych i elektronicznych próśb żaden z nich nie zdecydował się na udział w konkursie.

Pomimo usilnych starań ze strony samorządu ze względu na trwający stan epidemii i zmiany organizacyjne w zakresie sposobu świadczonych usług medycznych, jakie nastąpiły w służbie zdrowia - wszystkie placówki, do których się zwrócono odmówiły udziału w konkursie.

W roku 2021 po raz kolejny samorząd złożył wniosek do Narodowego Funduszu Zdrowia o dofinansowanie w/w Programu w roku 2022 w wysokości 40% kosztów planowanych do poniesienia w ramach modułu II – diagnostyka, tj. 17.050,00 zł. Gmina Toszek otrzymała wnioskowane dofinansowanie, a umowa została podpisana.

Pomimo braku możliwości realizacji Programu w roku 2021 gmina podejmowała szereg działań o charakterze promocyjno-informacyjnym, w tym opracowane zostały artykuły edukacyjne, które były zamieszczane cyklicznie w toszeckiej gazecie samorządowej „Po troszku o Toszku" oraz na stronie internetowej samorządu. Dodatkowo opracowano kilkunastostronowy artykuł (mini gazetkę) zawierającą zbiór najważniejszych informacji dotyczący raka prostaty (czynników ryzyka, epidemiologii oraz opis problemu zdrowotnego), który był dystrybułowany na terenie toszeckiego urzędu oraz w budynkach użyteczności publicznej.

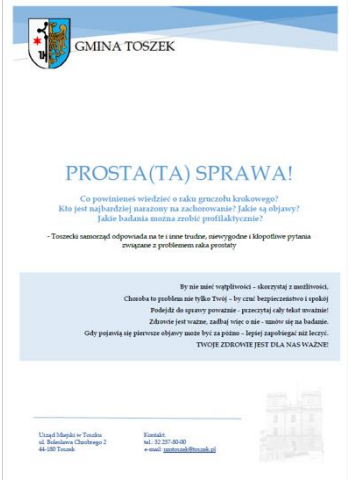
GMINA TOSZEK

PROSTA(TA) SPRAWA!

Co powinieneś wiedzieć o raku gruczołu krokowego?
Kto jest najbardziej narażony na zachorowanie? Jakie są objawy?
Jakie badania można zrobić profilaktycznie?

- Toszecki samorząd odpowiada na te i inne trudne, niewygodne i kłopotliwe pytania związane z problemem raka prostaty

By nie mieć wątpliwości - skorzystaj z możliwości,
Choroba to problem nie tylko Twój - by czuć bezpieczeństwo i spokój
Podejdź do sprawy poważnie - przeczytaj cały tekst uważnie!
Zdrowie jest ważne, zadbaj więc o nie - umów się na badanie.
Gdy pojawią się pierwsze objawy może być za późno - lepiej zapobiegać niż leczyć.
TWOJE ZDROWIE JEST DLA NAS WAŻNE!

Urząd Miejski w Toszku
ul. Bolesława Chrobrego 2
44-180 Toszek

Kontakt:
tel.: 32 237-80-00
e-mail: umtoszek@toszek.pl

Rysunek 45

Okładka „gazetki" edukacyjnej opracowanej i rozdysponowanej wśród mieszkańców Gminy Toszek w roku 2021 dotycząca nowotworu gruczołu krokowego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Jednocześnie za pośrednictwem platformy konsultacji społecznych była przeprowadzana ankieta określająca predyspozycje mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek do zachorowania na raka gruczołu krokowego. Informacja o badaniu ankietowym została zamieszczona w dostępnych środkach masowego przekazu.

Rysunek 46

Ankieta określająca predyspozycje mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek na raka gruczołu krokowego – screen ze strony internetowej

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

10. Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek

Uchwałą nr XLV/370/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 marca 2018 r. został przyjęty *„Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko–wiejskiej Toszek na lata 2018-2021"* (dalej: „GPOnZ").

Program ten stanowi kontynuację opracowanego Gminnego programu opieki nad zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek na lata 2014-2017, który został przyjęty Uchwałą nr XXXIX/419/2013 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 listopada 2013 r. GPOnZ został zaktualizowany w zakresie potencjału dziedzictwa kulturowego i źródeł finansowania oraz dostosowany do zmieniających się realiów dotyczących opieki nad zabytkami w części analizy SWOT, celów i działań.

GPOnZ ma w szczególności na celu zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, budowę spójnej oferty turystycznej i kulturowej gminy oraz zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej i kulturowej, do której przyczyni się lepsze oznakowanie szlaków i obiektów turystycznych i kulturowych, czy współpraca z innymi gminami w zakresie łączenia szlaków i tras w sieci.

Dokument jest w szczególności podstawą działań zmierzających do pozyskiwania środków pozabudżetowych na renowację obiektów z budżetu Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Kulturowego.

W ramach realizacji GPOnZ Gmina Toszek w 2021 r.:

1) zaktualizowano plan ochrony zabytków na wypadek zagrożeń;
2) zaktualizowano gminną ewidencję zabytków Gminy Toszek;
3) udzielono Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku dotacji celowej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 50.000,00 zł z przeznaczeniem na prace konserwatorskie polegające na naprawie uszkodzeń mechanicznych, wzmocnieniu substancji zabytkowej i poprawie walorów artystycznych i estetycznych 4 witraży okiennych w ramach zadania pn.: *„Renowacja 4 witraży sakralnych znajdujących się w prezbiterium w zabytkowym kościele parafialnym pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku"*;

Rysunek 47

Zdjęcia z widokiem na witraże okienne w prezbiterium w Kościele pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku

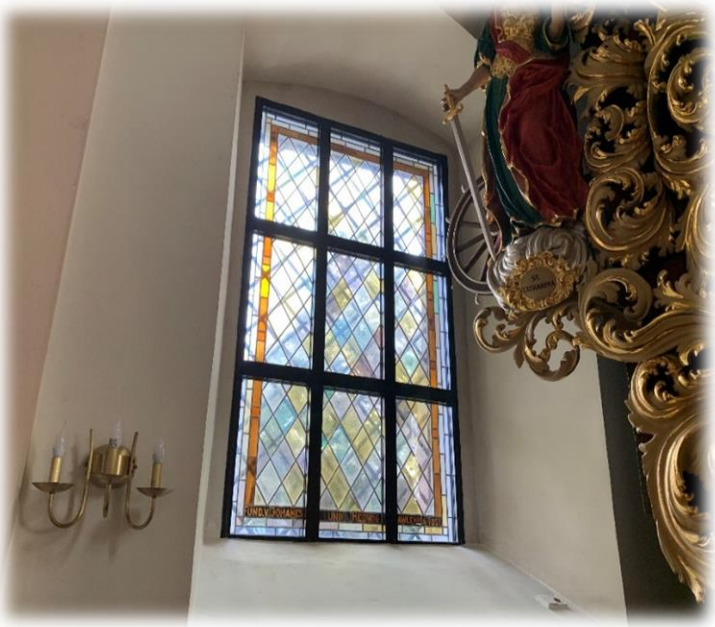

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) wykonano remont XIX-wiecznego zabytkowego budynku ratusza miejskiego, stanowiącego siedzibę władz samorządowych gminy, w szczególności remontu detalu elewacji (części wschodniej, północnej, południowej, attyki, tarasu z balustradą) - remont gzymsu - pozyskanie przez toszecki magistrat dotacji celowej z Powiatu Gliwickiego w wysokości: 20.000,00 zł (opisano szczegółowo w rozdziale I pkt 2 raportu);

5) w roku 2021 została opracowana dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla zadania pn.: *„Wymiana 4 bram wraz z remontem elewacji budynku gospodarczego przy budynku Urzędu Miejskiego w Toszku"* – koszt opracowania zgodnie z zawartą umową: 19.680,00 zł;
6) wykonano inwentaryzację budowalną budynku bramnego oraz budynku stajni Zamku w Toszku. Inwentaryzacja objęła wykonanie rzutów wszystkich kondygnacji obiektu, dwóch przekroi oraz widoków elewacji. Koszt całkowity: 8.610,00 zł;
7) złożono wnioski o dofinansowanie prac konserwatorskich, robót budowalnych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego do:
   – Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o *„Modernizację I piętra oraz klatki schodowej zabytkowego budynku ratusza miejskiego z XIX wieku z siedzibą administracji samorządowej w Toszku"* – wniosek nie otrzymał dofinansowania;
   – Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o *„Remont detalu elewacji zabytkowego ratusza miejskiego z pierwszej połowy XIX w. znajdujący się w miejscowości Toszek. Zakres plan. prac obejmuje roboty bud. i konser. gzymsu, cokołu, tarasu i balustrady"* - wniosek nie otrzymał dofinansowania;
   – Powiatu Gliwickiego o wykonanie dokumentacji prac konserwatorskich pomnika św. Jana Nepomucena w Toszku (lokalizacja: rynek) – wniosek otrzymał dofinansowanie w wysokości 4.500,00 zł – przedmiotowa dokumentacja zostanie jednak wykonana w roku 2022.

Szczegóły w pkt 21 – tabela 17.

11. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Toszek

Obszar rewitalizacji dla Gminy Toszek zlokalizowany jest w obrębie miasta Toszek oraz sołectw Paczyna i Pniów. Obszar ten został szczegółowo omówiony w rozdziale 7.2 przedmiotowego programu. Obszar rewitalizacji obejmuje łącznie 519 ha (5% powierzchni Gminy Toszek) oraz zamieszkały jest przez 2.704 osoby (29% liczby ludności Gminy Toszek).

Ocena poziomu realizacji postanowień zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (dalej: „LPR") dla Gminy Toszek do roku 2023[44] prowadzona jest dwuetapowo, na podstawie osiągnięcia zakładanych celów oraz realizacji kluczowych projektów rewitalizacyjnych.

Realizacja celu strategicznego LPR prowadzić będzie do zwiększenia partycypacji społecznej oraz przede wszystkim wyprowadzenia zdiagnozowanego obszaru ze stanu kryzysowego i zwiększenia możliwości rozwojowych obszaru zdegradowanego.

W LPR-e wskazano 3 główne cele strategiczne:
1) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja i integracja społeczno-kulturalna mieszkańców;
2) Aktywizacja gospodarcza mieszkańców oraz zmniejszenie liczby osób bezrobotnych;
3) Zwiększenie estetyki, użyteczności i funkcjonalności przestrzeni publicznych atrakcyjnych turystycznie oraz budynków mieszkalnych wraz z przestrzenią okalającą, z zachowaniem walorów naturalnych i środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego miejscowości.

W roku 2021 Gmina Toszek realizowała n/w kluczowe przedsięwzięcia, co przekłada się na realizację celów LPR-u, które są z nimi nieodzownie związane, tj.:

[44] Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Toszek do roku 2023 przyjęty został Uchwałą nr XXXIV/277/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 czerwca 2017 r.

Kierunek interwencji (obszar problemowy): Sfera społeczna

Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja i integracja społeczno-kulturalna mieszkańców

Celem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacji i integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców objętych terenem zdegradowanym pomimo pandemii podjęto próbę zapewnienia aktywnych form spędzania wolnego czasu osobom szczególnie narażonym na wykluczenie społeczne, związane one były w szczególności z działalnością Klubu Seniora oraz ofertą kulturalną Gminy Toszek.

Współpraca pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej z parafią pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku przy organizacji spotkań w ramach Klubu Seniora (do którego należy łącznie do oddziału klubu w Toszku i w Kotulinie 68 osób), polegała w szczególności na wzajemnej pomocy w przygotowywaniu i prowadzeniu spotkań dla seniorów np. „Dzień Seniora", „Bezpiecznik Seniora", „Wycieczka dla seniorów Gminy Toszek", czy „Spotkanie wigilijne dla seniorów" oraz na udostępnianiu pomieszczeń, w których odbywały się cykle rozmów i wykładów. W roku 2021 zorganizowano treningi nordic walking (treningi odbywały się cyklicznie przez cały rok, dwa razy w tygodniu w dwóch grupach – w Toszku oraz Kotulinie). Działania związane z aktywizacją seniorów opisano bardziej szczegółowo w pkt 16 niniejszego rozdziału.

Rysunek 48

„Dzień Seniora" 2021

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

W roku 2021 do Fundacji BGK złożono wniosek o dofinansowanie projektu *„W seniorze siła"*, w ramach którego w roku 2022 odbywać się będą cykliczne zajęcia ruchowe, warsztaty rękodzielnicze i ruchowe oraz wycieczki dla seniorów. Wniosek otrzymał wnioskowane dofinansowanie w kwocie 14.700,00 zł. Projekt wskazano w pkt 21 niniejszego rozdziału (tabela 17).

Integracja społeczna to stan zorganizowania, zespolenia i zharmonizowania różnorodnych elementów tworzących zbiorowość społeczną, odnoszący się do sfery norm i wartości, działań oraz łączności pomiędzy jednostkami i grupami społecznymi. To proces długofalowy/długoterminowy i wymaga wielu lat starań. Okres pandemii koronawirusa uniemożliwił realizację wszystkich zaplanowanych działań (imprez/przedsięwzięć), które miały się odbyć na terenie Gminy Toszek, cześć z nich jednak udało się zrealizować.

W roku 2021 miały miejsce n/w wydarzenia:

1) Noc Muzeów na Zamku w Toszku i Brewerie Toszeckie;

Rysunek 49

Fotorelacja z Nocy Muzeów oraz Brewerii Toszeckich z roku 2021

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

2) Rodzinne zwiedzanie toszeckiego zamku;
3) Noworoczny koncert operowo-operetkowy Pani Gabrieli Silvy – z opery w Katowicach;

Rysunek 50

Fotorelacja z koncertu Silvy 2021

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

4) Holi – święto kolorów;

Rysunek 51

Święto kolorów 2021

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

5) Dzień Dziecka 2021;

Rysunek 52

Dzień Dziecka 2021

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

6) Zlot zabytkowych samochodów;

Rysunek 53

Fotorelacja ze zlotu zabytkowych samochodów – 2021 r.

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

7) wakacje oraz ferie na toszeckim zamku;
8) obchody Święta Konstytucji Trzeciego Maja oraz Święta Odzyskania Niepodległości;

Rysunek 54

Obchody uroczystości z okazji Święta Konstytucji Trzeciego Maja (po prawej) oraz obchody uroczystości z okazji święta Odzyskania Niepodległości -11 listopada (po lewej)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

9) udział w Targach Atrakcje Regionu – promocja walorów i zabytków Gminy Toszek;
10) wywieszenie flag byłych władców Toszka na zabytkowym Rynku w Toszku – promocja dziedzictwa lokalnego;
11) promocja konkursu *„Tydzień legend z Leśną Krainą Górnego Śląska – promocja legend gminy Toszek"*;

Rysunek 55

Plakat promujący „Tydzień Legend z Leśnej Krainy Górnego Śląska"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

12) konkurs dla dzieci – rezultat wydanie książki z rysunkami postaci z legend – zwycięzcami były również dzieci z Gminy Toszek;
13) organizacja I Konkursu Muzyki Patriotycznej z okazji Odzyskania Święta Niepodległości – współpraca z Centrum Kultury „Zamek w Toszku";

Rysunek 56

Obchody rocznicy Nocy Kryształowej

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

14) X edycja Narodowego Czytania – „Moralność Pani Dulskiej" – Gabriela Zapolska;

Rysunek 57

X edycja Narodowego Czytania – „Moralność Pani Dulskiej" – Gabrieli Zapolskiej

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

15) organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw, festynów, w tym:
    a) „Samochód Korfanty", w którym wzięli udział uczniowie ze szkół podstawowych z Powiatu Gliwickiego;
    b) Toszecki Jarmark Adwentowy;
    c) Toszecki Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w kościele pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku – zabytkowe organy;

16) promocja wykopalisk archeologicznych odkrytych w Ciochowicach – siedziba rycerska księcia Mikołaja poprzez uczestniczenie w wydarzeniu - odsłonięcie tablicy pamiątkowej informującej o odkryciu siedziby rycerskiej. Prowadzone wykopaliska stanowiły kontynuację badań sondażowych z roku 1970. Podczas prac archeolodzy odkryli unikatowe zabytki sprzed 500 lat. W średniowiecznym gródku znaleziono skórzane buty, drewniane sprzęty kuchenne, w tym fragmenty łyżek. Inwestycja usadowienia tablicy promocyjno-informacyjnej była dofinansowana ze środków budżetowych gminy Toszek w trybie tzw. „małych grantów", co opisano w pkt 8 niniejszego raportu (*Program współpracy (…)*);
17) organizacja sesji historycznej oraz konkursu dla uczniów szkół podstawowych z Gminy Toszek oraz z Powiatu Gliwickiego - plakat 100. rocznica Plebiscytu na Górnym Śląsku organizowanego z okazji jubileuszu III Powstania Śląskiego;

Rysunek 58

Fotorelacja z III sesji historycznej na zamku w Toszku wraz z odsłonięciem tablicy upamiętniającej rocznice powstań śląskich

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

18) tydzień z historią w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

Rysunek 59

Sesja historyczna w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku z okazji 100. rocznicy plebiscytu na Górnym Śląsku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

19) we współpracy z Ambasadą Hiszpanii zorganizowano wystawę na toszeckim rynku promującą szlak Camino. Wystawa składała się z 48 plansz. Przedstawiała piękno przyrody, a także zabytków europejskich, jakie można spotkać przemierzając Szlakiem Jakubowym;

Rysunek 60

Fotorelacja z wystawy promującej szlak Camino

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

20) Wielkie Rodzinne Świętowanie na zakończenie wakacji na toszeckim zamku;

Rysunek 61

Mini fotorelacja z wydarzenia Wielkie Rodzinne Świętowanie na zakończenie wakacji

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

21) organizację innych wydarzeń kulturalnych przez wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Toszek, tj. szkoły, Centrum Kultury „Zamek w Toszku" oraz Urząd Miejski w Toszku – organizowane samodzielnie lub we współpracy z organizacjami pozarządowymi, jak na przykład:
   - *„Zamkowe wieczory z kawą i kulturą"* (zdalnie lub stacjonarnie);
   - *Dzień Kobiet*;
   - światowy dzień sportu na toszeckim ORLIKU (zajęcia prowadzone były przez animatorów on-line);
   - organizację spotkań w Centrum Ekspozycji Historycznych z legendami i warsztatami dla dzieci pn. „Rodzinne zwiedzanie wieży Zamek w Toszku" - możliwość zwiedzania wieży zamkowej z przewodnikiem dla turystów indywidualnych oraz grup zorganizowanych;
   - Toszecki Jarmark Adwentowy 2021.

Rysunek 62

Toszecki Jarmark Adwentowy 2021

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

W niniejszym podpunkcie wskazano jedynie wybrane wydarzenia. Pomimo trwającej pandemii w roku 2021 udało się zorganizować wiele przedsięwzięć (imprez, festynów, wystaw, konkursów oraz kiermaszy/jarmarków) o różnym zasięgu - gminnym, regionalnym lub wewnątrz danej jednostki.

Kierunek interwencji (obszar problemowy): Gospodarka

Cel strategiczny 2: Aktywizacja gospodarcza mieszkańców oraz zmniejszenie liczby osób bezrobotnych

Działania rewitalizacyjne powinny oddziaływać na ożywienie gospodarcze i poprawę atrakcyjności lokalnego rynku pracy zarówno z punktu widzenia pracownika, jak i pracodawcy.

Działania rewitalizacyjne w Gminie Toszek skupione powinny być na podniesieniu kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszarów zdegradowanych, a tym samym zwiększyć ich szanse i możliwości na zmianę statusu na rynku pracy oraz przekształceń dotyczących samego rynku pracy, które wpłyną na motywatory podjęcia i opłacalność pracy.

Przykładami działań podjętych przez władze samorządowe w roku ubiegłym był udział w projekcie „*Biznes Mama*". Centrum Kultury „Zamek w Toszku" złożył wniosek o dofinansowanie przedmiotowego projektu w wysokości 14.995,00 zł przez Fundację BGK. Projekt otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie pokrywającej 100% kosztów. Szczegóły w pkt 21 niniejszego rozdziału – tabela 17.

Rysunek 63

Plakat promocyjno-informacyjny dot. projektu „Biznes Mama"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

W ramach projektu na terenie Gminy Toszek w okresie wrzesień- grudzień 2021 odbyły się różne zajęcia skierowane do kobiet przebywających na urlopie macierzyńskim, wychowawczym oraz pozostające długotrwale bez pracy: cotygodniowa joga, spotkania z coachem i doradcą zawodowym, warsztaty obsługi social mediów na temat promowania własnej działalności, warsztaty makijażu, warsztaty wyrobu naturalnych kosmetyków i zdobienia materiałów, robótki na paluszkach (a'la sztrykowanie, ale na palcach). Wszystkie zajęcia zostały zrealizowane zgodnie z założeniami projektu.

Rysunek 64

Fotorelacja ze spotkań (warsztatów) realizowanych w ramach projektu „Biznes Mama"

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

Dodatkowo Gmina Toszek nieprzerwanie od roku 2015 udziela dotacji celowych dla podmiotów prowadzących żłobki i kluby dziecięce na organizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które w roku 2021 wynosiły odpowiednio:
1) 700,00 zł na każde dziecko objęte opieką w żłobku na miesiąc kalendarzowy;
2) 100,00 zł na każde dziecko objęte opieką w klubie dziecięcym na miesiąc kalendarzowy.

Dotacja celowa, o której mowa powyżej, przysługuje na dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Toszek oraz na dzieci zamieszkałe na terenie innych gmin, które zawarły z Gminą Toszek porozumienie w sprawie zasad finansowania opieki zapewnianej dzieciom z terenu innej gminy, w podmiotach prowadzących na terenie Gminy Toszek żłobek lub klub dziecięcy. Przedmiotowe dofinansowanie ma na celu odciążenie budżetów rodziców/opiekunów prawnych dzieci, ułatwienie im wcześniejszego powrotu do pracy, a tym samym wpływa na aktywizację gospodarczą mieszańców.

W roku 2021 na ten cel zaplanowano w budżecie Gminy Toszek kwotę w wysokości 420.000,00 zł. Jak wskazano powyżej wysokość faktycznie udzielonej dotacji uzależniona jest od liczby dzieci uczęszczających do żłobka. Wysokość faktycznie wydatkowanych środków w roku 2021 wyniosła 371.700,00 zł, a zatem z dofinansowania skorzystało (średnio) 44 dzieci miesięcznie. Na terenie Gminy Toszek nie działa żaden klub dziecięcy, w związku z czym w tym zakresie nie poniesiono żadnych wydatków.

Aktywizacja osób bezrobotnych wpisuje się również w założenia 2. celu operacyjnego Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek - w 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł 12 umów na prowadzenie prac społecznie użytecznych (szczegóły w pkt 14 niniejszego rozdziału).

Kierunek interwencji (obszar problemowy): przestrzeń i infrastruktura

Cel strategiczny 3: Zwiększenie estetyki, użyteczności i funkcjonalności przestrzeni publicznych atrakcyjnych turystycznie oraz budynków mieszkalnych wraz z przestrzenią okalającą, z zachowaniem walorów naturalnych i środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego

Estetyka przestrzeni publicznej oraz funkcjonalność zagospodarowania przestrzennego są newralgiczną kwestią w przypadku miejscowości turystycznej, którą jest Toszek. Wizerunek gminy nastawionej na turystów powinien być komplementarny z walorami pozostałych miejsc objętych obszarem rewitalizacji, w szczególności z Paczyną i Pniowem.

W tym zakresie LPR określa 3 cele szczegółowe:

3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym;

3.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej oraz rekreacyjno-sportowej na obszarze rewitalizowanym;

3.3. Zagospodarowanie i modernizacja obszarów o szczególnym znaczeniu kulturowym i turystycznym.

W/w cele wpisują się również w postanowienia Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 (szczegóły w pkt 1 niniejszego rozdziału), Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (pkt 3 niniejszego rozdziału), czy Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami gminymiejsko-wiejskiej Toszek na lata 2018-2021 (pkt 10 niniejszego rozdziału). Projekty, przedsięwzięcia, inwestycje wskazane w w/w punktach niniejszego rozdziału, tj. remont detalu elewacji Urzędu Miejskiego w Toszku, czy inwentaryzacja budynku zamkowych wpisują się także w w/w cele strategiczny LPR-u.

Ich uzupełnieniem są takie działania jak:

1) mini-przedsięwzięcia realizowane dzięki otrzymanemu z Powiatu Gliwickiego dofinansowaniu w ramach konkursu *„Powiat Przyjazny Środowisku"*[45], tj.:
   - **„Wymiana oświetlenia w świetlicy wiejskiej w Boguszycach na lampy LED",** przedsięwzięcie zgłoszone przez Sołectwo Boguszyce, w ramach którego zostało wymienione oświetlenie w pomieszczeniach świetlicy wiejskiej w Boguszycach ze starych lamp jarzeniowych na wysokowydajne i energooszczędne źródła oświetlenia. Zamontowane zostały 3 panele LED (2 panele w małej sali i jeden w pomieszczeniu kuchennym);
   - **„Kotliszowicki zielony skwerek",** przedsięwzięcie zgłoszone przez sołectwo Kotliszowice, w ramach którego została posadowiona stacja do segregacji odpadów (zestaw pojemników do segregacji odpadów) przy budynku świetlicy wiejskiej na działce nr 124/113 obręb Kotliszowice;

Rysunek 65

Stacja do segregacji postawiona w Kotliszowicach przy świetlicy wiejskiej w ramach projektu "Kotliszowicki zielony skwerek"

źródło: archiwum Urzedu Miejskiego w Toszku

[45] Informacje o dofinansowaniu zostały wskazane w pkt 21 niniejszego rozdziału (tabela 17)

– **„Aromatyczna moc ziół – ogródek ziołowy w Kotulinie”,** przedsięwzięcie zgłoszone przez sołectwo Kotulin, którego celem było podniesienie atrakcyjności otoczenia świetlicy wiejskiej i znajdującego się przy niej placu zabaw. W ramach zadania został stworzony ogródek ziołowy. W drewnianych skrzynkach zostały posadzone różne zioła, tworząc zieloną przestrzeń wokół placu zabaw i przedszkola;

Rysunek 66

Ogródek ziołowy w Kotulinie

źródło:
archiwum Urzedu Miejskiego w Toszku

– **„Zaułek ekologiczny”,** przedsięwzięcie zgłoszone przez sołectwo Sarnów, którego celem było podniesienie walorów estetycznych poprzez nasadzenie krzewów ozdobnych kwitnących, bylin kwitnących na placu rekreacyjno – sportowym wokół sceny plenerowej, w betonowych gazonach, nadając mu charakter zaułka ekologicznego, miejsca spotkań, wypoczynku i zabaw ruchowych na świeżym powietrzu;

2) poprawa dostępności komunikacyjnej do potencjalnych terenów inwestycyjnych, w tym wymiana zdewastowanych elementów przystanków komunikacyjnych oraz przygotowanie ozdobnej naklejki na wiatę przystankową przy ul. Wilkowickiej w Toszku z opisem i wizerunkiem związanej z księciem Przemkiem – toszeckim władcą, autorem przebudowy zamku. Współpracowano w tym zakresie ze Szkołą Podstawową nr 2 im. G. Morcinka w Toszku, zadanie zostało zrealizowane pod kierunkiem nauczycielki historii dr Klaudii Janickiej, która wybrała w plebiscycie osobę do zaprezentowania na przystanku przy szkole;

Rysunek 67

Naklejka na przystanku przy Szkole Podstawowej nr 2 im. G. Morcinka w Toszku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

3) realizacja projektu *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"* - Przebudowa pięciu skwerów na terenie Toszka:
   1) skwer ul. Tarnogórska,
   2) skwer ul. Krasińskiego,
   3) skwer ul. Gustawa Morcinka,
   4) obszar przy cmentarzu katolickim,
   5) obszar podzamcza.

   Projekt dofinansowany z Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020". W 2021 r. zawarto umowę, której przedmiotem jest realizacja w/w przedsięwzięcia inwestycyjnego. Koszt inwestycji: 2.945.768,81 zł brutto.

   Do 14 stycznia 2022 r. wykonano wyłącznie I część umowy, tj. opracowano dokumentację projektową wraz z uzyskaniem niezbędnych zezwoleń oraz sprawowaniem nadzoru autorskiego.
4) stała opieka nad miejscami pamięci, w tym:
   – w 2021 uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie, w tym uczniowie Szkolnego Koła Wolontariatu kontynuowali prace związane z opieką i porządkowaniem miejsc zabytkowych. Opiekowali się pomnikami ofiar wojny na cmentarzu parafialnym w Pniowie. Prowadzili prace porządkowe przy pomniku poległym podczas I wojny światowej.
   – uczniowie wszystkich szkół i przedszkoli znajdujących się na terenie Gminy Toszek brali udział w akcjach sprzątania i porządkowania „świata" – tzn. otoczenia szkół, cmentarzy parafialnych, pomników;
   – na podstawie podpisanego porozumienia zawartego pomiędzy Wojewodą Śląskim a Gminą Toszek w sprawie powierzenia opieki nad grobami wojennymi oraz otrzymanej dotacji w kwocie 500,00 zł na rok, każdorazowo były przeprowadzone przez firmę zewnętrzną prace oczyszczające i pielęgnacyjne mające na celu utrzymanie porządku i pielęgnacji terenu wokół Grobu Zbiorowego ofiar NKWD w Toszku przy ul. Wilkowickiej.

Rysunek 68

Miejsce upamiętnienia ofiar obozu NKWD w Toszku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

12. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta i gminy Toszek na lata 2014-2029

Gmina odgrywa ważną rolę w polityce energetycznej jako użytkownik energii oraz wpływa istotnie na infrastrukturę energetyczną, na wykorzystanie potencjalnych możliwości racjonalizacji gospodarki energetycznej i ochronę środowiska na obszarze swojego działania.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Toszek w horyzoncie czasowym na lata 2014 – 2029[46] obejmuje w szczególności:
- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych,
- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej,
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii,
- energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii,
- energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,
- zakres współpracy z innymi gminami.

W ramach „*Poprawy efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Toszek*" w 2021 r. wymieniono 1.216 opraw sodowych na LED-owe o mocy od 32W do 137W (opisano szczegółowo w rozdziale I pkt 2 niniejszego raportu).

13. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek

Zapobieganie zmianom klimatu w ramach prowadzonej przez Unię Europejską polityki klimatycznej jest strategicznym priorytetem wspólnotowym na najbliższe lata. Głównym jej celem jest ograniczenie globalnej emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, a tym samym ograniczenie wzrostu temperatury na ziemi. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek (dalej: „PGN") jest strategicznym dokumentem, który wyznacza kierunki dla Gminy Toszek w zakresie działań zarówno inwestycyjnych, jak i miękkich w takich obszarach jak: transport publiczny i prywatny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, gospodarka przestrzenna, produkcja energii elektrycznej i cieplnej.

PGN wyznacza konkretne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Gminie.

W praktyce PGN ma przede wszystkim służyć wszystkim mieszkańcom Gminy dla:
- osiągnięcia poprawy jakości powietrza, czego efektem będzie polepszenie zdrowotności mieszkańców,
- przyspieszenia procesu modernizacji systemów zużywających energię poprzez uzyskanie wsparcia inwestycyjnego,
- zmniejszenie kosztów energii na skutek wprowadzenia nowych rozwiązań techniczno-technologicznych.

PGN jest zbiorem różnych konsekwentnie i stale podejmowanych działań (zadań) związanych w szczególności (katalog otwarty) z ochroną środowiska, planowaniem przestrzennym, czy transportem zbiorowym opisanych w innych punktach tego raportu oraz z lat poprzednich, a także w miesięcznych sprawozdaniach z pracy Burmistrza udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek, są to w szczególności działania, tj.:
- realizacja postanowień Programu Ochrony Środowiska;
- prowadzenie ewidencji oraz konserwacji urządzeń oświetlenia ulicznego – dokonywanie bieżących napraw oraz wymiana oświetlenia na energooszczędne;
- promocja alternatywnych źródeł pozyskiwania energii oraz ciepła;

[46] Założenia zostały przyjęte w drodze uchwały nr XLVI/497/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 czerwca 2014 r.

- regularne dokonywanie pomiarów powietrza w Gminie Toszek – dzięki czujnikowi jakości powietrza, który na początku marca 2018 r. został zamontowany na budynku Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendler w Toszku. Czujnik ten udało się pozyskać w ramach w konkursu „Wiem, czym oddycham" (opisano w raporcie za rok 2018);
- prowadzenia działań związanych z edukacją ekologiczną społeczeństwa, w tym edukacją szkolną;
- montaż lamp solarnych w sołectwach;
- realizację zadań dotyczących dopuszczenia i nadzorowania pomocy publicznej dla przedsiębiorców związanych z sektorem rolnictwa;
- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych (pozabudżetowych) źródeł na realizację zadań w sołectwach;
- realizację zadań z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego (naliczanie opłat, sporządzanie sprawozdań);
- realizacja zadań z zakresu gospodarki lokalowej (w tym także realizacja postanowień Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2017-2021)
- stały monitoring możliwości pozyskania dofinansowania z funduszy europejskich, inicjatyw wspólnotowych i programów krajowych na działania realizowane przez Gminę;
- realizację projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych, których celem jest niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie, tj.: „Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku" (opisano w pkt 1 niniejszego rozdziału);
- dofinansowanie działań podejmowanych przez mieszkańców (tj. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków);
- realizację zadań związanych z regularnym transportem zbiorowym.

Promocja i realizacja Programu „Czyste Powietrze"

Program „Czyste Powietrze" adresowany jest do właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. W ramach rządowego programu można ubiegać się o dotacje na wymianę starych, nieefektywnych pieców i kotłów na nowoczesne źródła ciepła oraz na termomodernizację budynku.

W 2021 r. Gmina Toszek zawarła Porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, w ramach którego obsługiwany jest punkt informacyjno–konsultacyjny „Czyste Powietrze".

Rysunek 69

Baner promocyjno-informacyjny dot. utworzenia w Urzędzie Miejskim w Toszku Gminnego Punktu konsultacyjno-informacyjnego Programu „Czyste Powietrze"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Zgodnie z w/w porozumieniem samorząd zobowiązany jest udzielać pomocy przy ubieganiu się o dotację na wymianę źródeł ciepła, termomodernizację budynku i innych elementów ujętych w Programie Priorytetowym. Oprócz pomocy w wypełnianiu wniosku, osoba prowadząca w/w punkt w 2021 r. udzielała informacji beneficjentom, weryfikując przy tym potencjalnych wnioskodawców.

Pomoc wiąże się również z późniejszym rozliczeniem dotacji, wobec czego wyznaczony pracownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska ma za zadanie sprawdzać dokumentację przeznaczoną do rozliczenia, przed wysłaniem jej przez beneficjenta.

Od momentu uruchomienia punktu (tj. marca 2021 r.) do dnia 31 grudnia 2021 r. złożono łącznie 86 wniosków, w tym 66 wniosków w podstawowym poziomie dofinansowania (tj. do maks. 30%) oraz 20 w tzw. poziomie „podwyższonym" (do 60% dofinansowania). Rozliczono 18 wniosków o dotację.

Rysunek 70

Materiały promocyjno-informacyjne promujące program „Czyste Powietrze"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

14. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek na lata 2016–2030 określone zostały kierunki, których głównym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Toszek poprzez zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia w rozwoju gminy oraz rozwiązywania problemów społecznych. W dokumencie opisano 5 celów operacyjnych, do których należą:

Cel operacyjny 1 – Zwiększenie efektywności systemu pomocy społecznej dla osób korzystających z pomocy społecznej

Realizacja zadań związanych ze zwiększeniem efektywności systemu pomocy społecznej dla osób korzystających z pomocy społecznej, polegała na:

1) prowadzeniu działań informacyjnych na temat dostępnych form pomocy i wsparcia dla osób w różnych sytuacjach życiowych;

2) profesjonalizacji kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej:
   – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Toszku zatrudniona jest wykwalifikowana kadra, wyspecjalizowana w różnych dziedzinach; pracownicy posiadają wiedzę teoretyczną i duże doświadczenie zawodowe, które wykorzystują w swojej pracy;
3) rozwoju współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi;
4) pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych na realizację programów celowych;

Cel operacyjny 2 – Obniżenie poziomu bezrobocia poprzez wdrożenie działań aktywizacyjnych
Podejmowane działania ukierunkowano na:
1) prowadzenie prac społecznie użytecznych - w 2021 r. z tej formy wsparcia skorzystało 12 osób bezrobotnych[48], wykonując prace społecznie użyteczne w sołectwach oraz Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek, Centrum Kultury „Zamek w Toszku" oraz NZOZ Diecezji Gliwickiej – Stacja Caritas w Toszku.
   Środki przeznaczone na wynagrodzenia dla pracowników pochodziły w 40% z budżetu gminy, a w 60% ze środków Funduszu Pracy. Łącznie świadczenia dla w/w osób w 2021 r. wyniosły: 17.508,00 zł, w tym:
   – ze środków Gminy Toszek 7.003,20 zł,
   – z Funduszu Pracy – 10.504,80 zł.
2) prowadzenie działalności informacyjnej na temat dostępnych w regionie ofert pracy oraz szkoleń, rozpowszechnianie tych informacji we współpracy w Powiatowym Urzędem Pracy w Gliwicach.

Cel operacyjny 3 – Przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie
Podejmowano działania w celu rozwiązania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutkom, poprzez:
1) kontynuację n/w Programów:
   – Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021,
   – Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019–2021,
   – Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2019-2021,
   – Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2019 -2021;
2) profesjonalizacji kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej - doskonalono metody i techniki pracy socjalnej poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych na szkoleniach. Podnoszono wiedzę i umiejętności pracowników w celu wdrożenia nowych rozwiązań organizacyjnych służących podnoszeniu jakości świadczonych usług;
3) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta i Gminy Toszek:
   – w 2021 r. do Przewodniczącego w/w zespołu interdyscyplinarnego wpłynęło 11 wypełnionych formularzy „Niebieska Karta" część A, założonych przez Komisariat Policji w Pyskowicach;
   – kontynuowano procedury rozpoczęte w poprzednich latach;
   – w 2021 r. odbyło się 30 spotkań grup roboczych oraz 4 posiedzenia zespołu;
   – wydatkowanie środków na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyniosło 11.694,29 zł (plan: 13.270,00 zł). Środki te przeznaczono na działania pomocowe w odniesieniu do osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie (tj. wynagrodzenie psychoterapeuty, wynagrodzenie psychologa oraz prawnika). Dla porównania w roku 2020 na ten cel wydatkowano kwotęw wysokości 781,77 zł. Spowodowane to było rezygnacją z wielu działań (spotkań z psychologie/psychiatrą czy psychoterapeutą) ze względu na pandemię COVID-19.

[48] tj. ponad dwukrotnie więcej niż w roku 2020, kiedy to z tej formy wsparcia skorzystało 5 osób bezrobotnych

Cel operacyjny 4 – Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny
Podejmowano działania na rzecz poprawy jakości życia rodzinom oraz umacniano istniejące formy wsparcia i pomocy poprzez:
1) prowadzenie Punktu „Dla Rodziny" (Punkt Pomocy Rodzinie) - poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne i terapeuty uzależnień – udzielono w 2021 r. łącznie 249 porad, tj. porównywalnie do roku 2020 (wówczas udzielono 222 porady);
2) wsparcie rodziny poprzez asystenta rodziny (w 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku zatrudniał 2 asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę) – asystą zostało objętych 16 rodzin, tj. dwukrotnie więcej niż w roku 2020, kiedy to asysta objętych było 8 rodzin;
3) kontynuacja działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2019 -2021;
4) realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny – w 2021 r. wydano łącznie 24 karty (tj. o 10 mniej niż w roku 2020);
5) wsparcie rodziny w zapewnieniu opieki nad dziećmi;
6) działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin poprzez wsparcie finansowe oraz profesjonalną pracę socjalną;
7) prowadzenie i finansowanie działalności programów opiekuńczo–wychowawczych;
8) profesjonalizacja kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej;
9) rozwój współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi;
10) tworzenie infrastruktury miejskiej ułatwiającej aktywną rekreację rodzinną;
11) wspieranie różnorakich form rekreacji, kultury oraz turystyki rodzinnej;
12) organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych.

Cel operacyjny 5 – Wydłużanie aktywności i sprawności seniorów i osób niepełnosprawnych
Podejmowano działania na rzecz poprawy jakości osób z niepełnosprawnością i starszych oraz umacniano istniejące formy wsparcia i pomocy poprzez:
1) prowadzenie działalności informacyjnej na temat dostępnych form pomocy;
2) prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych z wykluczeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi:
   - w 2021 r. z usług opiekuńczych korzystało 67 osób (tj. o 6 osób więcej niż w roku 2020);
   - łączny koszt usług opiekuńczych (zgodnie z wydanymi decyzjami) w 2021 r. wynosił 39.494,00 zł za 5.011 godzin usług opiekuńczych, tj. mniej niż w roku 2020, kiedy to wydatkowano na ten cel 51.083,00 zł za 4.987 godzin usług opiekuńczych;
   - maksymalna wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze wynosiła w 2021 r. 15,00 zł oraz 30,00 zł za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych;
   - zadanie jest w części lub całości odpłatne przez osoby objęte tą formą wsparcia. Odpłatność podopiecznego uzależniona jest od wysokości jego dochodu oraz od sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego – samodzielnego lub z rodziną. Usługi opiekuńcze były świadczone przez rehabilitanta i 7 opiekunek osób starszych zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku;
3) profesjonalizację kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej;
4) wspieranie wolontariatu:
   - 11 października 2017 r. zostało zainagurowane Centrum Wolontariatu Ośrodka Pomocy Społecznej – przedsięwzięcie to zostało zorganizowane dzięki współpracy OPS-u z Parafią p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku oraz Szkołą Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, corocznie wykonywane były działania wolontariuszy w Domu Pomocy Społecznej w Wiśniczu, w szczególności poprzez dotrzymywanie towarzystwa pensjonariuszom, czy niesienie pomocy osobom starszym mieszkającym w Gminie Toszek, jednak w 2021 r. ze względu na trwającą pandemię i zaistniałe zagrożenie epidemiologiczne Centrum Wolontariatu nie prowadziło żadnych działań.

15. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021

Uchwałą Nr XXIV/343/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 17 grudnia 2020 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021. W Gminie Toszek w 2021 r. 8 rodzin z problemami alkoholowymi korzystało z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. Wszystkie rodziny objęte zostały wsparciem. Podejmowano wobec nich działania mające na celu motywowanie osób pijących do podjęcia leczenia w profesjonalnych placówkach lecznictwa odwykowego.

Celem głównym przedmiotowego programu było zapobieganie występowania w Gminie Toszek problemów związanych z nadużywaniem alkoholu. Cel główny może być realizowany za pomocą precyzyjnie określonych celów szczegółowych oraz kierunków działań.

Cel szczegółowy nr 1 - Prowadzenie działalności profilaktyczno–edukacyjnej
Prowadzone działania:
1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych;
2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
3) organizowanie zajęć profilaktycznych podczas letnich programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży w formie stacjonarnej;
4) wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży w programach opiekuńczo – wychowawczych;
5) finansowanie programów profilaktyczno–edukacyjnych;
6) organizowanie zajęć o charakterze profilaktycznym dla seniorów.

Cel szczegółowy nr 2 - Zwiększenie dostępności konsultacji specjalistycznych dla osób zagrożonych uzależnieniem, uzależnionych i ich rodzin, jak również osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie, poprzez prowadzenie Punktu Pomocy Rodzinie i pracę socjalną
Prowadzone działania:
1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – w 2021 r. udzielono:
   – 181 porad z zakresu poradnictwa psychologicznego dla 35 rodzin, tj. prawie dwukrotnie więcej niż w roku 2020[49];
   – 95 konsultacji z terapeutą – poradnictwo terapeuty uzależnień (porównywalnie do roku 2020, kiedy to odbyło się 87 konsultacji z terapeutą);
   – 68 porad prawnych (tj. o 28 więcej w stosunku do roku 2020) dla 46 klientów (w stosunku do roku 2020 liczba klientów wzrosła o 13);
3) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia za pomocą efektywnej pracy socjalnej i wsparcia asystenta rodziny;
4) finansowanie działalności Miejsko–Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Toszku;

[49] W roku 2020 udzielono 95 porad z zakresu poradnictwa psychologicznego dla 19 rodzin

5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13^1 i 15 u.w.t.p.a. oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel szczegółowy nr 3 - Reintegracja społeczno–zawodowa osób, które ukończyły terapię
Prowadzone działania:
1) objęcie pracą socjalną i wsparciem klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku, którzy po ukończeniu terapii odwykowej podejmują działania zmierzające do znalezienia pracy;
2) współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie ułatwienia osobom, które ukończyły terapię odwykową powrót na rynek pracy.

Miejsko–Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W roku 2021 w skład Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodziło 5 członków. W tym czasie Komisja przeprowadziła 23 rozmowy interwencyjno-motywujące (tj. o 11 więcej niż w roku 2020) z osobami nadużywającymi alkoholu oraz 2 rozmowy z członkami rodzin tych osób (tak samo jak w roku 2020).

W 2021 r. Komisja skierowała 5 wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego w przedmiocie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Ponadto Komisja przeprowadziła kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Toszek w 6 punktach sprzedaży napojów alkoholowych (w tym w 3 placówkach handlu detalicznego oraz w 3 punktach gastronomicznych). W roku sprawozdawczym, w Gminie Toszek znajdowało się 10 punktów gastronomicznych i 15 detalicznych[50], sprzedających napoje alkoholowe.

16. Program profilaktyczny dla seniorów

Udział w programie profilaktycznym dla seniorów zadeklarowało 209 seniorów z terenu Gminy Toszek. Faktyczna liczba uczestników jest zmienna. Zajęcia odbywały się w ramach dwóch Klubów Seniora: w Toszku i w Kotulinie. Program adresowany jest dla seniorów i obejmuje działania profilaktyczne promujące zdrowy tryb życia, zwiększenie udziału w życiu społecznym oraz integrację międzypokoleniową i aktywizację seniorów z różnych środowisk.

W ramach realizacji programu profilaktycznego dla seniorów przeprowadzono następujące działania:
– *„Dzień Seniora”* - spotkanie dla wszystkich seniorów z terenu Gminy Toszek odbyło się w dniu 4 stycznia 2021 r. w Centrum Kultury „Zamek w Toszku”. Spotkanie było bogate w zabawy, konkursy, zawody prowadzone przez animatorów oraz wspólne śpiewanie piosenek miały na celu integrację seniorów, poznanie członków grupy oraz zachęcenie do współdziałania. W wydarzenie byli zaangażowani: ks. Adrian Kurzal z Parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku, Pani Katarzyna Jendrysik, Pani Gizela Popek wraz z wolontariuszami ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku. W wydarzeniu wzięło udział ponad 100 osób;
– zajęcia nordic walking – treningi prowadzone przez profesjonalnych instruktorów, odbywały się cyklicznie przez cały rok, dwa razy w tygodniu w dwóch grupach – w Toszku oraz Kotulinie;

[50] Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

Rysunek 71

Plakat promocyjno-informacyjny zachęcający seniorów – członków Klubu Seniora w Kotulinie do udziału w cyklicznych zajęciach nordic wolking

źródło:
archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

Rysunek 72

Zdjęcia ze zorganizowanych w roku 2021 zajęć nordic walking w ramach Klubu Seniora w Toszku i w Kotulinie

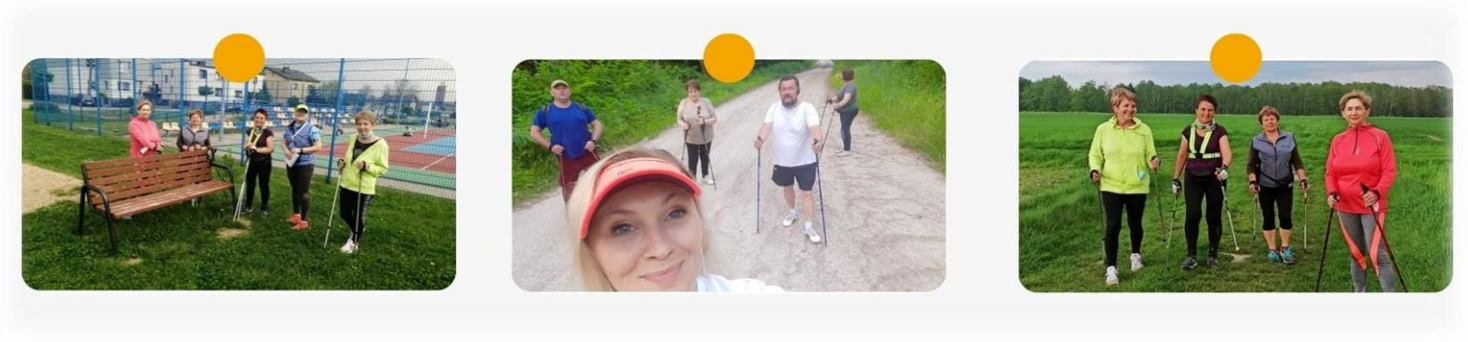

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

- spotkanie organizacyjne dla Seniorów Gminy Toszek w dniu 20 maja 2021 r., na którym został przedstawiony plan spotkań, ogólne zasady funkcjonowania oraz poznano oczekiwania seniorów dotyczące tematyki oraz terminów spotkań;
- *„Bezpiecznik Seniora"* – spotkanie profilaktyczne prowadzone przez Panią Elżbietę Synowiec – 31 maja 2021 r. Wykład miał na celu uwrażliwienie seniorów na niebezpieczeństwo związane z wyłudzeniem danych lub pieniędzy oraz przekazanie informacji dotyczących postępowania w przypadku utraty dokumentów;
- spotkanie z ks. Józefem Mazurem - misjonarzem werbistą, który 35 lat mieszkał i służył w Ghanie – w dniach 23-24.06.2021r. Seniorzy mieli okazję poznać kulturę mieszkańców Afryki wysłuchując wielu ciekawych historii oraz oglądając zdjęcia;
- *„System opieki w Polsce"* – spotkanie profilaktyczne prowadzone przez Panią Elżbietę Synowiec w dniach 24 czerwca 2021 r. i 1 lipca 2021 r. Spotkanie odbyło się w dwóch grupach, miało na celu przygotowanie ludzi starszych do wizyt u lekarzy oraz poznanie systemów internetowych (Internetowe Konto Pacjenta, ZUS PUE, e-recepta itp.);
- w ramach „aktywnych wakacji" zorganizowano serię cyklicznych zajęć na toszeckim zamku (każdy czwartek w lipcu i sierpniu) - gimnastyka, boccia, warsztaty m.in. kulinarne, decoupage, kaligrafii oraz spotkania tematyczne prowadzone przez zaproszonych gości);
- spotkanie autorskie z Piotrem Kunce - Zastępcą Burmistrza Toszka, autorem książki pt. *„Historyczny człowiek – legendarny święty. Życie, kult i wizerunek św. Jana Nepomucena"* w dniach 20 lipca 2021 r. i 17 sierpnia 2021 r.;

– wycieczka dla seniorów Gminy Toszek w dniu 5 sierpnia 2021 r. - spacer z przewodnikiem po Nikiszowcu, zwiedzanie z przewodnikiem Centrum Dokumentacji i Deportacji Górnoślązakówm, zwiedzania Muzeum Chleba, Szkoły i Ciekawostek w Radzionkowie. W wydarzeniu wzięły udział 22 osoby;

Rysunek 73

Fotorelacja z wycieczki seniorów

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

– *„Pożegnanie lata"* – wspólny trening nordic walking połączony ze spotkaniem integracyjnym przy ognisku – 18 września 2021 r.
– koncert w Centrum Kultury w Bytomiu dla seniorów w ramach Projektu „Opowiedz mi swoją historię" w dniu 25 września 2021 r. W wydarzeniu wzięło udział 17 mieszkańców Gminy Toszek;
– spotkanie integracyjne w dniu 23 listopada 2021 r. połączone z przedstawieniem idei powołania i funkcjonowania Rady Seniorów - organu konsultacyjnego i doradczego Burmistrza Toszka i Rady Miejskiej w Toszku;
– *„Opowiedz mi swoją historię"* – spotkanie z mieszkańcami Kotulina w ramach projektu „Opowiedz mi swoją historię – cz. II" w dniu 29 listopada 2021 r.;
– Wigilia seniorów zorganizowana w dniu 10 grudnia 2021 r. W wydarzeniu wzięli udział seniorzy Gminy Toszek, wolontariusze ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, Burmistrz Toszka, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku oraz księża z parafii w Toszku.

Rysunek 74

Podsumowanie realizacji programu dla seniorów – 2021 r.

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

17. Pozostałe programy opiekuńczo-wychowawcze

Rodzaj działań prowadzonych w ramach programów opiekuńczo-wychowawczych reguluje Zarządzenie nr 43/JJ/2014 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku z dnia 31.12.2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Programów opiekuńczo–wychowawczych na terenie Miasta i Gminy Toszek prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku.

Celem programów opiekuńczo–wychowawczych jest zapewnienie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w atrakcyjny dla nich sposób, idący w parze z odziaływaniem profilaktycznym i zainteresowaniami uczestników. Zajęcia mają różnorodną formę: ruchową, stolikową, dydaktyczną, obejmują także pomoc w odrabianiu zadań domowych lub wyrównywanie braków w nauce szkolnej. Organizacja i sposób prowadzenia programów są zgodne z „Rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku", które wydawane są corocznie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

W Gminie Toszek w 2021 r. funkcjonowało 6 miejsc realizujących program opiekuńczo--wychowawczy – 1 w Toszku, pozostałe w okolicznych sołectwach. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu przez 2 godziny (z wyłączeniem dni świątecznych). I tak w roku 2021 podjęto następujące działania:

- występ teatru PINOKIO, który odegrał 8 spektakli pn. „Kruszynka", których odbiorcami byli uczniowie wszystkich szkół podstawowych z terenu Gminy Toszek (w Toszku, Paczynie, Pniowie i Kotulinie). Spektakle miały na celu przekazanie i utrwalenie pożądanych postaw społecznych takich jak m.in. życzliwość, koleżeńskość, szacunek okazywany innym, empatię, potrzebę niesienia bezinteresownej pomocy innym ludziom a także propagowanie stylu życia pozbawionego używek;

Rysunek 75

Fotorelacja z występów teatru PINOKIO w placówkach oświatowych Gminy Toszek, które miały miejsce w 2021 r.

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

– zorganizowanie paczek wielkanocnych „Osikowa Dolina" i przekazanie ich 100 uczestnikom programu opiekuńczo-wychowawczego z: Toszka, Sarnowa, Pniowa Płużniczki, Kotulina i Ligoty Toszeckiej;

Rysunek 76

Paczki wielkanocne przekazywane w ramach programu opiekuńczo-wychowawczego w 2021 r.

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

- zorganizowanie Dnia Dziecka poprzez animacje prowadzone przez firmę „Perfecto" w 4 miejscach na terenie Toszka: KS Zamkowiec, boisko sportowe Orlik, Zamek, Rynek – uczestnikami były dzieci, uczniowie szkół nr 1 i nr 2 w Toszku, klasy 1- 8 oraz turnieje sportowe współorganizowane ze szkołami w: Kotulinie, Pniowie i Paczynie. Prowadzone we wszystkich miejscach warsztaty, turnieje i spotkania miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, ukazywanie dzieciom i młodzieży alternatywnych do wirtualnego świata metod spędzania czasu wolnego;
- zorganizowanie animacji poprowadzonych przez firmę „Fajnie jest", które miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, integrację międzypokoleniową dla wszystkich dzieci;
- zorganizowanie letnich animacji dla dzieci pn. „Zamek na kółkach", które realizowane były w okresie wakacyjnym (lipiec, sierpień 2021r.) i adresowane przede wszystkim dla uczestników programu opiekuńczo-wychowawczego z sołectw Gminy Toszek;
- zorganizowanie pikniku pn. „Rodzinne spotkanie na Zamku", który miał na celu wzmocnić, rozbudzić integrację dzieci i młodzieży z rodzicami a niejednokrotnie z dziadkami. W trakcie trwania pikniku organizowane były zabawy były angażujące zarówno dzieci jak i osoby starsze;
- organizowanie spektakli w wykonaniu teatru Krak-Art. Zawierające elementy profilaktyki antyuzależnieniowej, dla uczestników programu opiekuńczo-wychowawczego z Kotulina, Ligoty Toszeckiej, Wilkowiczek, Ciochowic, Pniowa, Sarnowa oraz Płużniczki;
- zorganizowanie warsztatów „Mały majster". Był to cykl 6 spotkań, warsztatów prowadzonych dla dzieci oraz ich rodziców. Dzieci miały możliwość poznać tajniki stolarstwa, przyjrzeć się pracy profesjonalnych sprzętów znajdujących się w warsztacie produkcyjnym, przy czynnym udziale rodziców powstał m.in. karmnik, krzyżyk z drewna.

Rysunek 77

Podsumowanie cyklu spotkań dla dzieci i ich rodziców w formie warsztatów „Mały majster"

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

18. Gminny program profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii na lata 2019-2021

Uchwałą Nr IV/21/2019 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2019 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019–2021, który zakładał jako główny cel ograniczenie zdrowotnych i społecznych konsekwencji używania środków psychoaktywnych wśród mieszkańców Gminy Toszek.

Realizację celu głównego ułatwiło określenie pomniejszych, celów szczegółowych i kierunków działań.

Cel szczegółowy nr 1 - Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie, ograniczenie i usuwanie skutków zażywania narkotyków

Podjęte działania:

- zwiększenie dostępności i skuteczności oferowanej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków, zagrożonych uzależnieniem i ich rodzin;
- prowadzenie Punktu Pomocy Rodzinie, w którym można uzyskać pomoc psychospołeczną i prawną;
- zapewnienie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego;
- reintegracja zawodowa osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych, poprzez udostępnianie ofert pracy i szkoleń.

Cel szczegółowy nr 2 - Zwiększenie wiedzy w środowisku na temat środków psychoaktywnych oraz specyfiki uzależnienia od nich

Podjęte działania:

- zmniejszenie degradacji społecznej osób uzależnionych;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.

Cel szczegółowy nr 3 – Prowadzenie zdrowego trybu życia

Podjęte działania:

- prowadzenie Punktu Pomocy Rodzinie;
- prowadzenie zajęć o tematyce profilaktycznej i edukacyjnej w czasie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, prowadzonego w formie stacjonarnej;
- prowadzenie działań mających na celu podnoszenie kompetencji zawodowych osób działających w obszarze pomocy społecznej,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Wydatkowanie środków przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku w 2021 r. na realizację zadań z zakresu zwalczania narkomanii wyniosło 19.912,03 zł (planowano: 20.337,00 zł). Dla porównania w roku 2020 wydatkowano na ten cel 10.000,00 zł (zgodnie z planem).

19. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2019-2021

Uchwałą Nr IV/20/2019 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2019 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019–2021. Zakłada on jako główny cel udzielanie kompleksowej pomocy i wsparcia rodzinom z Gminy Toszek w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczych i wychowawczych.

Podjęte działania w 2021 r.:

- diagnoza rodzin zamieszkujących Gminę Toszek oraz zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb socjalno–bytowych;
- rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności;
- organizacja i prowadzenie programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży;
- poszerzenie świadomości mieszkańców w zakresie oferty pomocowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku;
- stopniowe zmniejszanie zakresu dysfunkcji w rodzinach;
- wspieranie rodzin przeżywających kryzys.

W nawiązaniu do wymienionych celów zostały określone kierunki i realizowane następujące działania:

- monitorowanie i diagnoza środowisk rodzinnych, które w wyniku przewidywanych trudności potrzebują pomocy i wsparcia, poprzez przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i ustalanie planu pomocy;
- prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (prawnego, socjalnego, pedagogicznego itp.) dla osób i rodzin z Gminy Toszek – łącznie przeprowadzono 249 konsultacjo/porad;
- objęcie 16 rodzin przeżywających trudności wsparciem asystenta rodziny (dla porównania w roku 2020 wsparciem asystenta rodziny było objętych 8 rodzin);
- prowadzenie zajęć w ramach programów opiekuńczo-wychowawczych, zawierających elementy profilaktyczne, wychowawcze, artystyczne czy sportowe;
- profesjonalizacja kadry pracującej z dzieckiem i rodziną.

20. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2019-2021

Uchwałą Nr IV/24/2019 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30stycznia 2019 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2019–2021.

Celem głównym niniejszego programu było skuteczne rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie w Gminie Toszek. Realizację celu głównego ułatwiło określenie pomniejszych, celów szczegółowych i kierunków działań.

Cel szczegółowy nr 1 - Udoskonalenie systemu współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie

Podjęte działania:

- zbieranie i analizowanie danych dotyczących występowania przemocy w Gminie Toszek;
- monitorowanie środowiska lokalnego pod kątem występowania przemocy;
- analiza skuteczności proponowanych działań.

Cel szczegółowy nr 2 - Zwiększanie wiedzy w środowisku na temat zjawiska przemocy, obalanie mitów z nią związanych

Podjęte działania:

- zamieszczanie informacji na temat zjawiska przemocy na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku;
- prowadzenie wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych zajęć poświęconych tematyce przemocy i ochrony przed nią;
- informowanie o punktach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób uwikłanych w problem przemocy.

Cel szczegółowy nr 3 - Zwiększenie dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz poprawa skuteczności działań pomocowych oferowanych przez przedstawicieli instytucji
Podjęte działania:
- prowadzenie Punktu Pomocy Rodzinie;
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta i Gminy Toszek;
- prowadzenie działań mający na celu podnoszenie kompetencji zawodowych osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

21. Programy (projekty) dofinansowane ze źródeł pozabudżetowych w 2021 r.

Tabela 17

Wykaz programów (projektów) dofinansowanych ze źródeł pozabudżetowych w 2021 r.

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
1.	Przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych na terenie Miasta i Gminy Toszek	10.000.000	9.500.000	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania w ramach programu Polski Ład *(brak uzasadnienia)*
2.	Budowa hali sportowej w Toszku przy ulicy Wilkowickiej	15.000,000	13.500,00	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania w ramach programu Polski Ład *(brak uzasadnienia)*
3.	Termomodernizacja Szkoły Podstawionej w Pniowie	1.500 000,00	1.350 000,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie** i zadanie jest w trakcie realizacji (planowany termin realizacji: do końca 2022 r.) - ogłoszono postępowanie w sprawie zamówienia publicznego
4.	Odnowienie I piętra zabytkowego ratusza miejskiego wraz z klatką schodową pochodzącego z XIX wieku z siedzibą administracji samorządowej w Toszku	220.931,52	98.649,49	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania ze względu na brak wystarczających środków finansowych

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
5.	Prace remontowo-instalacyjne korytarza I i II piętra zabytkowego ratusza miejskiego	410.643,11	205.321,55	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania ze względu na brak wystarczających środków finansowych
6.	Refundacja poniesionych kosztów na remont toalet i pomieszczenia gospodarczego w Urzędzie Miejskim w Toszku	98.822,03	49.411,15	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania ze względu na brak wystarczających środków finansowych
7.	Refundacja poniesionych kosztów na wymianę tarcz zegarowych w zabytkowym budynku ratusza miejskiego w Toszku	107.324,00	53.662,00	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania ze względu na brak wystarczających środków finansowych
8.	Remont detalu elewacji budynku Urzędu Miejskiego w Toszku	111.516,54	20.000,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.**
9.	Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Toszek	2.146.901, 76	1.773.114,25	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.** (opisano w rozdziale I pkt 2)
10.	Program profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat, czas realizacji: lata 2019-2022	198.077,20	17.050,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie na realizację zadania w 2020 r. - zadanie w trakcie realizacji** (od 1 stycznia 2019 r.) W 2021 r. odstąpiono od realizacji II modułu zadania – diagnostyka (opisano w pkt 9 niniejszego rozdziału)

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
11.	Wymiana oświetlenia w świetlicy wiejskiej w Boguszycach na lampy LED	1.220,00	1.220,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.** (opisano w pkt 11 niniejszego rozdziału)
12.	Kotliszowicki zielony skwerek	1.220,00	1.220,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.** (opisano w pkt 11 niniejszego rozdziału)
13.	Aromatyczna moc ziół - ogródek ziołowy w Kotulinie	1.220,00	1.220,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.** (opisano w pkt 11 niniejszego rozdziału)
14.	Zaułek ekologiczny w Sarnowie	1.220,00	1.220,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.** (opisano w pkt 11 niniejszego rozdziału)
15.	program rządowy - „Laboratoria Przyszłości”	270.900,00	270.900,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (w ramach programu pozyskano środki finansowe niezbędne do wyposażenia szkół podstawowych w nowoczesny sprzęt przydatny do realizacji obowiązującej od 1 września 2022 r. podstawy programowej)
16.	Poznaj Polskę – organizacja wycieczek krajoznawczych	15.952,00	12.693,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.** (różnica między kwotą całkowitą, a otrzymanym dofinansowaniem została sfinansowana z wpłat rodziców dzieci, którzy wzięli udział w wycieczkach)

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
17.	Program rządowy „Aktywna tablica”	17.500,00	17.500,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.** (tj. zakupiono sprzęt multimedialny i komputerowy dla Szkoły Podstawowej w Paczynie)
18.	Promocja toszeckiego zamku poprzez wydanie broszury edukacyjnej z elementami kreatywnych gier i zabaw	6.500,00	2.000,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.**
19.	Biznes mama	14.995,00	14.995,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2021 r.**
20.	Zielony kącik aktywności społecznej	23.650,00	23.650,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie,** realizacja nastąpi w 2022 r.
21.	W seniorze siła	14.700,00	14.700,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie,** realizacja nastąpi w 2022 r.
22.	„Bibliolato”	13.441,00	9.561,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie,** realizacja nastąpi w 2022 r.
23.	Zamkowa Kultura+ - I etap	8.520,00	8.520,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie,** realizacja nastąpi w 2022 r.
24.	Zamkowa Kultura+ - II etap	30.000,00	30.000,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie,** realizacja nastąpi w 2022 r.

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
25.	Cyfrowa Gmina	280.600,00	280.600,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie** realizacja nastąpi w 2022 r.
26.	Granty PGR	147.500,00	147.500,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie** i jest w trakcie realizacji (2022 r.)

źródło: opracowanie własne

Łączna wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów, na które otrzymano dofinansowanie w roku 2021 wyniosła: 4.805.633,50 zł[51], w tym wysokość otrzymanego dofinansowania wyniosła: 3.997.663,25 zł, tj. 83% (83,19%) wartości w/w realizowanych (lub zrealizowanych) projektów/programów.

Stosunek procentowy otrzymanych dotacji w okresie ostatnich trzech lat utrzymywał się na podobnym (porównywalnym) poziomie, tj. powyżej 74%[52] wartości realizowanych projektów.

Warto jednak zwrócić uwagę na utrudnienia w pozyskiwaniu środków unijnych ze względu na fakt, iż w ramach perspektywy 2014-2020 nie są już organizowane nowe nabory, w ramach których samorządy miałyby możliwość aplikowania o pozabudżetowe środki finansowe. Jednocześnie na dzień opracowywania raportu nie została jeszcze uruchomiona nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027. Na bieżąco prowadzony jest monitoring zewnętrznych źródeł finansowania i w ramach ogłaszanych naborów przygotowywane są wnioski aplikacyjne.

Dodatkowo w ramach wyrównania 0,4% subwencji oświatowej dla Szkoły Podstawowej w Paczynie pozyskano 71.490,00 zł na zakup i wyposażenie nowej pracowni przyrodniczej do realizacji nowej podstawy programowej – pracownia zostanie wykorzystana do prowadzenia zajęć geografii, chemii i biologii.

[51] suma zacienionych pól w tabeli nr 17

[52] w roku 2018 – 84%, w roku 2019 – 74%, w roku 2020 - 74%

Rozdział III
Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Toszku

Zgodnie z art. 30 ust. 1 u.s.g. Burmistrz Toszka jest organem wykonawczym gminy, do którego zadań należy w szczególności wykonywanie uchwał rady gminy.

Liczba uchwał podjętych w 2021 r. przez Radę Miejską w Toszku wyniosła 121 (dla porównania w roku 2020 podjęte zostały 92 uchwały) - wszystkie zostały podjęte z inicjatywy Burmistrza Toszka.

Z kolei liczba uchwał w stosunku, do których wydano rozstrzygnięcia nadzorcze wyniosła 9, w tym 6 w odniesieniu do całego aktu oraz 3 w odniesieniu do części aktu.

Tabela 18

Sposób realizacji uchwał Rady Miejskiej w Toszku podjętych w 2021 r. z inicjatywy Burmistrza

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
1.	XXV/349/2021 27.01.2021	w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Miejskiej w Toszku na rok 2021	– wykonana (plan pracy został zrealizowany)
2.	XXV/350/2021 27.01.2021	w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych dla Gminy Toszek na rok 2021	– wykonana (prace społecznie-użytecznie zostały zrealizowane zgodnie z planem)
3.	XXV/351/2021 27.01.2021	w sprawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Toszek na rok 2021	– wykonana – sposób realizacji programu został wskazany w raporcie
4.	XXV/352/2021 27.01.2021	w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej utworzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej w Toszku	– wykonana – petycja nieuwzględniona w całości
5.	XXV/353/2021 27.01.2021	w sprawie przekazania petycji według właściwości	– wykonana – petycja przekazana według właściwości
6.	XXV/354/2021 27.01.2021	w sprawie uchylenia Uchwały Nr XX/201/2000 Rady Miejskiej w Toszku w sprawie: przekazania sołectwu w zarząd i do korzystania mienia komunalnego	– wykonana
7.	XXV/355/2021 27.01.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu zabudowanej nieruchomości	– wykonana – umowa najmu zawarta na czas nieoznaczony
8.	XXV/356/2021 27.01.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerami działek: 493/91 o powierzchni 0,0029 ha i 494/91, o powierzchni 0,0007 ha, km.1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00137611/2 z przeznaczeniem pod pojemniki na odpady komunalne, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
9.	XXV/357/2021 27.01.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 173/14, o powierzchni 0,0135 ha, km.9, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00037089/2 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, stanowiącej własność Gminy Toszek	– niewykonana – umowa dzierżawy nie została zawarta ze względu na fakt, iż teren ogródka działkowego został objęty inwestycją polegającą na odnowieniu terenów zielonych w Toszku w ramach projektu dofinansowanego ze środków EFRR
10.	XXV/358/2021 27.01.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 279/45, o powierzchni 0,0136 ha, km.1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00034047/5 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
11.	XXV/359/2021 27.01.2021	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
12.	XXV/360/2021 27.01.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
13.	XXV/361/2021 27.01.2021	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
14.	XXVI/362/2021 24.03.2021	w sprawie przyjęcia sprawozdań z działalności komisji stałych Rady Miejskiej w Toszku za rok 2020 oraz planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej w Toszku na rok 2021	– na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2021 r. stwierdzono nieważność w części: w załączniku nr 7 do uchwały (Plan pracy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Rady Miejskiej w Toszku na rok 2021) - tabela, lp. 2, kolumna III, wiersz 3, pkt 2-4.; pozostała część została zrealizowana

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
15.	XXVI/363/2021 24.03.2021	w sprawie przekazania petycji według właściwości	– wykonana – petycja przekazana według właściwości
16.	XXVI/364/2021 24.03.2021	w sprawie przekazania petycji według właściwości	– wykonana – petycja przekazana według właściwości
17.	XXVI/365/2021 24.03.2021	w sprawie pozostawienia skargi bez rozpoznania	– wykonana - skarga pozostawiona bez rozpatrzenia
18.	XXVI/366/2021 24.03.2021	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Toszka	– wykonana - skarga uznana w całości za bezzasadną
19.	XXVI/367/2021 24.03.2021	w sprawie rozpatrzenie skargi na działalność Burmistrza Toszka i Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku	– wykonana – skarga uznana w całości za bezzasadną
20.	XXVI/368/2021 24.03.2021	w sprawie rozpatrzenie skargi na dyrektorów placówek oświatowych z terenu Gminy Toszek, tj. Szkoły Podstawowej w Kotulinie, Szkoły Podstawowej w Paczynie, Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie, Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, Publicznego Przedszkola w Toszku	– wykonana – skarga uznana w całości za zasadną
21.	XXVI/369/2021 24.03.2021	w sprawie udzielenia w 2021 r. z budżetu Gminy Toszek dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	– wykonana, dotacja w wysokości 50.000,00 zł została przekazana Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku z przeznaczeniem na prace konserwatorskie polegające na naprawie uszkodzeń mechanicznych i poprawie walorów artystycznych i estetycznych 4 witraży okiennych w ramach zadania pn.: *„Renowacja 4 witraży sakralnych znajdujących się w prezbiterium w zabytkowym kościele parafialnym pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku”*; – inwestycja została zrealizowana, dotacja rozliczona. Opisano szczegółowo w rozdziale II pkt 10 niniejszego raportu

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
22.	XXVI/370/2021 24.03.2021	w sprawie zwolnienia oraz zwrotu części opłaty pobranej od przedsiębiorców działających na terenie Gminy Toszek za korzystanie z posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w roku	– wykonana – suma zwolnień przedsiębiorców z tego tytułu wyniosła 12.843,54 zł (opisano w rozdziale I pkt 4 raportu)
23.	XXVI/371/2021 24.03.2021	w sprawie określenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Toszek w 2021 roku"	– stwierdzono nieważność uchwały w całości na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2021 r.
24.	XXVI/372/2021 24.03.2021	w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIV/344/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy aglomeracji Toszek	– wykonana
25.	XXVI/373/2021 24.03.2021	w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek	– stwierdzono nieważność uchwały w całości na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2021 r.
26.	XXVI/374/2021 24.03.2021	w sprawie przyjęcia Rocznego Sprawozdania za 2020 rok z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 wraz ze wskazaniem potrzeb	– wykonana – sprawozdanie zostało przyjęte
27.	XXVI/375/2021 24.03.2021	w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania w 2020 roku Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2019-2021	– wykonana – raport został przyjęty
28.	XXVI/376/2021 24.03.2021	w sprawie zmieniającej Uchwałę Nr XLVI/500/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. Rady Miejskiej w Toszku w sprawie uchwalenia statutu Centrum Kultury „Zamek w Toszku	– stwierdzono nieważność uchwały w całości na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2021 r.
29.	XXVI/377/2021 24.03.2021	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na realizację budowy chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 2913S ul. Pniowska w Paczynie	– wykonana – na jej podstawie udzielono Powiatowi Gliwickiemu budżetu Gminy Toszek pomocy finansowej w kwocie 55.000 zł (w formie dotacji celowej) na realizację inwestycji pod nazwą: *„Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 2913S ul. Pniowska w Paczynie"*

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
30.	XXVI/378/2021 24.03.2021	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na przygotowanie projektu na budowę chodnika dla pieszych przy drodze powiatowej Nr 2912S w Sarnowie	– wykonana – na jej podstawie udzielono Powiatowi Gliwickiemu z budżetu Gminy Toszek pomocy finansowej w kwocie 75.000 zł (w formie dotacji celowej) na opracowanie dokumentacji projektowej pod nazwą: *„Przygotowanie projektu na budowę chodnika dla pieszych przy drodze powiatowej Nr 2912S w Sarnowie"*
31.	XXVI/379/2021 24.03.2021	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na realizację budowy chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 2950S ul. Wilkowicka w Toszku	– wykonana – na jej podstawie udzielono Powiatowi Gliwickiemu z budżetu Gminy Toszek pomocy finansowej w kwocie 30.000 zł (w formie dotacji celowej) na realizację inwestycji pod nazwą: „Budowa chodnika w *ciągu drogi powiatowej Nr 2950S ul. Wilkowicka w Toszku"*
32.	XXVI/380/2021 24.03.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
33.	XXVI/381/2021 24.03.2021	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
34.	XXVII/382/2021 15.04.2021	w sprawie przyjęcia sprawozdania Burmistrza Toszka z realizacji „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2020 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie"	– wykonana – sprawozdanie zostało przyjęte
35.	XXVII/383/2021 15.04.2021	w sprawie przekazania petycji z dnia 31 marca 2021r. według właściwości	– wykonana – petycja przekazana według właściwości

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
36.	XXVII/384/2021 15.04.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 310/100 o powierzchni 0,4900 ha, km. 3, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00034408/4 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
37.	XXVII/385/2021 15.04.2021	w sprawie odmowy uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie Miasta i Gminy Toszek na lata 2021-2024	– wykonana – odmówiono uchwalenie planu proponowanego przez Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o.
38.	XXVII/386/2021 15.04.2021	w sprawie zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Toszek	– wykonana w części dotyczącej roku 2021
39.	XXVII/387/2021 15.04.2021	w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	– stwierdzono nieważność uchwały w części (wybrane sformułowania w § 4) na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 14 maja 2021 r.; – w pozostałym zakresie wykonana
40.	XXVII/388/2021 15.04.2021	w sprawie zmiany uchwały nr XVII/274/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy Toszek oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty	– wykonana w części dotyczącej 2021 r., w dalszym ciągu obowiązuje – w trakcie realizacji
41.	XXVII/389/2021 15.04.2021	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na dofinansowanie działalności Szpitala w Pyskowicach Sp. z o.o. z przeznaczeniem na zakup kardiomonitora i dwóch łóżek szpitalnych	– wykonana – dofinansowanie zostało udzielone, zakup dokonany
42.	XXVII/390/2021 15.04.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
43.	XXVII/391/2021 15.04.2021	w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
44.	XXVIII/392/2021 29.04.2021	w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Toszek na lata 2020-2023 z perspektywą do 2026 roku”	– wykonana – program został przyjęty i jest w trakcie realizacji, sposób jego realizacji w roku 2021 został opisany w rozdziale II niniejszego raportu
45.	XXIX/393/2021 26.05.2021	w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie pozostawienia dzierżawionych terenów zielonych w obecnej formie	– wykonana – petycja nieuwzględniona w całości
46.	XXIX/394/2021 26.05.2021	w sprawie przekazania skargi z dnia 10 maja 2021 r. według właściwości	– wykonana – skarga przekazana według właściwości
47.	XXIX/395/2021 26.05.2021	w sprawie przekazania wniosku z dnia 20 maja 2021 r. według właściwości	– wykonana – wniosek przekazany według właściwości
48.	XXIX/396/2021 26.05.2021	w sprawie przyjęcia do wiadomości sprawozdania merytoryczno-finansowego z działalności Ośrodka w Toszku wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej w gminie Toszek za 2020 rok	– wykonana – sprawozdanie zostało przyjęte
49.	XXIX/397/2021 26.05.2021	w sprawie przyjęcia Oceny zasobów pomocy społecznej za 2020 rok dla Gminy Toszek	– wykonana – ocena została przyjęta
50.	XXIX/398/2021 26.05.2021	w sprawie likwidacji Filii Bibliotecznej w Paczynie	– wykonana – filia biblioteczna w Paczynie została zlikwidowana
51.	XXIX/399/2021 26.05.2021	w sprawie zmiany uchwały Nr V/33/07 z dnia 27 marca 2007 r. Rady Miejskiej w Toszku w sprawie zmiany nazwy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Toszku i nadania statutu Centrum Kultury „Zamek w Toszku”	– wykonana
52.	XXIX/400/2021 26.05.2021	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej na nieruchomości położonej w Proboszczowicach, stanowiącej działkę oznaczoną numerem 403/108	– niewykonana ze względu na brak operatu szacunkowego koniecznego do zawarcia umowy, który powinien zostać dostarczony przez wnioskodawcę
53.	XXIX/401/2021 26.05.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działek: 102/1. 164/1 i 175/1 obręb Paczyna stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
54.	XXIX/402/2021 26.05.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działek: 103/1 i 172/4 obręb Paczyna stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
55.	XXIX/403/2021 26.05.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 141/1 obręb Paczyna stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
56.	XXIX/404/2021 26.05.2021	w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/377/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na realizację budowy chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2913S ul. Pniowska w Paczynie	– wykonana – zmianie uległa wysokość j dotacji celowej udzielonej z budżetu Gminy Toszek Powiatowi Gliwickiemu do 60.596,00 zł na realizację przedmiotowej inwestycji (zwiększenie z kwoty 50.000,00 zł)
57.	XXIX/405/2021 26.05.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
58.	XXIX/406/2021 26.05.2021	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozy finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
59.	XXX/407/2021 30.06.2021	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Toszka wotum zaufania	– wykonana – udzielono wotum zaufania
60.	XXX/408/2021 30.06.2021	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2020	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
61.	XXX/409/2021 30.06.2021	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Toszka absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2020	– wykonana – absolutorium zostało udzielone
62.	XXX/410/2021 30.06.2021	w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym trybu konsultacji	– stwierdzono nieważność uchwały w całości na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 30 lipca 2021 r.

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
63.	XXX/411/2021 30.06.2021	w sprawie przyjęcia „Aktualizacji programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Toszek na lata 2021-2024”	– wykonana
64.	XXX/412/2021 30.06.2021	w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki SIM Śląsk Północ Spółka z ograniczoną odpowiedzialności	– wykonana – wyrażono zgodę na przystąpienie Gminy Toszek do spółki
65.	XXX/413/2021 30.06.2021	w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w tworzonej SIM Śląsk Północ sp. z o.o.	– wykonana
66.	XXX/414/2021 30.06.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 281/45, o powierzchni 0,0154 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033861/0 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 6, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
67.	XXX/415/2021 30.06.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 281/45, o powierzchni 0,0319 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033861/0 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 14, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
68.	XXX/416/2021 30.06.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działek nr 1473/62 i 1475/62, o powierzchni 0,0500 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033853/1 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 1, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
69.	XXX/417/2021 30.06.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 1476/62, o powierzchni 0,0110 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033853/1 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 1, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
70.	XXX/418/2021 30.06.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 1474/62, o powierzchni 0,0150 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033853/1 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 3, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
71.	XXX/419/2021 30.06.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 1474/62, o powierzchni 0,0180 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033853/1 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 4, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
72.	XXX/420/2021 30.06.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 1474/62, o powierzchni 0,0154 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033853/1 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 5, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zostanie zawarta po złożeniu wniosku o dzierżawę
73.	XXX/421/2021 30.06.2021	w sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego o dochodach gospodarstwa domowego	– wykonana w części dotyczącej roku 2021 – wzór wniosku w dalszym ciągu obowiązuje, uchwała jest na bieżąco wykonywana
74.	XXX/422/2021 30.06.2021	w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Toszek na rok szkolny 2021/2022	– wykonana
75.	XXX/423/2021 30.06.2021	w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Toszek	– w trakcie realizacji
76.	XXX/424/2021 30.06.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
77.	XXX/425/2021 30.06.2021	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
78.	XXXI/426/2021 22.07.2021	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
79.	XXXII/427/2021 25.08.2021	w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do Związku Międzygminnego „Czysty Region" z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu	– wykonywana – na jej podstawie podejmowane są rozmowy (negocjacje, konsultacje) związane z zasadami przystąpienia Gminy Toszek do Związku
80.	XXXII/428/2021 25.08.2021	w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany uchwały w sprawie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Toszek	– wykonana - petycja nieuwzględniona w całości
81.	XXXII/429/2021 25.08.2021	w sprawie wyrażenia zgody na najem części nieruchomości Gminy Toszek w trybie bezprzetargowym na rzecz dotychczasowego najemcy	– wykonana – umowa dzierżawy została zawarta do dnia 31.12.2021 r.
82.	XXXII/430/2021 25.08.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 1413/91, o powierzchni 0,0088 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00064716/5 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
83.	XXXII/431/2021 25.08.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 51/9 obręb Sarnów o powierzchni 0,7537 ha, km. 3, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00022648/1, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
84.	XXXII/432/2021 25.08.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działek: 2, 345/3, 456/3, 457/36 obręb Ligota Toszecka dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00139713/1, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
85.	XXXII/433/2021 25.08.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 624/54 obręb Ligota Toszecka o powierzchni 0,0820 ha, km.1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00139562/7, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
86.	XXXII/434/2021 25.08.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 656/46 obręb Ligota Toszecka o powierzchni 2,3931 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00118257/3, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
87.	XXXII/435/2021 25.08.2021	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 348/2, o powierzchni 0,0800 ha, km. 10, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00035315/2 stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
88.	XXXII/436/2021 25.08.2021	w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 oraz określenia trybu i harmonogramu opracowania strategii rozwoju gminy, w tym trybu konsultacji	– wykonana
89.	XXXII/437/2021 25.08.2021	w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek	– stwierdzono nieważność uchwały w całości na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 24 września 2021 r.
90.	XXXII/438/2021 25.08.2021	w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/377/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 marca 2021 r. zmienionej uchwałą nr XXIX/404/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 maja 2021 r. udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na realizację budowy chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 2913S ul. Pniowska w Paczynie	– wykonana – na jej podstawie zwiększono wysokość udzielonej Powiatowi Gliwickiemu dotacji celowej z budżetu Gminy Toszek do kwoty 64.596,00 zł
91.	XXXII/439/2021 25.08.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
92.	XXXII/440/2021 25.08.2021	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
93.	XXXIII/441/2021 29.09.2021	zmieniająca Uchwałę nr XVI/263/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Toszek	– wykonana – na jej podstawie dokonano zmiany wysokości miesięcznego dofinansowania pobytu dziecka w żłobku (z kwoty 700,00) do kwoty 500,00 zł

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
94.	XXXIII/442/2021 29.09.2021	w sprawie określenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Toszek w 2021 roku”	– wykonana
95.	XXXIII/443/2021 29.09.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
96.	XXXIII/444/2021 29.09.2021	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
97.	XXXIV/445/2021 27.10.2021	w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2022 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	– wykonywana – program został przyjęty, jest w trakcie realizacji (od stycznia 2022 r.)
98.	XXXIV/446/2021 27.10.2021	w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/378/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na przygotowanie projektu na budowę chodnika dla pieszych przy Nr 2912S w Sarnowie	– wykonana – na jej podstawie dokonano zwiększenia wysokości udzielonej Powiatowi Gliwickiemu z budżetu Gminy Toszek dotacji celowej na realizację przedmiotowej inwestycji do kwoty 76.769,00 zł (z kwoty 75.000,00 zł)
99.	XXXIV/447/2021 27.10.2021	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta Gminy Toszek	– wykonywana (od stycznia 2022 r.)
100.	XXXIV/448/2021 27.10.2021	w sprawie opłaty targowej pobieranej na terenie miasta i gminy Toszek	– wykonywana (od stycznia 2022 r.)
101.	XXXIV/449/2021 27.10.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
102.	XXXIV/450/2021 27.10.2021	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
103.	XXXV/451/2021 24.11.2021	w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Toszek na lata 2022-2025”	– wykonywana (od stycznia 2022 r.)

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
104.	XXXV/452/2021 24.11.2021	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Toszek na 2022 rok	– wykonywana (od stycznia 2022 r.)
105.	XXXV/453/2021 24.11.2021	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022-2024	– wykonywana (od stycznia 2022 r.)
106.	XXXV/454/2021 24.11.2021	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2022-2024	– wykonywana (od stycznia 2022 r.)
107.	XXXV/455/2021 24.11.2021	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Toszek na lata 2022-2026	– wykonywana (od stycznia 2022 r.)
108.	XXXV/456/2021 24.11.2021	w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia uchwały sprzeciwiającej się działaniom dyskryminacyjnym i segregacji mieszkańców z powodu braku szczepień	– wykonana – petycja nieuwzględniona w całości
109.	XXXV/457/2021 24.11.2021	w zmiany uchwały nr XXX/422/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie Toszek na rok szkolny 2021/2022	– wykonana
110.	XXXV/458/2021 24.11.2021	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale nr XLVI/505/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie, pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz form dofinansowania i specjalności, na które dofinansowanie jest przyznawane	– stwierdzono nieważność uchwały w całości na podstawie rozstrzygnięcia Wojewody Śląskiego z dnia 23 grudnia 2021 r.

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
111.	XXXV/459/2021 24.11.2021	w sprawie zmieniającej uchwałę w sprawie zasad przyznawania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowej przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Toszek	– w trakcie realizacji (obowiązuje od 1 grudnia 2021 r.) – na jej podstawie zwiększono wysokość diety przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych
112.	XXXV/460/2021 24.11.2021	w sprawie zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia zasad wypłacania i wysokości diet dla radnych Rady Miejskiej w Toszku	– w trakcie realizacji (obowiązuje od 1 grudnia 2021 r.); – na mocy art. 2 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1834) znowelizowano przepis art. 25 ust. 6 u.s.g. zwiększając w ten sposób maksymalny limit wysokości diet z 1,5-krotności do 2,4-krotności kwoty bazowej; – na podstawie tej uchwały zwiększono wysokości diet radnych;
113.	XXXV/461/2021 24.11.2021	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Toszka	– w trakcie realizacji (obowiązuje od 1 sierpnia 2021 r.) – nowelizacją przepisów zwiększono kwotę bazową wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowsika (wójtów/ burmistrzów/prezydentów) z 7-krotności do 11,2-krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw; – na jej podstawie zwiększono wysokość wynagrodzenia Burmistrza Toszka

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
113.	XXXV/461/2021 24.11.2021	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Toszka	– w trakcie realizacji (obowiązuje od 1 sierpnia 2021 r.) – nowelizacją przepisów zwiększono kwotę bazową wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowsika (wójtów/ burmistrzów/prezydentów) z 7-krotności do 11,2-krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw; – na jej podstawie zwiększono wysokość wynagrodzenia Burmistrza Toszka
114.	XXXV/462/2021 24.11.2021	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	– wykonywana (w trakcie realizacji)
115.	XXXV/463/2021 24.11.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
116.	XXXV/464/2021 24.11.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
117.	XXXVI/465/2021 22.12.2021	w sprawie przekazania petycji z dnia 6 grudnia 2021 r. według właściwości	– wykonana – petycja przekazana według właściwości
118.	XXXVI/466/2021 22.12.2021	w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027	– wykonywana (od stycznia 2022 r.)

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
119.	XXXVI/467/2021 22.12.2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2021	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021
120.	XXXVI/468/2021 22.12.2021	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Toszek na rok 2022	– w trakcie realizacji (od stycznia 2022 r.)
121.	XXXVI/469/2021 22.12.2021	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Toszek	– w trakcie realizacji (od stycznia 2022 r.)

źródło: opracowanie własne

Sposób realizacji w 2021 r. uchwał podjętych w latach poprzednich

Uchwała Nr XXX/210/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia stawek opłaty za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Toszek:

- obecna liczba przewoźników obsługujących Gminę Toszek: 8;
- wysokość dochodów do budżetu Gminy Toszek z tytułu opłat za korzystanie z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Toszek w roku 2021 wyniosła 6.886,12 zł (dla porównania w 2020 r. wysokość dochodów z tego tytułu wyniosła 7.012,39 zł, a jeszcze wcześniej – w roku 2019 - 8.870,94 zł). Wysokość dochodów do budżetu Gminy Toszek w roku 2021 z tego tytułu w porównaniu z latami poprzednimi zmniejsza się. Wynika to w szczególności ze zmian zachodzących w rozkładach jazdy (w związku z epidemią koronawirusa przez większość roku 2021 obowiązywały rozkłady jazdy ważne w dni robocze nieszkolne). Zmniejszyły się też tabory autobusów obsługujących dane linie komunikacyjne.
- uchwała obowiązująca/w trakcie realizacji.

Uchwała Nr XVIII/190/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy – realizowana w roku 2021:

- na jej podstawie dokonano następujących sprzedaży nieruchomości:
  - sprzedaż 2 (dwóch) lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców za cenę odpowiednio: 7.000,00 zł oraz 7.500,00 zł (łącznie: 14.500,00);
  - sprzedaż 33 (trzydziestu trzech) działek w drodze przetargów ustnych nieograniczonych – łączny dochód z tytułu sprzedaży działek w 2021 r. wyniósł: 1.484.258,32 zł netto (1.825.637,73 zł brutto).

  Dla porównania w roku 2020 dokonano sprzedaży 5 działek, a dochód ze sprzedaży w roku 2020 wyniósł 175.114,57 zł netto (213.742,74 zł brutto), zatem w roku 2021 dochód ze sprzedaży wzrósł o blisko 800%.

Wykres 11

Dochód ze sprzedaży działek w drodze przetargów ustnych nieograniczonych – zestawienie porównawcze za lata 2019-2021 uwzgledniające kwoty brutto

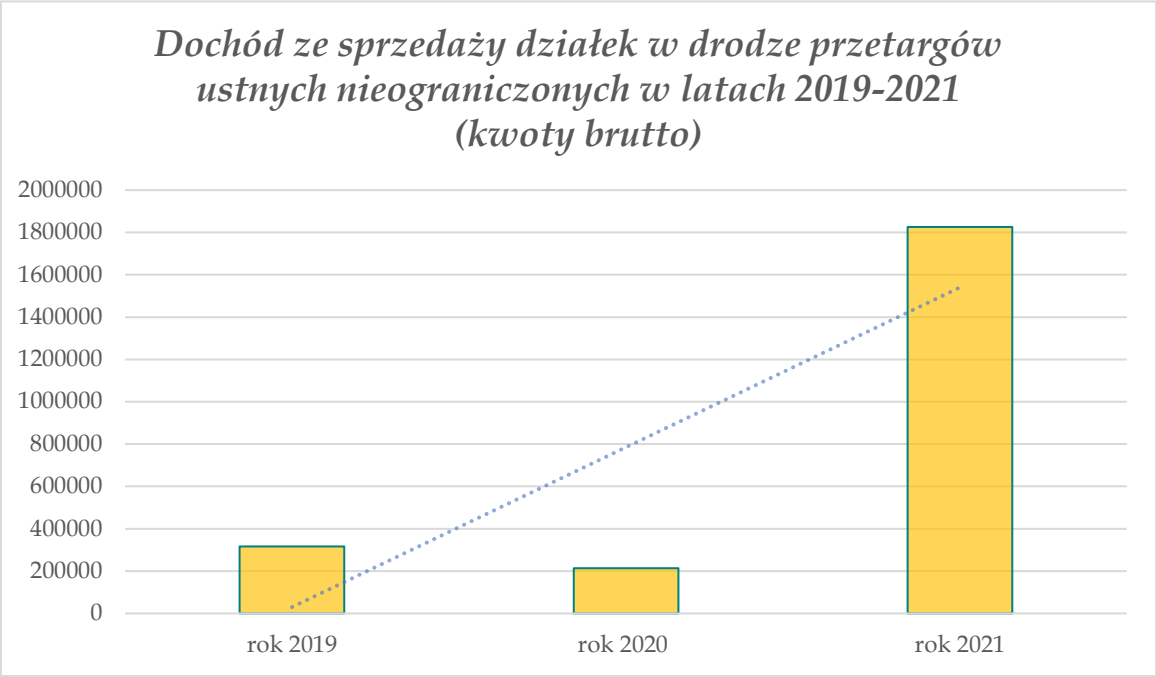

źródło: opracowanie własne

Uchwała Nr XIXI/200/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012-2032"– realizowana w roku 2021:

– sukcesywnie usuwano azbest z terenu Gminy Toszek (opisano szczegółowo w II rozdziale raportu, pkt 7).

Uchwała Nr XVII/273/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

– realizowana w roku 2021 - odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców gminy;
  – w roku 2021 odebrano z terenu gminy Toszek 2778,9300 Mg (ton) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów, ilość bioodpadów (tzw. „odpadów zielonych") odebranych z terenu gminy wyniosła 228,2200 Mg;
  – masa pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów przekazanych do składowania w 2021 r. wyniosła 881,8690 Mg.

Wykres 12

Ilość odpadów komunalnych odbieranych (wybrane kategorie) z terenu Gminy Toszek w latach 2019-2021 (porównanie)[54]

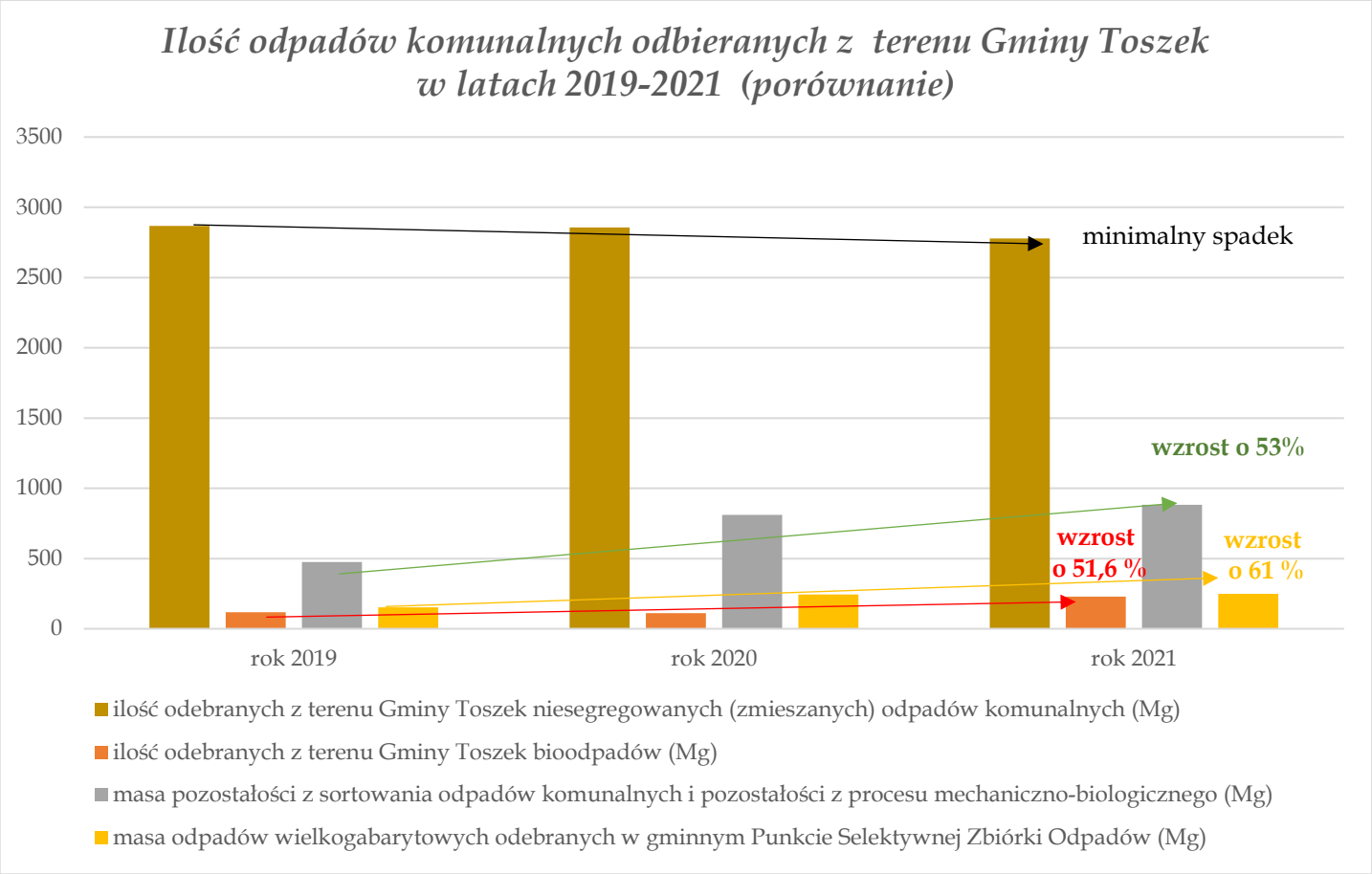

źródło: opracowanie własne na podstawie rocznych analiz gospodarki odpadami konulannymi za lata 2019-2021, które dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek

Na podsatawie rocznych analiz gospodarki odpadami komulanymi można wnioskować, iż z każdym rokiem wzrasta liczba wytwarzanych (a tym samym i odbieranych) odpadów komunalnych, jak również zwiększa się masa tych odpadów (tonaż, który wskazywany jest w Mg), i tak w 2021 r. na terenie Gminy Toszek wytworzono:

- 96,58 Mg oapakowań z papieru i tektury, tj. o 9,27 Mg więcej niż w roku 2020;
- 259,5 Mg opakowań z tworzyw sztucznych, tj. o 54,02 Mg więcej niż w roku 2020;
- 212,6 Mg odpadów z betonu oraz gruzu z rozbiórek i remontów, tj. o 45,45 Mg więcej niż roku 2020;
- 261,56 Mg odpadów ulegających biodegradacji (do tzw. „odpadów zielonych" wliczono kuchenne odpady ulegające biodegradacji), tj. o 14,85 Mg więcej niż w roku 2020;
- 215,10 Mg opakowań ze szkła, tj. o 12,59 Mg mniej niż w roku 2020;
- 3,020 Mg tworzyw sztucznych, tj. o 31,66 Mg mniej niż w roku 2020.

[54] Na podstawie rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Toszek, które publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek (zakładka „Gospodarka odpadami")

Uchwała Nr XVII/272/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Toszek:

- realizowana w roku 2021 – przestrzeganie postanowień Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Toszek przez mieszkańców.

Uchwała Nr XVI/263/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Toszek:

- realizowana w roku 2021 – na jej podstawie dokonywano wypłat miesięcznych transz dotacji celowej dla podmiotu prowadzącego żłobek w Toszku. Suma tych wpłat wyniosła 371.700,00 zł;
- została zmieniona Uchwałą nr XXXIII/441/2021 z dnia 29 września 2021 r., która zakłada obniżenie stawki dotacji, tj. zmniejszenie od dnia 1 stycznia 2022 r. wysokości miesięcznej dotacji na każde dziecko objęte opieką w żłobku z kwoty 700,00 zł do 500,00 zł (zmniejszenie o 200,00 zł miesięcznie względem każdego dziecka).

Uchwała Nr XXXIV/277/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Toszek do roku 2023:

- realizowana w roku 2021 poprzez sukcesywne wydawanie zaświadczeń oraz informacji o nieobjęciu nieruchomości obszarem rewitalizacji, ani Specjalną Strefą Rewitalizacji oraz nieustanowieniu prawa pierwokupu nieruchomości - w 2021 r. wydano 206 takich zaświadczeń/informacji.

Uchwała Nr XLIX/410/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Toszek oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Toszek miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- na jej podstawie udzielano w 2021 r. zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym w roku 2021 wydano 12 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydano 3 stałe decyzje na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza punktem sprzedaży (sklep).

Uchwała nr XL/336/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr XVI/98/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek:

- obowiązująca – przez 4 lata uchwała w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości utrzymuje się na tym samym poziomie.

Uchwała nr XL/237/2019 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie opłaty targowej pobieranej na terenie miasta i gminy Toszek:

- na jej podstawie została określona wysokość stawek pobieranej opłaty targowej, które obowiązywały do dnia 31 grudnia 2021 r.;
- jednak w terminie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. opłata targowa nie była pobierana w związku z art. 31 zzm ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.). Zgodnie z planem przyjętym na rok 2021 wpływy z opłaty targowej powinny wynieść 40.000,00 zł. Na podstawie w/w ustawy gmina otrzymała wypłatę rekompensaty dla jednostek samorządu terytorialnego związanej ze zawieszeniem pobierania opłaty targowej za rok 2021 w wysokości 42.937,00 zł.

Uchwała nr XIII/292/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zarządzenia na terenie miasta i gminy Toszek poboru opłaty targowej w drodze inkasa, określenia inkasenta i wysokości wynagrodzenia z tytułu inkasa.

- na ich podstawie określono inkasenta i wysokość wynagrodzenia z tytułu inkasa;
- obowiązuje od dnia 20 maja 2020 r. do nadal.

Uchwała nr XXII/334/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek w podatku od środków transportowych na terenie miasta i gminy Toszek:

- uchwała obowiązywała od dnia 1 stycznia 2021 r. (do nadal) - na jej podstawie określono wysokość rocznych stawek podatku od środków transportowych (nie zmieniła się w roku 2021 wysokość tego podatku - przez ostatnie 3 lata utrzymuje się na tym samym poziomie).

Uchwała Nr XXII/333/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 października 2020 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek.

- obowiązywała od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. - na jej podstawie określono wysokość stawek w podatku od nieruchomości obowiązujących w 2021 r.

Uchwała nr XVII/275/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- uchwała obowiązywała od dnia 1 kwietnia 2020 r.;
- na jej podstawie określono terminy płatności opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- obowiązująca nadal do określania zobowiązań z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwała nr XVII/275/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości i określenia warunków i trybu składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych:

- uchwała obowiązywała od dnia 1 kwietnia 2020 r.;
- na jej podstawie określono wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym.

Stawki podatków obowiązujące w 2021 r., a podjęte uchwałami w latach 2019 i 2020 dotyczace:

- podatku od nieruchomości,
- podatku od środków transportowych,

utrzymywały się na porównywalnym poziomie – podatek od środków transportowych obowiązujący w 2021 r. utrzymywał się na tym samym poziomie, co w roku 2020, z kolei stawki podatku od nieruchomości zostały jedynie zwaloryzowane w związku z inflacją na podstawie Obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i oopłat lokalnych na rok 2021.

Z kolei wysokość podatku rolnego ustalana jest indywidualnie, bowiem podstawę opodatkowania podatkiem rolnym stanowi:

- dla gruntów gospodarstw rolnych - liczba hektarów przeliczeniowych ustalana na podstawie powierzchni, rodzajów i klas użytków rolnych wynikających z ewidencji gruntów i budynków oraz zaliczenia do okręgu podatkowego;
- dla pozostałych gruntów - liczba hektarów wynikająca z ewidencji gruntów i budynków.

Kwestie tę reguluje ustawa z dnia z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 333). Stawka podatku rolnego w 2021 roku dla gospodarstw rolnych wynosiła 146,38 zł od ha gruntu rolnego (równowartość pieniężna 2,5 q żyta). W porównaniu do roku 2020, gdzie stawka wynosiła 146,15 zł (stawka nieznacznie się zmieniła - różnica wynosi 0,23 zł) od 1 ha gruntu rolnego. Wzory formularzy (informacji o gruntach i deklaracji podatkowych określa stosowne rozporządzenie Ministra Finansów.

Stawki podatku leśnego są zmienne i, jak już wiemy, uzależnione od ceny sprzedaży drewna z danego roku, średnia cena sprzedaży drewna, obliczona według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2020 roku, wyniosła 196,84 zł za 1 m^3. Na tej podstawie można obliczyć, że wysokość podatku leśnego od 1 hektara (będącego równoważnikiem 0,222 m3 drewna) w 2021 roku to 43,30 zł, a w przypadku lasów położonych na terenach rezerwatów i parków narodowych 50% tej stawki. Dla porównania wysokość podatku leśnego od 1 hektara w 2020 była równa 42,73 zł, a w przypadku lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych – 21,37 zł za 1 hektar. Podatek leśny naliczany jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888), a wysokości stawek są ustalane w drodze komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2021 r. Burmistrz Toszka wystawił:

- 1019 upomnień dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi[56];
- 319 tytułów wykonawczych dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi[57];
- 948 upomnienia dotyczące podatków[58];
- 319 tytuły wykonawcze dotyczące podatków[59].

Zaległości dotyczące podatków według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosły 2.633.056,14 zł (dla porównania w roku 2020 wynosiły one 2.450.953,60 zł), z kolei wysokość zaległości dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2021 r. oszacowano na kwotę 34.018,54 zł, tj. mniej niż w roku 2020, kiedy wynosiły one 36.443,79 zł (łączna kwota zaległości dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi do dnia 31 grudnia 2021 r. włącznie wynosiła: 101.561,10 zł (tj. mniej niż w roku 2020, kiedy to wynosiła ona: 116.414,16 zł).

Warto jednak zaznaczyć, iż z tytułów wykonawczych dotyczących podatków udało się wyegzekwować kwotę w wysokości 286.488,02 zł (dla porównania w roku 2020 była to kwota rzędu: 164.858,01 zł), natomiast z tytułów wykonawczych dotyczących zagospodarowania odpadami komunalnymi udało się wyegzekwować kwotę 104.029,36 zł, tj. dwukrotnie więcej niż w roku 2020, która wyniosła 50.943,82 zł (dane na dzień 31 grudnia 2021 r.), tj. 36% zadłużenia.

[56] Dla porównania w roku 2020 wystawił 864 upomnienia
[57] Dla porównania w roku 2020 wystawiono 128 tytułów wykonawczych
[58] Dla porównania w roku 2020 wydano 872 upomnienia dotyczące podatków
[59] Dla porównania w roku 2020 wydano 404 tytuły wykonawcze dotyczące podatków

Jednocześnie, biorąc pod uwagę ogół zaległości publicznoprawnych, należy wskazać, że w kwocie zaległości podatkowych wynoszących 2.633.056,14 zł, kwotę 1.295.118.23 zł (tj. 49% zaległości) stanowi suma zaległości 3 (trzech) zobowiązanych, w stosunku do których odpowiednio na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach Wydział XII Gospodarczy ogłoszona została upadłość, a co za tym idzie kwota ta nie może być dochodzona w toku egzekucji administracyjnej, gdyż postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku wchodzącego w skład masy upadłości, wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości, ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem ogłoszenia upadłości, natomiast postępowanie to umarza się z mocy prawa po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Zaś po dniu ogłoszenia upadłości niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku wchodzącego w skład masy upadłości.

Wykres 13

Skuteczność Gminy Toszek w egzekwowaniu do budżetu Gminy Toszek zaległych należności z tytułów wykonawczych za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w zł) w latach 2017-2021 z zaznaczą na linią trendu (kropkowana)

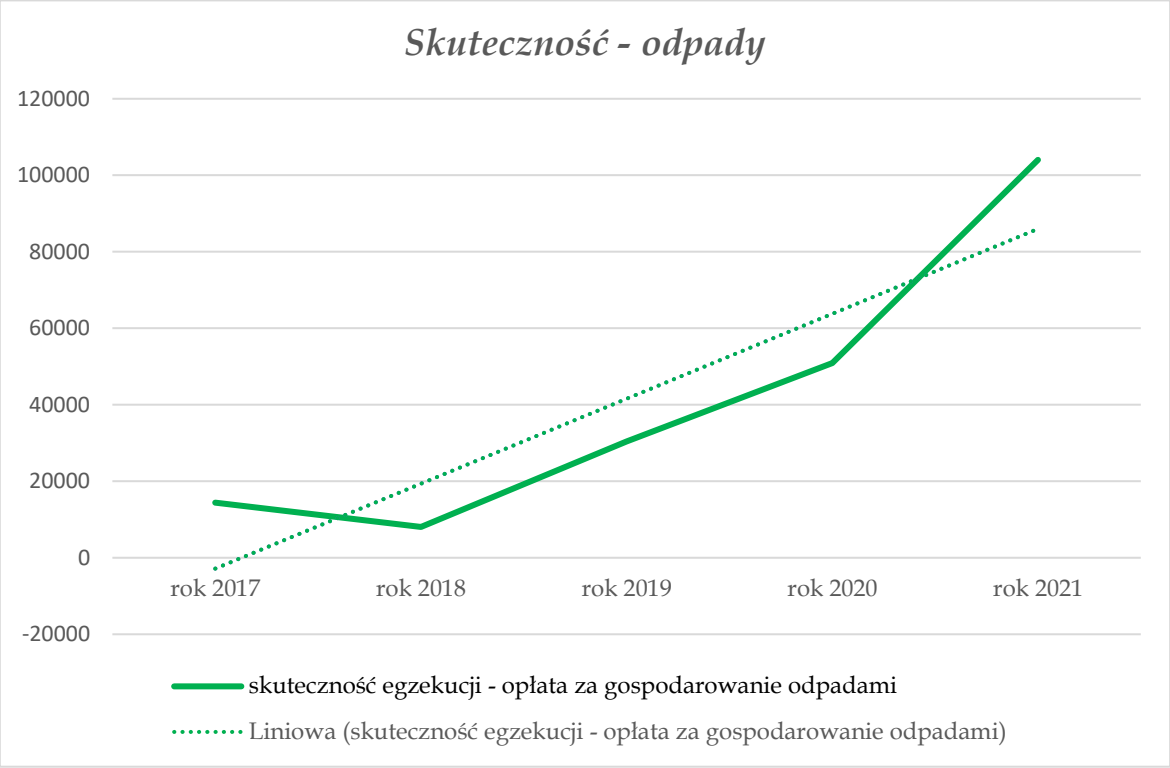

źródło: opracowanie własne

Wykres 14

Skuteczność Gminy Toszek w egzekwowaniu do budżetu Gminy Toszek zaległych należności z tytułów wykonawczych ogółem (w zł) w latach 2017-2021

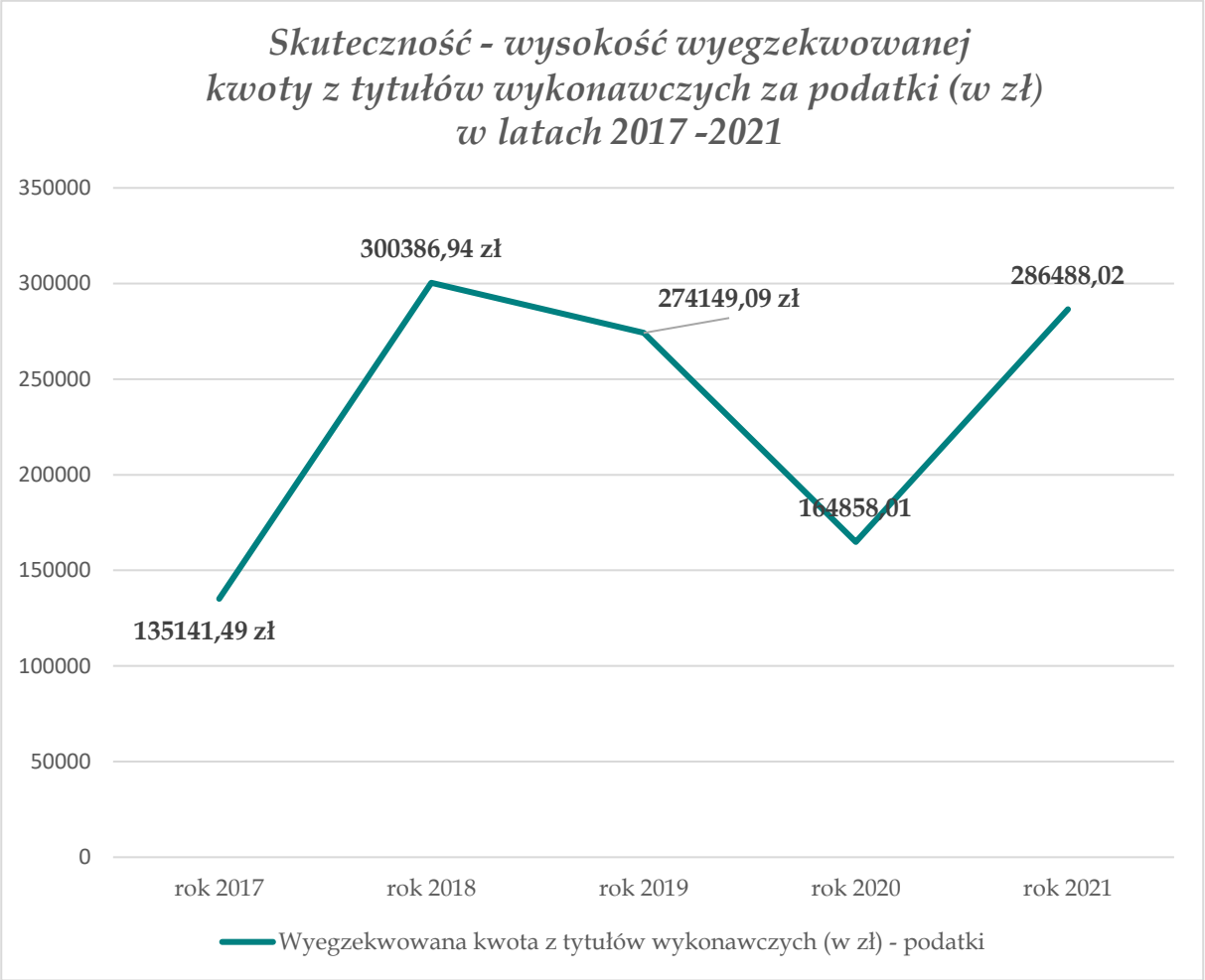

źródło: opracowanie własne

Rozdział IV
Toszecki Budżet Obywatelski i Fundusz Sołecki

1. Toszecki Budżet Obywatelski

Toszecki Budżet Obywatelski (dalej: „TBO") został zapoczątkowany w 2017 r. W 2018 roku z powodu zmian w prawie odstąpiono od ogłaszania edycji Budżetu Obywatelskiego. W związku z tym w 2019 roku nie były realizowane zadania wynikające z Budżetu Obywatelskiego 2018. W 2019 r. ogłoszono II edycję Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, w ramach której do realizacji wybrano 8 n/w projektów, które były wykonane w 2020 r. Sposób realizacji owych projektów został opisany w raporcie o stanie Gminy Toszek za rok 2020. W 2021 roku miała miejsce realizacja projektów zgłoszonych podczas III edycji TBO oraz głosowanie nad projektami, których realizacja dopiero nastąpi w roku 2022 (IV edycja TBO):

III edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego:

W wyniku przeprowadzonego w 2020 r. głosowania (III edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego) mieszkańcy Gminy Toszek wybrali 9 projektów, których realizacja miała miejsce w roku 2021 r., tj.:

1) *Rozbudowa strefy rekreacyjno-sportowej w Ciochowicach* – 10,10% głosów. Koszt projektu określono na 24.462,30 zł (tyle też faktycznie wydatkowano). Inwestycja zrealizowana zgodnie z założeniami – rozbudowano miejsce integracji i rekreacji w sołectwie Ciochowice poprzez zakupienie zestawu zabawowego i podwójnej huśtawki. Do powstałego w latach poprzednich miejsca aktywności ze strefą fitness została rozbudowana strefa zabawy dla dzieci;

Rysunek 78

Rozbudowa strefy rekreacyjno-sportowej w Ciochowicach – zadanie zrealizowane w 2021 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

2) *Bezpieczny Strażak – Bezpieczny mieszkaniec Gminy Toszek* – 9,9% głosów. Koszt projektu określono na 25.000,00 zł. Faktycznie wydatkowano 24.899,97 zł. W ramach projektu przewidziano zakup wyposażenia jednostki OSP Toszek w mundury bojowe niezbędne podczas wypadków drogowych, pożarów oraz innych zdarzeń wymagających interwencji Straży Pożarnej. Zakup ubrań specjalnych (6 trzyczęściowych kompletów) spowodował zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców całej gminy. Realizacja tego projektu stanowiła uzupełnienie projektów realizowanych w latach poprzednich;

Rysunek 79

Zdjęcia wykonano w grudniu 2021 r. podczas interwencji Ochotniczej Straży Pożarnej w Toszku, której członkowie podczas akcji ratowniczo-gaśniczej korzystali z umundurowania zakupionego w ramach projektu „Bezpieczny Strażak – Bezpieczny mieszkaniec Gminy Toszek" zrealizowanego w 2021 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

3) *Remont kuchni w świetlicy wiejskiej w Pniowie oraz zakup mebli i sprzętów* – 9,5% głosów. Koszt projektu określono na 25.000,00 zł, faktycznie wydatkowano 24.999,99 zł. W ramach zadania zaplanowano wykonanie modernizacji obiektu (świetlicy wiejskiej w Pniowie) oraz zakup mebli i sprzętów. Projekt został zrealizowany zgodnie z założeniami. Przedsięwzięcie miało na celu poprawę komfortu korzystania z obiektu przez wszystkich użytkowników, a także daje możliwość rozwoju;

Rysunek 80

Kuchnia w świetlicy wiejskiej w Pniowie po remoncie – zadanie zrealizowano w 2021 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) *Kontenerowa szatnia + bramki do piłki nożnej* - 9,5% głosów. Koszt projektu określono na 25.000,00 zł. W ramach projektu zaplanowano dopuszczenie dużego boiska w Kotulinie do dziecięcych rozgrywek sportowych poprzez zakup przenośnej, kontenerowej szatni sportowej oraz aluminiowych bramek do piłki nożnej (wyposażenie niezbędne do uzyskania wymaganej zgody). Kwota wydatkowana 24.995,00 zł. Ze względu na wysoki koszt przedmiotowej inwestycji w trakcie jej realizacji podjęto decyzję o rezygnacji z zakupu bramek do piłki nożnej (ze względu na brak wystarczających środków finansowych);

Rysunek 81

Kontenerowa szatnia sportowa przy boisku w Kotulinie – zadanie zrealizowano w 2021 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

5) *Budowa wiaty rekreacyjno-piknikowej na obiekcie sportowym w Paczynie* – 9,3 % głosów. Koszt projektu określono na 25.000,00 zł. W ramach zadania na obiekcie sportowym LKS Orzeł Paczyna została wybudowana wiata rekreacyjno-piknikowa, która wzbogaciła istniejący teren do alternatywnego wypoczynku oraz wspólnej integracji mieszkańców oraz gości miejscowości Paczyna. Projekt zrealizowano zgodnie z planem. Kwota wydatkowana: 21.000,00 zł;

Rysunek 82

Wiata rekreacyjno-piknikowa na obiekcie sportowym w Paczynie – zadanie zrealizowano w 2021 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

6) *Toszeckie Ognisko Muzyczne* – 8,6% głosów. Koszt projektu określono na 25.000,00 zł. W ramach projektu planowano stworzenie Toszeckiego Ogniska Muzycznego, w którym grupa 17 osób mogła uczyć się gry na instrumentach dętych oraz podstaw teorii muzyki pod okiem doświadczonych nauczycieli w okresie 35 tygodni szkolnych. Nad koordynacją projektu pieczę sprawowało Centrum Kultury „Zamek w Toszku". Faktycznie poniesione wydatki wyniosły 24.573,19 zł. W ramach przedsięwzięcia – zgodnie z założeniami przeprowadzono serie zajęć gry na instrumentach dętych, które odbyły się w salce parafialnej w Toszku;

Rysunek 83

Toszeckie Ognisko Muzyczne – fotorelacja z serii spotkań, które odbyły się w 2021 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

7) *Remont dachu świetlicy wiejskiej* – 8,6% głosów. Koszt projektu określono na 25.000,00 zł. W ramach projektu zaplanowano remont dachu świetlicy wiejskiej w Kotliszowicach. Odstąpiono od realizacji tego przedsięwzięcia ze względu na zły stan techniczny budynku – remont dachu mógłby jedynie go uszkodzić (naruszyć), okazało się, że budynek nadaje się do rozbiórki;

8) *Altana – scena w Kotulinie* – 8,4% głosów. Koszt projektu określono na 25.000,00 zł. W ramach projektu zbudowano drewnianą altanę o wymiarach 4m x 6m na działce nr 863/198 zlokalizowanej w Kotulinie przy ul. Świbskiej obok świetlicy wiejskiej, przedszkola i placu zabaw. Kwota wydatkowana: 24.000,00 zł;

Rysunek 84

Altana – scena w Kotulinie
– inwestycja zrealizowana w 2021 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

9) *Zakup i montaż nowego domku, piaskownicy i ławki na placu zabaw w Ligocie Toszeckiej* – 6,3% głosów. Koszt projektu określono na 15.000,00 zł, faktycznie wydatkowano: 9.537,67 zł. W ramach projektu zakupiono bezpieczne atrakcje na plac zabaw w Ligocie Toszeckiej (domek ze zjeżdżalnią, huśtawkę na sprężynie – konik oraz ławkę). Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z założeniami.

Rysunek 85

Doposażenie placu zabaw w Ligocie Toszeckiej
– inwestycja zrealizowana w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Łącznie w roku 2021 na realizację zadań w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego wydatkowano kwotę w wysokości 178.468,12 zł, tj. o 40.297,37 zł więcej niż w roku 2020 i aż o 86.868,12 zł więcej niż w roku 2019. Każdego roku zwiększa się zarówno wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy Toszek na realizację zadań w ramach TBO, jak i liczba projektów poddawanych pod głosowanie oraz liczba projektów wybranych przez mieszkańców do realizacji z funduszu partycypacyjnego. Szczegółowe dane statystyczne zawierające porównanie wszystkich ogłoszonych dotychczas edycji TBO zostały zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 19

Porównanie poprzednich edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

Oznaczenie edycji TBO	Zgłoszonych projektów	Liczba projektów poddanych pod głosowanie mieszkańców	Liczba projektów wybranych przez mieszkańców do realizacji	Liczba projektów faktycznie zrealizowanych	Wysokość środków zaplanowanych do wydatkowania w ramach TBO (w zł)	Faktycznie wydatkowane środki finansowe (w zł)
I. edycja TBO	14	8	4	4 (100%)	100.000,00	91.600,00
II. edycja TBO	13	13	8	6 (75%)	181.000,00	138.170,75
III. edycja TBO	20	18	9	8 (88%)	216.200,00	**178.468,12**

źródło: opracowanie własne

IV edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego:

Główne zasady Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego:

- zgłoszenia realizacji zadań w ramach TBO mogą dotyczyć wydatków na realizację zadań własnych Gminy Toszek oraz na realizację zadań, które może ponieść gmina na podstawie obowiązujących przepisów;
- zgłaszane zadania muszą być możliwe do wykonania w ciągu jednego roku budżetowego,
- zadania mogą być realizowane wyłącznie na terenie Gminy Toszek, a jeśli dotyczą robót budowlanych, to mogą być realizowane na gruntach we władaniu Gminy Toszek, nieobciążonych na rzecz osób trzecich lub gruntach, co do których gmina pozyska prawo do dysponowania na cele budowlane;
- zadanie do zrealizowania w ramach budżetu obywatelskiego może zgłosić mieszkaniec Gminy Toszek, przy czym zgłoszenie wymaga poparcia co najmniej 9 mieszkańców gminy,
- zadania zgłasza się drogą elektroniczną za pośrednictwem dedykowanej platformy internetowej toszek.budzet-obywatelski.org;
- koszt jednego zgłaszanego zadania nie może przekroczyć 25.000,00 zł.

Tabela 20

Harmonogram IV edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

	Składanie przez mieszkańców propozycji zadań do Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego	*od 26 lipca 2021 r. do 6 sierpnia 2021 r..*
	Ocena formalna projektów, w tym usunięcia ewentualnych braków formalnych	*od 9 sierpnia 2021 r. do 13 sierpnia 2021 r.*
	Rozpatrywanie ewentualnych odwołań od oceny projektów	*od 16 sierpnia 2021 r. do 19 sierpnia 2021 r.*
	Publikacja listy projektów poddanych pod głosowanie oraz listy projektów odrzuconych	*20 sierpnia 2021 r.*
	Głosowanie	*od 23 sierpnia 2021 r. do 12 września 2021 r.*
	Oficjalne ogłoszenie wyników	*17 września 2021 r.*

źródło: opracowanie własne

Do przeprowadzenia akcji informacyjno-promocyjnej dotyczącej TBO wykorzystywano różne kanały komunikacyjne, dostosowane do zróżnicowanych grup mieszkańców w celu jak najszerszego informowania o podejmowanych działaniach, w szczególności za pośrednictwem stron internetowych, profilu Miasta i Gminy Toszek na portalu społecznościowym (facebook), gminnej gazety samorządowej „Po troszku o Toszku" Wszelkie czynności związane ze złożeniem wniosku w ramach TBO odbywały się za pośrednictwem dedykowanej temu platformy elektronicznej, dostępnej pod adresem: https://toszek.budzet-obywatelski.org/.

Łączna kwota wszystkich złożonych w 2021 projektów sięgnęła prawie 330.000,00 zł – łącznie w 2021 r. złożono 15 wniosków (wszystkie spełniały wymogi formalne) i zostały poddane głosowaniu, w wyniku którego do realizacji wybrano 10 wniosków.

Rysunek 86

Informacja o projektach zgłoszonych w ramach IV edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: https://toszek.budzet-obywatelski.org/wyniki

W wyniku przeprowadzonego w 2021 r. głosowania mieszkańcy Gminy Toszek wybrali 10 projektów (spośród 15 złożonych), których realizacja będzie miała miejsce w 2022 r., tj.:

1) *Rozbudowa parkingu przy świetlicy wiejskiej w Paczynie* – 11,43% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 24.354,00 zł. Projekt zakłada budowę parkingu przy świetlicy wiejskiej w Paczynie z nawierzchnią z kostki brukowej. Parking zapewni wygodny i bezpieczny dostęp do świetlicy a także do przyległego placu zabaw;
2) *Częściowa termomodernizacja budynku świetlicy w Sarnowie* – 10,6% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt zakłada częściową termomodernizację budynku w Sarnowie, w którym mieści się świetlica wiejska oraz (2) mieszkania komunalne. W latach 2019-2020 przeprowadzono termomodernizację dwóch ścian budynku. Projekt jest uzupełnieniem wykonanych dotychczas prac docieplenowych;
3) *Brukowanie placu rekreacyjno-sportowego w Ciochowicach* – 10,28% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Głównym celem projektu jest poprawa dostępności mieszkańców Gminy Toszek w tym przyjeżdzających gości, turystów do infrastruktury spędzania wolnego czasu oraz stworzenia estetycznego miejsca integracji rodzinnej poprzez rozbudowę placu rekreacyjnego w sołectwie Ciochowice. Projekt dotyczyć będzie rozbudowy integracji i rekreacji w sołectwie Ciochowice poprzez wybrukowanie powierzchni pod wiatę biesiadną, scenę plenerową, stół do tenisa stołowego oraz wjazdu od strony ulicy Osiedlowej;
4) *Zielona klasa* – 10,2% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt ma na celu zbudowanie Zielonej klasy w postaci drewnianej altany na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku przy ul. Dworcowej 27 o wymiarach 6 m szerokości x 10 m długości. Obiekt wykorzystywany będzie w celu przeprowadzenia różnego rodzaju zajęć dydaktycznych, ekologicznych, integracyjnych, artystycznych i innych spotkań. Dostępność Zielonej klasy dla wszystkich uczniów oraz dzieci Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, dzieci Publicznego Przedszkola, innych dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta i gminy Toszek oraz organizacji społecznych i grup nieformalnych odbywać się będzie po uzgodnieniu z dysponentem obiektu. Obiekt dostępny będzie dla osób niepełnosprawnych, dzięki temu, iż nie będzie posiadał barier architektonicznych;

5) *Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP Toszek* – 9,85% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt dotyczy zagospodarowania terenu przy remizie OSP Toszek poprzez zakup i montaż ogrodzenia oraz otynkowanego, blaszanego garażu umożliwiającego magazynowanie coraz większej ilości sprzętu wykorzystywanego podczas ćwiczeń, konkursów i zajęć przeprowadzanych dla dzieci z Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, toszeckich przedszkolaków oraz uczniów okolicznych szkół, którzy regularnie odwiedzają toszecką remizę;
6) *Remont łazienek w Świetlicy Wiejskiej w Pniowie* – 8,4% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Przedsięwzięcie ma na celu poprawę komfortu korzystania z obiektu przez wszystkich użytkowników;
7) *Doposażenie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Kotulinie* - 8,27% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 24.999,00 zł. Projekt zakłada doposażenie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Kotulinie. W ramach rozbudowy planuje się położenie bezpiecznego syntetycznego podłoża oraz zakup urządzenia wielofunkcyjnego na plac zabaw;
8) *Budowa wiaty (altany) w Ligocie Toszeckiej* – 7,7% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt polega na wybudowaniu drewnianej wiaty (altany) przy Świetlicy w Ligocie Toszeckiej. Budowa wiaty ułatwi organizację spotkań i festynów w Ligocie Toszeckiej. Będzie miejscem do tańczenia, zabaw i organizacji spotkań plenerowych;
9) *Modernizacja i rozbudowa placu zabaw przy Publicznym Przedszkolu w Toszku* – 7,4% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt zakłada modernizację już istniejących urządzeń oraz dodanie nowych spełniających współczesne standardy;
10) *Siłownia na powietrzu w Kotulinie* – 6 % głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Powstanie siłowni na świeżym powietrzu z myślą o wszystkich osobach dbających o aktywny, zdrowy styl życia. Otwarta, nieodpłatna siłownia zaproponowana w projekcie umożliwi swobodny dostęp do odpowiednich urządzeń dzieciom, młodzieży i dorosłym.

Rysunek 87

Przebieg głosowania w IV edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

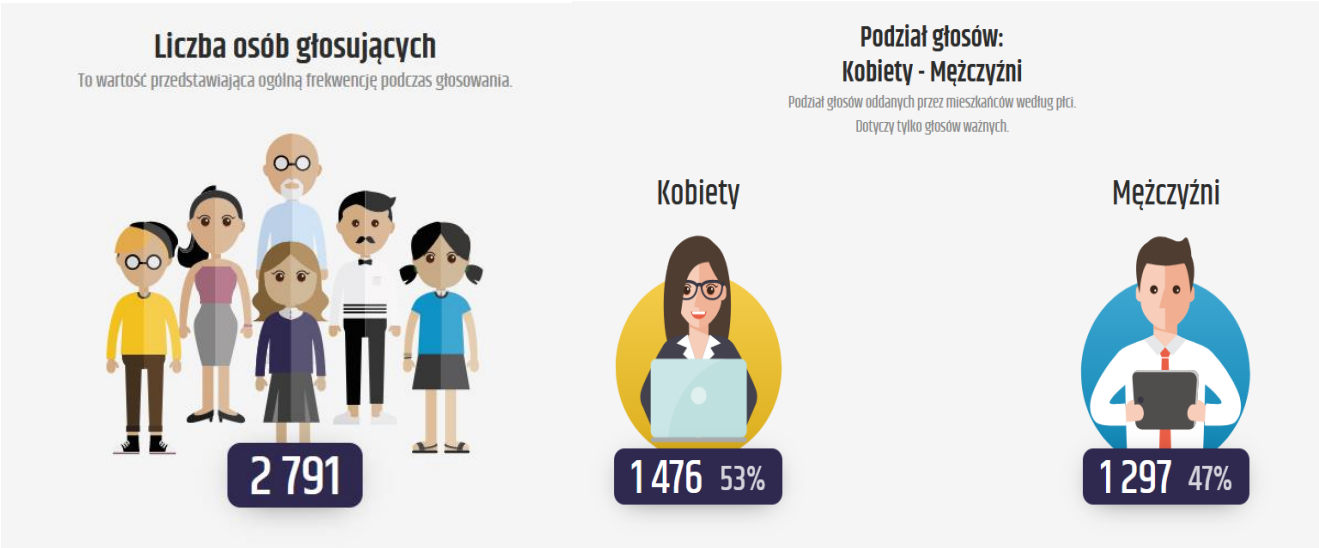

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Lista projektów zgłoszonych w ramach IV edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego w 2021 r., które nie będą realizowane ze względu na brak wystarczającej liczby głosów mieszkańców, a także ze względu na brak wystarczających środków budżetowych na ich realizację:
1) *Remont Świetlicy w Kotliszowicach* – wartość projektu: 25.000,00 zł;
2) *Zamkowe Kino Plenerowe - II edycja* – wartość projektu: 20.000,00 zł;
3) *Zakup nowych książek do Biblioteki w Toszku* – wartość projektu: 7.500,00 zł;
4) *Komunikacja linii Toszek-Pisarzowice-Ciochowice* – wartość projektu: 10.000,00 zł
5) *Budowa progów zwalniających na ul. Krasińskiego w Toszku* – wartość projektu: 14 000,00 zł.

2. Fundusz Sołecki

Fundusz Sołecki to wyodrębnione w budżecie gminy środki finansowe zabezpieczone na realizację przedsięwzięć służących poprawie życia mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych (sołectw). Podstawą prawną jego funkcjonowania jest ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.), zgodnie z którą, aby sołectwo otrzymało pieniądze, rada gminy musi podjąć uchwałę o wyodrębnieniu Funduszu Sołeckiego do 31 marca poprzedzającego rok, w którym wydatkowane zostaną środki.

Mając na uwadze powyższe, z inicjatywy Burmistrza podjęto Uchwałę nr LIII/465/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy na rok 2015.

W/w uchwała została zmieniona Uchwałą nr VII/29/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 31 marca 2015 r. zmieniającą uchwałę Rady Miejskiej w Toszku w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy na rok 2015 – akt ten ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta, do czasu podjęcia uchwały o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego, która ma zastosowanie wyłącznie do roku budżetowego następującego po roku, w którym została podjęta. Powyższe uregulowanie stanowi zapewnienie funkcjonowania Funduszu Sołeckiego na terenie gminy w sposób ciągły.

Fundusz Sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego, to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje na co mają zostać wykorzystane w/w środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny.

Kwoty dla poszczególnych sołectw przedstawia Burmistrz do 31 lipca poprzedzającego rok, w którym poniesione zostaną wydatki. Warto zaznaczyć, iż wyodrębnienie funduszu nie jest obligatoryjne. Liczba gmin, w których stworzono fundusz wyniosła 55% w latach 2009-2013, 60% w 2016 r., 62% - 2017 r. i 64% w latach 2018-2019 r., 69,4% w roku 2020 oraz 68% w roku 2021[60],[61] (w tym także Gmina Toszek).

[60] Dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji pobrane ze strony internetowej Serwis Rzeczypospolitej, https://www.gov.pl/web/mswia/fundusz-solecki [dostęp: 25 kwietnia 2022 r.]

[61] Zgodnie z danymi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji liczba gmin, w których został wyodrębniony Fundusz Sołecki w roku 2021 zmniejszyła się. Ze względu na panującą sytuację związaną z koronawirusem celem stworzenia „oszczędności" 29 gmin zdecydowało się zrezygnować z tej formy wsparcia i finansowania przedsięwzięć

Tabela 21

Wykonanie Funduszu Sołeckiego w 2021 r. według kategorii zadań

	Sołectwo	*Plan (zł)*	*Wykonanie (zł)*
Utrzymanie terenów zielonych	Boguszyce	650,00	645,14
	Ciochowice	641,52	634,48
	Kotulin	1.500,00	1.495,16
	Ligota Toszecka	500,00	489,14
	Paczyna	3.000,00	2.919,00
	Pawłowice	300,00	241,99
	Pisarzowice	1.330,00	1.328,96
	Płużniczka	450,00	358,08
	Pniów	2.700,00	2.700,00
	Proboszczowice	1.500,00	1.488,13
	Sarnów	1.140,00	1.135,85
	Wilkowiczki	1.700,00	1.444,92
	Razem	**15.411,52**	**14. 880,85**
Utrzymanie świetlic wiejskich	Boguszyce	1.315,36	1.093,63
	Ciochowice	405,00	404,61
	Kotliszowice	2.000,00	1.612,15
	Kotulin	4.250,00	4.148,34
	Ligota Toszecka	1.850,00	1.730,66
	Paczyna	16.184,11	15.775,81
	Pisarzowice	785,00	778,16
	Płużniczka	3.216,44	2.806,38
	Pniów	12.537,00	10.928,51
	Proboszczowice	1.360,00	1.278,63
	Sarnów	6.360,00	6.343,49
	Wilkowiczki	3.605,00	3.151,01
	Razem	**53.867,91**	**50.051,38**
Zakup i montaż ogrodzenia na placu zabaw	Pniów	12.000,00	12.000,00
	Razem	**12.000,00**	**12.000,00**
Remont potoku	Ciochowice	12.000,00	12.000,00
	Razem	**12.000,00**	**12.000,00**

	Sołectwo	*Plan (zł)*	*Wykonanie (zł)*
Doposażenie i remonty w świetlicach wiejskich	Kotulin	34.876,20	34.874,13
	Ligota Toszecka	4.800,00	4.800,00
	Pisarzowice	950,00	949,42
	Płużniczka	15.750,00	14.928,88
	Pniów	9 040,76	9.040,76
	Proboszczowice	4.787,20	4.723,40
	Razem	**70.204,16**	**69.316,59**
Imprezy sołeckie	Boguszyce	2.389,64	2.389,49
	Ciochowice	3.500,00	3.459,12
	Kotliszowice	2.500,00	2 413,08
	Kotulin	4.510,00	4.508,70
	Ligota Toszecka	3.750,00	3.516,42
	Pawłowice	907,00	907,00
	Pisarzowice	2.559,33	2.547,01
	Pniów	3.500,00	3.500,00
	Proboszczowice	200,00	199,70
	Sarnów	3.849,10	3.844,57
	Wilkowiczki	809,82	796,00
	Razem	**28.474,89**	**28.081,09**
Doposażenie i utrzymanie placów zabaw	Ciochowice	2.400,00	2.400,00
	Kotliszowice	300,00	270,00
	Kotulin	540,00	539,99
	Ligota Toszecka	750,00	750,00
	Paczyna	20.492,09	20.492,09
	Pisarzowice	1.300,00	1.269,99
	Płużniczka	270,00	270,00
	Pniów	600,00	539,99
	Sarnów	767,00	757,00
	Wilkowiczki	300,00	270,00
	Razem	**27.719,09**	**27.569,06**
Remonty dróg	Paczynka	11.830,14	11.813,54
	Razem	**11.830,14**	**11.813,54**

	Sołectwo	*Plan (zł)*	*Wykonanie (zł)*
Zakup kompletów biesiadnych	Pawłowice	1.125,45	1.125,45
	Razem	**1.125,45**	**1.125,45**
Zakup namiotu biesiadnego	Ligota Toszecka	5.854,02	5.100,00
	Sarnów	3.408,00	3.408,00
	Razem	**9.262,02**	**8.508,00**
Budowanie koryt odwadniających	Ciochowice	4.000,00	4.000,00
	Razem	**4.000,00**	**4.000,00**
Zakup stołu do tenisa zewnętrznego	Ciochowice	3.500,00	3.500,00
	Razem	**3.500,00**	**3.500,00**
Projekt remontu budynku świetlicy wiejskiej	Kotliszowice	11.386,00	11.377,50
	Razem	**11.386,00**	**11.377,50**
Zakup sprzętu nagłaśniającego	Kotliszowice	3.500,00	3.500,00
	Pawłowice	3.000,00	3.000,00
	Razem	**6.500,00**	**6.500,00**
Tworzenie boiska do siatkówki plażowej	Ligota Toszecka	3.370,00	3.367,99
	Razem	**3.370,00**	**3367,99**
Budowa siłowni zewnętrznej	Proboszczowice	7.500,00	7.500,00
	Razem	**7.500,00**	**7.500,00**
Brukowanie terenu przy świetlicy wiejskiej	Sarnów	8.420,00	8.420,00
	Razem	**8.420,00**	**8.420,00**
Wynajem sali	Pawłowice	780,00	780,00
	Razem	**780,00**	**780,00**
Konserwacja rowu	Pawłowice	1.539,86	1.476,00
	Razem	**1.539,86**	**1.476,00**
Wykonanie schodów	Wilkowiczki	13.500,00	13.368,90
	Razem	**13.500,00**	**13.368,90**
Zakup altany	Paczyna	6.000,00	6.000,00
	Razem	**6.000,00**	**6.000,00**
Wykonanie projektu naprawy drogi	Sarnów	3.690,00	3.690,00
	Razem	**3.690,00**	**3.690,00**

	Sołectwo	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
Wykonanie projektu lampy solarnej	Pawłowice	2.500,00	2.500,00
	Razem	**2.500,00**	**2.500,00**
Wycinka chorych drzew	Pawłowice	2.500,00	2.500,00
	Razem	**2.500,00**	**2.500,00**
Oświetlenie	Pisarzowice	17.010,00	16.534,50
	Razem	**17.010,00**	**16.534,50**
Rozbiórka budynku	Boguszyce	16.473,35	16.473,35
	Razem	**16.473,35**	**16.473,35**
RAZEM:		**350.564,39**	**343.334,20**

źródło: opracowanie własne

Analizując dane wskazane w tabeli powyżej można wnioskować, iż najwięcej środków finansowych z Funduszu Sołeckiego przeznaczono na doposażenie i remonty w świetlicach wiejskich (20% wysokości całkowicie wydatkowanej kwoty), utrzymanie świetlic wiejskich (14,57% wysokości całkowicie wydatkowanej kwoty), imprezy sołeckie (8% wysokości całkowicie wydatkowanej kwoty).

Wysokość (suma środków wydatkowanych w ramach Funduszu Sołeckiego) w roku 2021 wyniosła 343.334,20, tj.:

- o 58.395,29 zł (20%) więcej w stosunku do roku 2020, kiedy to suma wydatkowanych środków wyniosła 284.938,91 zł;
- o 82.016,00 zł więcej w stosunku do roku 2019, kiedy to suma wydatkowanych środków wyniosła 261.318,20 zł;
- o 94.408,10 zł więcej w stosunku do roku 2018, kiedy to suma wydatkowanych na ten cel środków wyniosła 248.926,10 zł.

Na przestrzeni ostatnich 4 lat (od 2018 do 2021) wysokość środków budżetowych wydatkowanych w ramach Funduszu Sołeckiego zwiększyła się o 37%, wzrost ten został zobrazowany na poniższym wykresie.

Wykres 15

Wysokość środków planowanych w ramach Funduszu Sołeckiego w latach 2018-2021 w zestawieniu z wysokością środków faktycznie wydatkowanych z zaznaczoną linią trendu

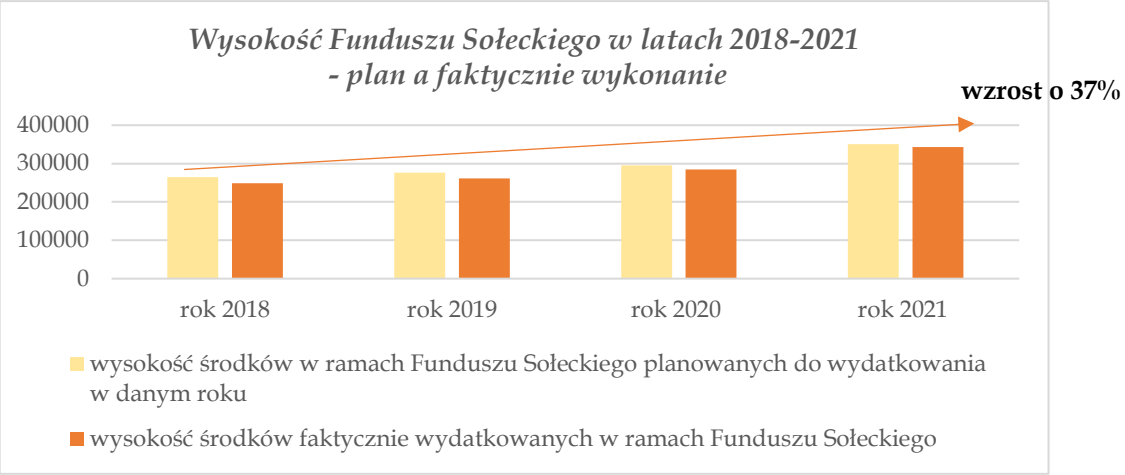

źródło: opracowanie własne

Wybrane zadania zrealizowane w 2021 roku ze środków Funduszu Sołeckiego

Rysunek 88

Altana w Paczynie – inwestycja zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego w 2021 r.

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 89

Ogrodzenie terenu placu zabaw w Pniowie – inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu Sołeckiego w 2021 r.

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 90

Stół do tenisa zewnętrzny zamontowany w Ciochowicach – inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu Sołeckiego w 2021 r.

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 91

Stół zewnętrzny do tenisa stołowego w Paczynie – inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu sołeckiego 2021 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 92

Boisko do siatkówki w Ligocie Toszeckiej – inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu Sołeckiego 2021

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 93

Doposażenie świetlicy wiejskiej w Kotulinie – zakupu dokonano w ramach Funduszu Sołeckiego 2021

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 94

Fotorelacja z dożynek, które odbyły się na terenie Gminie Toszek (w różnych sołectwach) w 2021 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Wykres 16

Wydatkowanie Funduszu Sołeckiego w 2021 r. w podziale na poszczególne sołectwa Gminy Toszek (wartości podano w PLN)

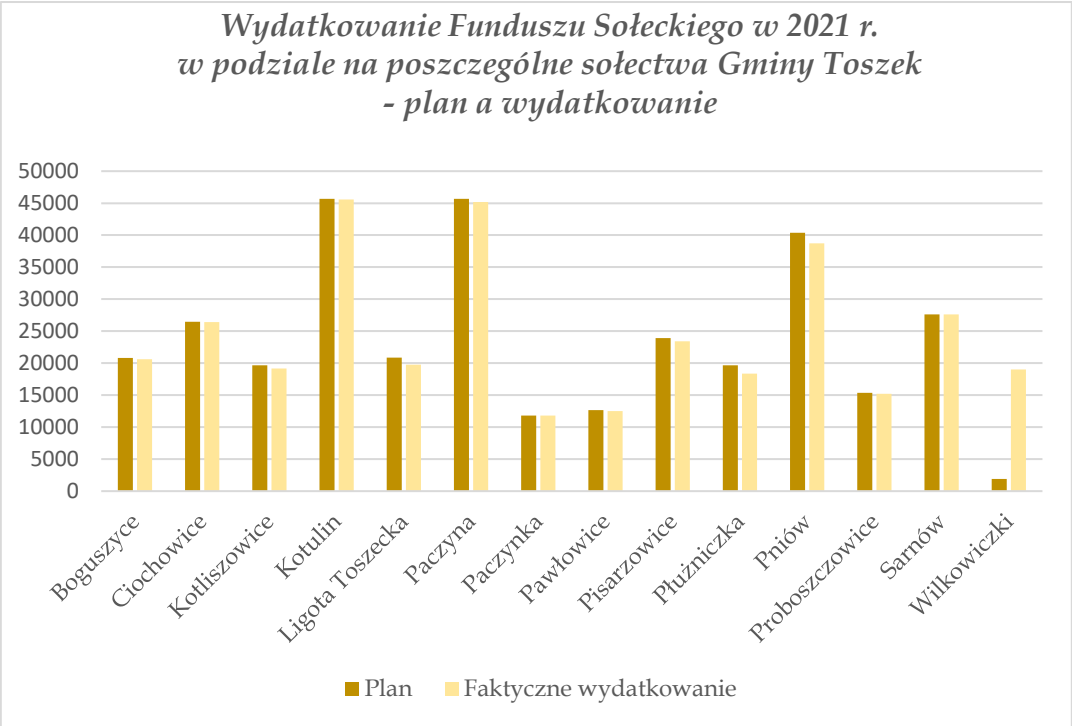

źródło: opracowanie własne

Odnosząc się do sposobu wydatkowania środków przez poszczególne sołectwa to plan prawie w 100% wykonały n/w sołectwa:
- Sarnów (99,9% planu),
- Ciochowice (99,81% planu),
- Kotulin (99,75% planu),
- Paczynka (99,85% planu),
- Pawłowice (99% planu).

Sołectwa, które w mniejszym stopniu wydatkowały środki finansowe w ramach Funduszu Sołeckiego w roku 2021 to:
- Ligota Toszecka (94,6% planu),
- Płużniczka (93% planu).

Tabela 22

Zestawienie wydatkowania środków finansowych w ramach Funduszu Sołeckiego przez poszczególne sołectwa w 2021 r.

L.p.	*Nazwa sołectwa*	*Wysokość środków przypadających na sołectwo (zł)*	*Wysokość środków **wykorzystanych** przez sołectwo (zł)*	*Wysokość środków **niewykorzystanych** przez sołectwo (zł)*
1	Boguszyce	20.828,35	20.601,61	226,74
2	Ciochowice	26.446,52	26.398,21	48,31
3	Kotliszowice	19.686,00	19.172,73	513,27
4	Kotulin	45.676,20	45.566,32	109,88
5	Ligota Toszecka	20.874,02	19.754,21	1.119,81
6	Paczyna	45.676,20	45.186,90	489,30
7	Paczynka	11.830,14	11.813,54	16,60
8	Pawłowice	12.652,31	12.530,44	121,87
9	Pisarzowice	23.934,33	23.408,04	526,29
10	Pniów	19.686,44	18.363,34	1.323,10
11	Proboszczowice	40.377,76	38.709,26	1.668,50
12	Płużniczka	15.347,20	15.189,86	157,34
13	Sarnów	27.634,10	27.608,91	25,19
14	Wilkowiczki	19.914,82	19.030,83	883,99
Razem		**350 564,39**	**343 334,20**	**7.230,19**

źródło: opracowanie własne

Ogółem wydatkowano 97% środków przewidzianych na realizację przedsięwzięć w ramach Funduszu Sołeckiego, tj. porównywalnie jak w latach poprzednich (w roku 2020 było to 96%, a w roku 2019 – wówczas wydatkowano 95% planu) – odnotowywany jest stopniowy wzrost.

Wykres 17

Sposób wydatkowania Funduszu Sołeckiego w latach 2017-2021 – zestawienie planu i faktycznego wykonania

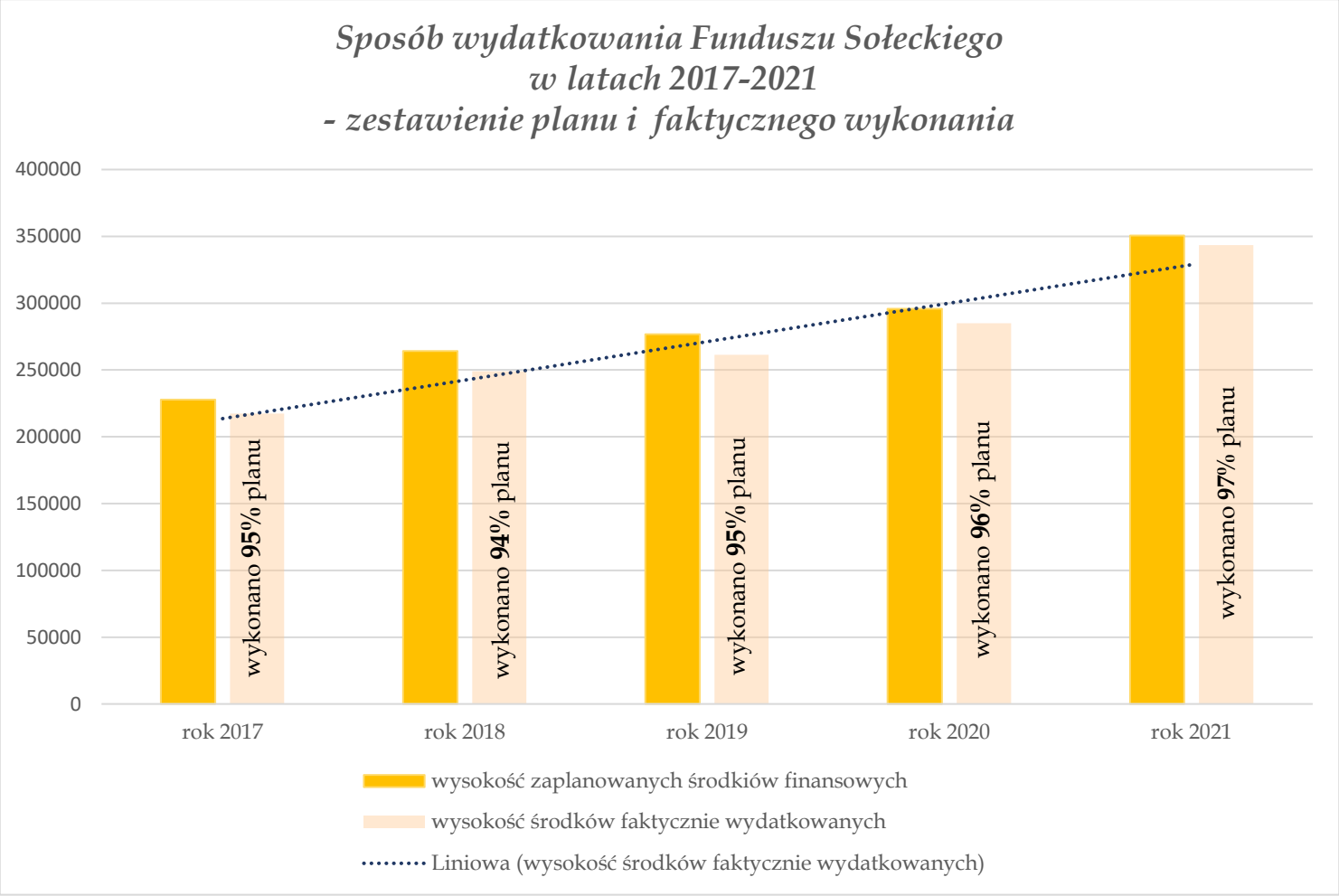

źródło: opracowanie własne

Wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy Toszek na realizację zadań, których inicjatorem są bezpośrednio jednostki pomocnicze z każdym rokiem wzrasta. Jednocześnie wzrasta (począwszy od roku 2018 corocznie o 1 stopień procentowy) wysokość wydatkowanych środków na ten cel w stosunku do planu.

PODSUMOWANIE

Raport o stanie gminy za rok 2021 odzwierciedla przebieg najważniejszych działań realizowanych przez Burmistrza Toszka w 2021 r. przy pomocy Urzędu Miejskiego w Toszku oraz jednostek organizacyjnych i pomocniczych gminy, w tym przede wszystkim zawiera informację o sposobie realizacji: programów, polityk i strategii, uchwał organu stanowiącego oraz Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego i Funduszu Sołeckiego.

Rok 2021 pod wieloma względami był rokiem podobnym do roku 2020 ze względu na obowiązujące obostrzenia epidemiologiczne związane z pandemią spowodowaną wirusem Sars-CoV-2, które uniemożliwiały lub utrudniły realizację niektórych zadań, czy organizację poszczególnych imprez/wydarzeń kulturalnych. Podobnie jak w roku 2020, w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców, klientów Urzędu oraz pracowników samorządowych na bieżąco były wprowadzane (czasowo) pewne ograniczenia w obsłudze interesantów, jednak przez cały okres pandemii – nawet podczas odnotowania największej absencji pracowników magistratu nie zawieszono działalności (nie zamknięto) Urzędu dla mieszkańców – przez cały rok była zapewniona możliwość kontaktu z pracownikami, którzy z zachowaniem środków ostrożności wykonywali powierzone im zadania. Kontakty osobiste w miarę możliwości były ograniczone do minimum poprzez umawianie wizyt i obsługę wyłącznie na parterze budynku. Większość spraw w tym okresie była realizowana w sposób elektroniczny lub telefoniczny. Ogłoszenie stanu epidemii koronawirusa okazało się sprawdzianem kompetencji, umiejętności organizacyjnych i zarządzających oraz możliwości technicznych jednostek samorządu terytorialnego. Działania toszeckiego samorządu w zakresie przeciwdziałania epidemii zostały opisane w I rozdziale raportu. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, iż przez cały okres pandemii brał on czynny udział w akcji promocyjno-informacyjnej zachęcającej do szczepień przeciwko COVID-19. Dodatkowo w 2021 r. udzielono pomocy finansowej z przeznaczeniem na zakup kardiomonitora i dwóch łóżek szpitalnych dla Szpitala w Pyskowicach oraz na zakup czterech łóżek szpitalnych dla Szpitala Psychiatrycznego w Toszku.

Rok 2021 to czas kontynuacji znaczących przedsięwzięć inwestycyjnych, których efekty dadzą wymierne skutki w przyszłości, w tym na przykład:

- budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Toszek,
- remonty dróg, w tym drogi gminnej ul. Stary Młyn w Toszku, ul. Szklarnia i Świbska w Kotulinie, ul. Skalna, ul. Skały i ul. Nakło w Kotulinie,
- rozbudowa sieci oświetlenia ulicznego poprzez wymianę 1.216 opraw świetlnych na LED-owe,
- kontynuacja prac związanych z budową przedszkola w Kotulinie,
- rozpoczęcie prac związanych z realizacją takich projektów jak: *„Parkuj i jedź" – budowa centrum przesiadkowego w Toszku*, czy *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"*,
- realizację przedsięwzięć w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, tj. rozbudowa strefy rekreacyjno-sportowej, budowa altany w Kotulinie, budowa wiaty piknikowej w Paczynie.

Rok 2021 obfitował także w realizację inicjatyw z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej. Wysokość środków budżetowych wydatkowanych na bezpieczeństwo przeciwpożarowe w roku 2021 w porównaniu z rokiem 2020 wzrosła o 141%. W 2021 r. dzięki dofinansowaniu Gminy Toszek na stan OSP Toszek został zakupiony nowy specjalistyczny samochód ratowniczo-gaśniczy o wartości ponad 1 mln zł (szczegóły w rozdziale I pkt 3 raportu).

Celem przygotowania niniejszego opracowania było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy. W tym celu zostały zgromadzone podstawowe informacje o najistotniejszych aspektach jej funkcjonowania według dostępnych danych.

Dokument odzwierciedla sytuację ekonomiczną gminy – w pierwszym rozdziale wskazano podstawowe dane finansowe, w tym:

- zestawiono wysokość dochodów z wysokością wydatków - do budżetu Gminy Toszek w roku 2021 wpłynęło więcej środków finansowych niż wydatkowano (gmina nie zwiększyła zadłużenia, dodatkowo w 2021 r. wygenerowano nadwyżkę operacyjną w wysokości 5,9% oraz nadwyżkę budżetową w wysokości. 6.437.153,60 zł);
- kategorie głównych źródeł dochodów budżetu Gminy Toszek – warto zwrócić uwagę na znaczącą poprawę skuteczności egzekucji należności dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w stosunku do lat poprzednich, co zostało zobrazowane na wykresie 13 – w 2021 r. wyegzekwowano z tego tytułu ponad 34.000,00 zł, z kolei z tytułów wykonawczych dotyczących podatków udało się wyegzekwować kwotę w wysokości 286.488,02 zł, tj. ponad 120.000,00 zł więcej niż w roku 2020, co zostało przedstawione na wykresie 14;
- zestawiono ze sobą strumienie wydatków z budżetu Gminy Toszek w latach 2020-2021 - najwięcej środków przeznaczanych jest na oświatę i wychowanie oraz edukację i opiekę wychowawczą (łącznie 55% wydatków ogółem).

W roku poprzednim realizowano wiele programów, planów, polityk i strategii (wieloletnich i jednorocznych), zarówno tych finansowanych ze źródeł budżetowych, jak i pozabudżetowych (w szczególności unijnych i rządowych), co zostało opisane w rozdziale drugim raportu. W celu zapewnienia ciągłości podejmowanych działań oraz dalszego rozwoju podjęto nowe programy oraz złożono kolejne wnioski o dofinansowanie projektów – suma otrzymanego dofinansowania wyniosła 81% realizowanych projektów.

W formie tabelarycznej przedstawiono także sposób realizacji przez Burmistrza Toszka uchwał Rady Miejskiej w Toszku podjętych w roku 2021 (rozdział III raportu).

Rozdział czwarty raportu poświęcony został realizacji inicjatyw o charakterze partycypacyjnym. W 2021 r. zrealizowano 8 (na 9 planowanych) projektów w ramach III edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego. Na realizację w/w projektów w 2021 r. wydatkowano kwotę w wysokości 178.468,12 zł. Wysokość środków faktycznie wydatkowanych w roku 2021 na realizację zadań w trybie TBO w porównaniu z rokiem 2020 wzrosła o 29,16%. Dodatkowo oceniono 15 projektów w ramach IV edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, z których to 10 będzie realizowanych w 2022. Wartość projektów zaplanowanych do realizacji w roku 2022 oszacowano na: 249.353,00 zł. Promocja funduszu partycypacyjnego stanowi zachętę mieszkańców do włączenia się w życie publiczne i kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na współpracy, partnerstwie oraz dialogu. Liczba realizowanych projektów w ramach TBO z każdym rokiem wzrasta adekwatnie do wysokości budżetu na realizację zadań w tym trybie.

Wzorem lat ubiegłych w 2021 r. realizowano również liczne przedsięwzięcia sołectw Gminy Toszek w ramach Funduszu Sołeckiego. Wysokość środków finansowych wydatkowanych w ramach tej formy sięgnęła 97% kwoty zaplanowanej na ten cel, co świadczy o skuteczności podejmowanych przez jednostki pomocnicze we współpracy z samorządem działań. Należy podkreślić, że w 2021 r. odnotowano zarówno najwyższą wysokość środków budżetowych zabezpieczonych na realizację zadań w trybie Funduszu Sołeckiego, jak i najwyższy stopień jego wydatkowania od początku istnienia inicjatywy Funduszu Sołeckiego w gminie.

Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju gminy. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji strategii długofalowych, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

W roku 2022 planuje się finalizację podjętych w latach poprzednich działań, w szczególności poprzez zakończenie realizacji wskazanych w raporcie wieloletnich projektów inwestycyjnych, tj.:

- *„Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku”;*
- *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek”;*
- *„Budowa przedszkola w Kotulinie”.*

Dodatkowo w roku 2022 planuje się rozpoczęcie realizacji inwestycji polegającej na termomodernizacji Szkoły Podstawowej w Pniowie – wartość zadania wynosi 1.500.000,00 zł, z czego 1.350.000,00 zł zostanie sfinansowane z tzw. „Polskiego Ładu" oraz innych projektów, w tym dwóch w zakresie cyfryzacji, tj.: „Cyfrowa Gmina" i „Granty PGR".

Warto zwrócić uwagę na utrudnienia w pozyskiwaniu środków unijnych, ze względu na fakt, iż w ramach perspektywy 2014-2020 nie są już organizowane nowe nabory, w ramach których samorządy miałaby możliwość aplikowania o dodatkowe środki finansowe. Jednocześnie na dzień opracowywania raportu nie została jeszcze uruchomiona nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027. Pomimo tego na bieżąco prowadzony jest monitoring zewnętrznych źródeł finansowania i w ramach ogłaszanych naborów przygotowywane są wnioski aplikacyjne (zarówno o środki zagraniczne, jak i państwowe, przykładowo w ramach każdej ogłaszanej edycji Rządowego Funduszu „Polski Ład": Program Inwestycji Strategicznych".

Rysunek 95

Panorama z widokiem na toszecki rynek

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku